

อนุสรณ์

ในงานพระราชทานเพลิงศพ

ยสุภาพ รัตนพล

ณ ฌาปนกิจสถาน วัดโสมนัสวิหาร

วันเสาร์ที่ ๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๗

ขอกราบขอบพระคุณ

คุณสุภาพ รัตนพล ได้ถึงแก่กรรมลงเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๑๕ ที่อำเภอสวี จังหวัดชุมพร การจากไปของคุณสุภาพ ครั้งนี้เป็นการจากที่ฉับพลันจนดิฉันงงงันทำอะไรไม่ถูกต้อง การสวดพระอภิธรรมศพที่ศาลาประชาคม อำเภอสวี ๒ คืน และนำมาสวดที่วัดโสมนัสวิหารอีก ๕ คืน ก็ได้รับความช่วยเหลือจากบรรดาญาติมิตร ดิฉันและลูกขอกราบขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณามาในงานสวดพระอภิธรรมศพและงาน-พระราชทานเพลิงศพ คุณสุภาพ

หากมีสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือการต้อนรับขาดตกบก-พร่อง ดิฉันขออภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

สมจิตต์ รัตนพล

นายสุภาพ รัตนพล

ชาตะ วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๔๖๘
มรณะ วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๑๕

ประวัติ

นายสุภาพ รัตนพล เกิดวันที่ ๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๖๘ ณ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา เป็นบุตรของ ขุนวิทยุวาทย์ วิจารณ์ และ นางเซ่งเฮียง รัตนพล มีพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน ๔ คน คือ

๑. นายประนอม รัตนพล

๒. นางปราณี มงคลสินธ์

๓. นายเกษม รัตนพล

๔. นายสุภาพ รัตนพล

การศึกษา

เมื่อเยาว์วัยได้เข้าเรียนที่โรงเรียนประชาบาล อำเภอหาดใหญ่ ครั้นอายุได้ ๑๐ ขวบได้เดินทางเข้ามาเรียนในกรุงเทพ ฯ โดยเข้าเรียนในโรงเรียนมัธยมวัดเทพศิรินทร์ จนจบชั้นมัธยมปีที่ ๖ และได้เข้าเรียนต่อในโรงเรียนเตรียมปริญญา มหาวิทยาลัย จนได้รับปริญญาธรรมศาสตร์บัณฑิตในปี ๒๔๙๔

ชีวิตครอบครัว

นายสุภาพ รัตนพล ได้สมรสกับ นางสาวสมจิตต์ หุตางกูร ในปี พ.ศ. ๒๔๙๑ ที่จังหวัดสงขลา มีบุตรธิดา ๓ คน คือ:—

๑. นางสาวจิตอำไพ รัตนพล สำเร็จปริญญาโท ทางประชาสัมพันธ์จากสหรัฐอเมริกา
๒. นายชัยวัฒน์ รัตนพล กำลังเรียนสถาปัตย-กรรมในชั้นปีที่ ๔ มหาวิทยาลัยศิลปากร
๓. นางสาวปัทมาวลัย รัตนพล สำเร็จ ม.ศ. ๕ จากโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา

ชีวิตราชการ

นายสุภาพ รัตนพล ได้เข้ารับราชการเป็นเสมียนมหาดไทย เมื่อจบเตรียมปีที่ ๒ พยายามเรียนไปในขณะทำงาน จนได้รับปริญญาธรรมศาสตร์บัณฑิตในปี พ.ศ. ๒๔๙๔ สมความปรารถนา เมื่อได้รับปริญญาแล้ว ได้รับแต่งตั้งไปรับตำแหน่งจ่าจังหวัดตรีที่บ้านเกิดคือจังหวัดสงขลา และได้รับราชการโยกย้ายอยู่ทางใต้ตลอดมา พยายามทำงานตามตำ

แหน่งหน้าที่ด้วยความ อุตสาหะ วิริยะมาตลอด จนกระทั่งสอบเป็นชั้นเอก และได้ย้ายมารับตำแหน่งนายอำเภอสวีจนต้องมาพบจุดจบลงเพราะเหตุปฏิบัติการตามหน้าที่

นายสุภาพ รัตนพล เป็นคนสุภาพอ่อนโยนสมชื่อ พูดจานิ่มนวล ตรงไปตรงมา มีอารมย์ดีอยู่เป็นนิจ ไม่ชอบดื่มเหล้า ไม่สูบบุหรี่ สุขภาพแข็งแรง ไม่เคยเจ็บไข้ได้ป่วยเลย เพราะเป็นคนรักการกีฬาทุกชนิด

ทางด้านครอบครัวแล้ว นายสุภาพ รัตนพล เป็นพ่อบ้านที่ประเสริฐ รักลูก รักเมีย พยายามสร้างตัวมาด้วยความขยันหมั่นเพียรและอดออม เป็นทั้งพ่อและเพื่อนของลูก ๆ พูดคุยสั่งสอนลูก ๆ อย่างสม่ำเสมอให้ลูก ๆ เอาใจใส่และรักเรียน ทั้งยังตั้งความหวังในการศึกษาของลูก ๆ ไว้อย่างสูง

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

๕ ธันวาคม ๒๕๐๐ เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย

๕ ธันวาคม ๒๕๐๘ เบญจมาภรณ์ช้างเผือก

๕ ธันวาคม ๒๕๑๑ จตุรถาภรณ์ช้างเผือก

คำอนุโมทนา

คุณสมจิตต์ รัตนพล ได้มาที่ สำนักค้นคว้าทางวิญญาณ เพื่อขอคำแนะนำว่าควรจะพิมพ์หนังสืออะไรแจกในงานศพ คุณสุภาพ รัตนพล ผู้เป็นสามี ทางนี้ได้มอบหนังสือให้ไปหลายเรื่อง เพื่อเอาไปอ่านดูเสียก่อนว่าจะเห็นควรเรื่องไหน ในที่สุดคุณสมจิตต์ก็เลือกเรื่อง โลกทิพย์ ตั้งแต่บทที่ ๑ ถึงบทที่ ๑๐

เรื่องโลกทิพย์ เป็นเรื่องที่เคยมีผู้มาขอไปพิมพ์แจกในงานศพหลายครั้งแล้ว แต่ถึงกระนั้นก็ยังมีผู้ที่ไม่ทราบเรื่องนี้อีกมาก และแม้ผู้ที่เคยอ่านแล้วก็ใคร่ที่จะอ่านอีกเสมอ เพราะเป็นเรื่องที่อ่านสนุกคล้ายกับเรื่องนวนิยาย แต่ความจริงเรื่องนี้ไม่ใช่เรื่องนวนิยาย แต่หากเป็นเรื่องจริงซึ่งข้าพเจ้าได้พิสูจน์มาแล้ว จึงได้พิมพ์ออกเผยแพร่ รายละเอียดเกี่ยวกับความเป็นมาของเรื่องนี้ ขอให้อ่านดูจากคำนำของข้าพเจ้าซึ่งได้นำมาพิมพ์ไว้ในที่นี้ด้วยแล้ว

คุณสมจิตต์ ผู้เป็นเจ้าภาพพึ่งจะรู้จักกับข้าพเจ้าเมื่อจัดงานศพครั้งแรก ทั้งนี้เนื่องจากคุณสมจิตต์เป็นน้อง

สาว คุณสังวาลย์ ติณสูลานนท์ ซึ่งได้รู้จักกับข้าพเจ้ามานานนับเป็นสิบปีแล้ว เพราะฉะนั้นถึงแม้พึ่งจะได้รู้จักกันไม่นาน แต่ก็มีความสนิทสนมกันเป็นอย่างดี ด้วยเหตุนี้เมื่อคุณสมจิตต์มาขอให้ช่วยจัดการเรื่องหนังสือ จึงได้เต็มใจทำให้ และอีกประการหนึ่งที่เต็มใจอย่างยิ่งก็เพราะได้ทราบประวัติของคุณสุภาพผู้ตายว่า เป็นคนดีมาก และซื่อสัตย์ต่อหน้าที่เป็นอย่างดียิ่ง และเพราะความดีอันนี้จึงได้มีศัตรูคิดปองร้าย ในเมื่อตัวเองเป็นผู้กีดขวางผลประโยชน์อันมิชอบของเขา แต่อย่างไรก็ตาม ความดีเป็นสิ่งไม่ตายเป็นคุณสมบัติติดตัวไปทุกชาติ และความดีเท่านั้นที่เป็นรากฐานสำคัญทำให้คนเกิดมามีความสุขความเจริญทั้งในปัจจุบันชาติและชาติต่อ ๆ ไปทุกชาติ และสำหรับคนที่ยอมตายเพื่อความดีนั้น อานิสงส์ย่อมจะยิ่งๆ ขึ้นไปอีก ในที่สุดนี้ข้าพเจ้าขออนุโมทนาให้บุญกุศลที่เจ้าภาพได้จัดทำขึ้นในครั้งนี้ และขอให้วิญญาณของคุณสุภาพ รัตนพล จงประสบแต่ความสุขและความเจริญในสัมปรายภพยิ่ง ๆ ขึ้นเทอญ

พร รัตนสุวรรณ

คำไว้อาลัย

นายสุภาพ รัตนพล

โดย

นายพ่วง สุวรรณรัฐ

เป็นที่น่าเสียดายที่ผู้ที่กำลังมีสมรรถภาพสูงมาถึงแก่กรรมเช่นกรณี นายสุภาพ รัตนพล นายอำเภอสวี จังหวัดชุมพร ซึ่งถึงแก่กรรมขณะที่กำลังปฏิบัติหน้าที่ราชการอยู่ คือ เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๑๕

นายสุภาพ รัตนพล เป็นธรรมศาสตร์บัณฑิต รับราชการในกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๙ ในตำแหน่งปลัดอำเภอ จนเป็นนายอำเภอหลายแห่ง จากชั้นตรี เป็นชั้นโท และชั้นเอก เคยอยู่จังหวัดชายแดนสำคัญ ได้ปฏิบัติราชการมาด้วยดี เป็นที่ไว้วางใจของผู้บังคับบัญชา และเป็นที่รักใคร่ของเพื่อนฝูงเสมอต้นเสมอปลาย เป็นข้าราชการอันอยู่ในระดับที่จะมีอนาคต

สูงขึ้นโดยลำดับ การที่ถึงวาระสุดท้ายของชีวิตไปอย่างกระทันหันเช่นนี้ จึงนับว่าเป็นการเศร้าโศกอย่างยิ่งของครอบครัวและญาติมิตร

กรรมดีที่ นายสุภาพ รัตนพล ได้ปฏิบัติมาเป็นเวลา ๒๕ ปีเศษนั้น ย่อมจะเป็นผลของกรรมดีได้สนองในสัมปรายภพ ขอวิญญาณของนายสุภาพ รัตนพล ได้ประสบแต่ความสงบสุขชั่วนิรันดร.

คำไว้อาลัย

แด่

นายสุภาพ รัตนพล

วังเอ๋ยวังเวง
หง่างเหง่งย่ำค่ำระฆังขาน
ฝูงวัวควายพ่ายลาทิวากาล
ค่อยค่อยผ่านท้องทุ่งมุ่งถิ่นตน
ชาวนาเหนื่อยอ่อนต่างจรกลับ
ตะวันลับอับแสงทุกแห่งหน
ทิ้งทุ่งให้มืดมัวทั่วมณฑล
และทิ้งตนตูเปลี่ยวอยู่เดียวเอย

ตลอดระยะเวลาอันยาวนานที่ คุณสุภาพ รัตนพล รับราชการเป็นปลัดอำเภอ และนายอำเภออยู่ตามชนบทหัวบ้านหัวเมืองที่ห่างไกลนั้น ข้าพเจ้าไม่ทราบว่า ในยามเย็น

ย่ำค่ำโพล้เพล้ คุณสุภาพจะนึกถึงบทดอกสร้อย "รำพึงในป่าช้า" ของ พระยาอุปกิตศิลปสาร ซึ่งเคยต้องท่องจำเมื่อสมัยเป็นนักเรียนบ้างหรือไม่ แต่สำหรับตัวข้าพเจ้าเองแล้ว ในสมัยที่ยังตระเวณรับราชการอยู่ตามหัวบ้านหัวเมืองซึ่งห่างไกลทุรกันดาร ลูกก็ไปเรียนหนังสือกรุงเทพ ฯ เมียก็ไปเยี่ยมลูก มีหลายครั้งที่บทดอกสร้อยนี้ได้หวนมาสู่ความรู้สึกของข้าพเจ้าอีกครั้งหนึ่ง และข้าพเจ้าเองก็เชื่อว่า คงจะมีเพื่อนนักปกครองอีกหลายท่านซึ่งเคยมีความรู้สึกเช่นนี้เกิดขึ้นมาบ้างแล้ว

ชีวิตนักปกครองเป็นชีวิตที่ต้องต่อสู้กับปัญหาสารพัดอันตรายอาจเกิดขึ้นได้ทุกเมื่อ ไม่ว่าเราจะตั้งใจทำความดีสักเพียงใด ก็ย่อมจะมีทั้งคนที่ได้ประโยชน์และเสียประโยชน์ คนที่ได้ประโยชน์ส่วนมากจะเฉยเสียถือว่าเราทำตามหน้าที่ ส่วนคนที่เสียประโยชน์จะพยายามประทุษร้ายด้วยประการต่าง ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม

คุณสุภาพ รัตนพล เป็นบุคคลที่สุภาพสมชื่อ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความขยันหมั่นเพียร โอบอ้อมอารี มีมานะ

อุตสาหะ พยายามตั้งใจทำความดีอยู่เสมอ แต่แม้กระนั้นก็ตามก็ต้องถึงแก่กรรมลงเพราะเหตุปฏิบัติการตามหน้าที่

ข้าพเจ้าและครอบครัว ขอแสดงความเสียใจอย่างสุดซึ้งในมรณกรรมของ คุณสุภาพ รัตนพล ในวัยซึ่งกำลังจะก้าวหน้าต่อไปอีกไกลนี้

(นายวิญญู อังคณารักษ์)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

คำไว้อาลัย

ผมได้ทราบข่าวมรณกรรมของ คุณสุภาพ รัตนพล ด้วยความเศร้าสลดใจอย่างยิ่ง เพราะโดยปกติคุณสุภาพเป็นคนพูดน้อย และดูไม่น่าจะเป็นพิษเป็นภัยแก่ผู้ใด จนถึงกับจะต้องถูกปองร้ายหมายชีวิต ในฐานะที่คุณสุภาพเป็นนายอำเภอ สังกัดกรมการปกครอง เช่นเดียวกับผม ได้ร่วมรับใช้ประเทศชาติและประชาชนมาด้วยกัน การจากไปของคุณสุภาพ จึงทำให้ผมรู้สึกเหมือนว่าได้สูญเสียญาติสนิทในครอบครัวไปคนหนึ่ง ซึ่งหากจะมีวิถีทางใด ๆ ที่จะให้ผมได้มีโอกาสช่วยชีวิตเขาไว้ได้ ผมก็จะยินดีเป็นที่สุด

ในโอกาสที่เจ้าภาพจัดพิธีพระราชทานเพลิงศพ คุณสุภาพ รัตนพล ในครั้งนี้ ผมจึงขอตั้งจิตอธิษฐานให้ดวงวิญญาณของคุณสุภาพ จงไปสู่สุคติในสัมปรายภพ เทอญ

(นายชูสง่า ฤทธิประศาสน์)

อธิบดีกรมการปกครอง

คำไว้อาลัย

คุณสุภาพ รัตนพล อดีตนายอำเภอสวี จังหวัดชุมพร เป็นนักศึกษาโรงเรียนนายอำเภอรุ่นที่ ๔ ได้ถึงแก่กรรมเพราะถูกคนร้ายยิงตาย อันเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ ในระหว่างที่คุณสุภาพ รัตนพล ศึกษาอยู่ในโรงเรียนนายอำเภอ เป็นผู้ที่มีความสุภาพเรียบร้อยสมชื่อ มีความยิ้มแย้มแจ่มใส เป็นที่รักใคร่ของเพื่อนฝูง เมื่อสำเร็จการศึกษาไปดำรงตำแหน่งนายอำเภอแล้วก็ยังได้พบกันอยู่บ่อยครั้ง ในโอกาสที่เข้ามาราชการที่กรมการปกครอง ด้วยความมีน้ำใจของคุณสุภาพ รัตนพล ที่มีต่อสถาบัน เมื่อมีเวลายังได้ไปเยี่ยมโรงเรียนนายอำเภอและเจ้าหน้าที่ที่ธัญญบุรีในบางโอกาส จนกระทั่งครั้งสุดท้าย ได้ย้ายมาดำรงตำแหน่งนายอำเภอสวี จังหวัดชุมพร จึงได้ทราบข่าวอันน่าสลดใจว่า ถูกคนร้ายยิงตาย เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๑๕ ซึ่งนำความเศร้าสลดใจมาสู่ผู้บังคับบัญชา มิตรสหาย ผู้รู้จักทั่วไป นับว่า

เป็นการสูญเสียนายอำเภอที่ยังหนุ่มแน่น และยังจะทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวมได้อีกมากไปอย่างน่าเสียดาย

ทุกอย่างในโลกเป็นอนิจจังไม่แน่นอน มนุษย์เราย่อมมีวิถีชีวิตไปตามกฎแห่งกรรมและอยู่ในภาวะแห่งความเวียนว่ายตายเกิด จึงมีความดับสูญเป็นธรรมดา ตามคติธรรมแห่งพุทธศาสนาแม้จะระลึกได้เช่นนั้นก็ตาม ด้วยคุณงามความดี และความสัมพันธ์ที่มีต่อกันฉันทมิตรและผู้ร่วมงานก็ย่อมจะก่อให้เกิดความอาลัยต่อคุณสุภาพ รัตนพล ผู้จากไปอย่างไม่มีวันกลับ ขอกุศลผลบุญที่บรรดามิตรสหายและผู้เคารพรักได้ตั้งจิตอุทิศ จงดลบันดาลให้ดวงวิญญาณของคุณสุภาพ รัตนพล สู่สุคติในสัมปรายภพด้วยเทอญ

(นายชลอ ธรรมศิริ)
อธิการวิทยาลัยการปกครอง

พ่อจ๋า

ลูกไม่เคยคาดคิดมาก่อนเลยว่า วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๑๕ จะเป็นวันสุดท้ายที่ลูกจะได้เห็นหน้าพ่อ ได้อยู่กับพ่อ ซึ่งถ้าลูกสามารถรู้ล่วงหน้าได้ลูกจะไม่ขอเดินทางไปโดยเด็ดขาดเพื่อจะได้อยู่กับพ่อนาน ๆ ที่สุด

เมื่อลูกได้รับทราบข่าวของพ่อนั้น ลูกรู้สึกเหมือนตกลงมาจากที่สูง ว้าเหว่ แต่ยังไม่เชื่อคิดว่าน้าคงรับข่าวมาไม่ชัด พ่อคงยังไม่เป็นอะไร ครั้นได้รับโทรศัพท์ทางไกลจากแม่ ก็ย้ำให้ลูกแน่ใจว่าพ่อจากลูกไปจริง ๆ ช่างรวดเร็วเสียเหลือเกิน ต่อไปลูกจะไม่ได้เห็นหน้าที่ยิ้มแย้มและสายตาที่เฝ้าห่วงใยและรักใคร่ของพ่อแล้ว

ลูกยังจำภาพของครอบครัวเราได้ติดตา ครอบครัวเรา พ่อ—แม่—ลูก เป็นครอบครัวเล็ก ๆ ไม่ร่ำรวยเงินทองแต่เราร่ำรวยความสุข ความอบอุ่นซึ่งลูกไม่คิดว่าจะหาได้จากที่ไหนอีกแล้ว ทั้งนี้เพราะพ่อเป็นผู้นำที่ประเสริฐ พ่อเป็นผู้ให้ตลอดเวลา อันสิ่งใดที่เป็นความสุขของเรา แม่—ลูกพ่อไม่รีรอที่จะกระทำเลย

การศึกษา พ่อถือว่าเป็นสิ่งสำคัญมากดังนั้นในตลอดชีวิตของพ่อ เราจะเห็นพ่อศึกษาหาความรู้อยู่ตลอดเวลา ความผูกพันอันนี้ได้ตกทอดมาถึงตัวลูก ๆ พ่อปรารถนาจะให้ลูก ๆ ทุก ๆ คนได้สำเร็จการศึกษาชั้นสูงจากต่างประเทศ ดังนั้นพ่อจึงยอมลำบาก สู้อดออมมาตลอดชีวิต แต่...พ่อไม่ได้อยู่คอยชื่นชมผลสำเร็จส่วนหนึ่งเลย

สำหรับบุคคลภายนอก ทั้งผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาตลอดจนเพื่อนฝูง พ่อสามารถปฏิบัติตัวให้เข้ากับบุคคลเหล่านั้นตามฐานะได้เป็นอย่างดี นอกจากคนชั่วเท่านั้นที่พ่อเกลียด ลูกไม่เคยได้ยินพ่อว่ากล่าวให้ร้ายใคร หรืออิจฉาใคร พ่อจึงเป็นที่รักของคนดีทั่วไปตลอดมา

ดังนั้นลูกจึงภูมิใจมากที่เกิดมาเป็นลูกพ่อ แต่เสียใจอยู่ที่ว่ายังไม่มีโอกาสตอบแทนพระคุณพ่อเลย

กุศลผลบุญทุกอย่างที่แม่และลูก ๆ ได้กระทำมาแล้ว ทั้งที่จะกระทำต่อไป ขอให้อำนาจกุศลนั้น จงดลบันดาลให้วิญญาณอันบริสุทธิ์ของพ่อ อันเป็นสุดที่รักและเคารพบูชาของลูกจงไปสู่สุคติในสัมปรายภพนั้นด้วย เทอญ

จิตอำไพ รัตนพล

พ่อครับ

วันนั้น.........วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๑๕ ใคร จะนึกบ้างว่าจะมีเหตุการณ์ร้ายแรงเกิดขึ้น จิ๊ดโทรศัพท์มาบอกลูกที่คณะว่าพ่อถูกยิงให้รีบกลับบ้าน ขณะนั้นลูกทำอะไรไม่ถูกเลย คิดเพียงแต่ว่าไม่น่าจะเกิดขึ้น แล้วก็ปลอบใจตัวเองว่าพ่อคงไม่เป็นอะไรมาก กลับถึงบ้านก็รีบเดินทางไปดูพ่อที่ชุมพรพร้อมกับแม่และจิ๊ด เมื่อไปถึงพ่อก็สิ้นใจเสียแล้ว

พ่อครับ......ต่อไปนี้ไม่มีพ่อแล้ว แต่ความดีของพ่อยังอยู่ไม่มีใครลืมได้ ลูกภูมิใจที่ได้เกิดเป็นลูกของพ่อ พ่อเป็นคนดีจริง ๆ ลูกได้ยินคำนี้จากทุกคนที่รู้จักพ่อ พ่อเป็นคนที่ขยัน พ่อเป็นคนเก่งและมีมานะอดทน พ่อเป็นคนที่ซื่อสัตย์สุจริต นี่แหละคือพ่อของลูก พ่อเคยสอนให้ลูกรักเคารพญาติพี่น้องทุกคนไม่ว่ายากดีมีจน ให้รู้จักอภัยแก่ทุกคน พ่อครับแล้ว "เขา" คนที่ฆ่าพ่อล่ะครับ ลูกต้องอภัยให้เขาหรือเปล่าครับ

ทุกครั้งที่ลูกคิดถึงพ่อ ลูกก็จะจุดธูปไหว้รูปพ่อแทนตัว หรือไปไหว้พ่อที่สุสานแต่ต่อไปนี้ล่ะครับ เดี๋ยวเขาก็มาเอาร่างพ่อไปเผาอีกแล้ว พ่อครับไม่ว่าดวงวิญญาณของพ่อจะอยู่ที่ไหนก็ตามโปรดรับทราบด้วยว่าพวกเราจะรักใคร่ช่วยเหลือกันตลอดไป เราจะดูแลและรักษาน้ำใจแม่แทนพ่อ พ่ออย่ามีห่วงอีกเลย

แม้ชาติหน้ามีจริง ลูกขออธิษฐานให้ได้เกิดเป็นลูกของพ่ออีกทุกชาติไป และด้วยบุญกุศลที่ลูกได้เพียรกระทำอุทิศให้ประกอบกับความดีที่พ่อได้กระทำมาแล้ว จงเป็นอานุภาพดลบันดาลให้พ่อประสพอิทธิผลในสุคติภพที่ชาวพุทธทั้งหลายปรารถนาต่อไป

จากลูก

พ่อจ๋า

ในชั่วชีวิตของลูก จะหาใครเหมือนพ่อไม่มีอีกแล้ว พ่อเป็นพ่อที่ประเสริฐของลูก พ่อรักลูกห่วงลูกยิ่งกว่าตัวเอง เพราะเหตุนี้เองพ่อจึงต้องจากไปอย่างเดียวดาย พ่อจ๋า เกือบตลอดชีวิตของพ่อ พ่อทำทุกอย่างเพื่อลูก พ่อสร้างทุกสิ่งทุกอย่างไว้ให้ลูก แต่......ลูกไม่เคยตอบแทนพ่อเลย แม้วินาทีสุดท้าย พ่อก็ไม่ได้เห็นแม้แต่เงาของลูก

ตั้งแต่ลูกจำความได้ พ่ออารมณ์ดี พ่อยิ้มอยู่เสมอ คำน้อยพ่อไม่เคยดุลูก ตลอดเวลาพ่อจะนำมาแต่ความสุขใจ ครั้งใดที่อยู่พร้อมหน้ากันพ่อจะทำให้เกิดเสียงหัวเราะขึ้นเสมอ แม้จะเป็นช่วเวลาสั้น ๆ ที่เราจะได้มีความสุขร่วมกัน แต่นั้นคือความสุขที่มีค่ายิ่ง เป็นความทรงจำที่ลูกจะไม่มีวันลืม บางครั้งลูกอยู่คนเดียวลูกจะหวนคิดไปถึงวันเก่า ๆ เหล่านั้น เพียงเท่านี้ลูกก็เป็นสุขแล้ว

พ่อเป็นคนขยัน ชอบอ่านหนังสือ จะมีสิ่งที่น่าสนใจมาสอนลูกเสมอ ๆ บางครั้งเป็นนิทาน บางครั้งเป็นคติ และมีตัวอย่างง่าย ๆ มาประกอบ พ่อเป็นครูคนแรกของลูก เป็น

ครูที่สอนอย่างยาวนาน พ่อสนใจในการเรียนของลูก ๆ พ่อจะถาม จะสอน และมักจะทดสอบลูกอยู่เสมอ จนกระทั่งวันสุดท้ายที่ลูกคุยกับพ่อ พ่อทราบว่าลูกจะสอบ พ่อเตือนให้ลูกรอบคอบ ไม่รีบร้อน ทุกครั้งที่ลูกจะสอบพ่อจะบอกอย่างนี้ พ่อจ๋า แม้พ่อจะจากลูกไปแล้ว ทุกครั้งที่ลูกจะสอบลูกจะสวดมนต์ ระลึกถึงพ่อ และลูกก็ได้ยินทุกคำพูดที่พ่อคอยเตือน ดังก้องอยู่ในความทรงจำของลูก และจะอยู่ตลอดไป

พ่อจ๋า เมื่อเขามาบอกว่าพ่อถูกยิง ลูกไม่เชื่อ เรา แม่ พี่จุ๊ และลูกไปหาพ่อ ตลอดระยะทางลูกคิดว่าเมื่อไปถึงเราจะพบพ่อนอนอยู่โรงพยาบาล พ่อจะหัวเราะในความเป็นกระต่ายตื่นตูมของเรา ทุกคนเชื่อเช่นนั้น แม่ให้รถแวะโรง-พยาบาลก่อน พ่อจ๋า เหมือนถูกกระชากลงจากที่สูง ไม่มีรถของพ่อที่โรงพยาบาล พบคนที่เขากลับจากงานศพ ความจริงรออยู่ข้างหน้า อยากหันหลังกลับ แต่เหมือนถูกฉุดฉุดไปหาความจริง ในที่สุดลูกมาถึงสวี ภาพพ่อที่นอนสงบอยู่ พ่ออยู่ในชุดที่ลูกเห็นมาตั้งแต่น้อยคุ้มใหญ่ คือชุดตรวจการสีกากี พ่อนอนนิ่ง พ่อผอมลง มือที่วางข้างตัวพ่อขาวราวกระดาษ แต่พ่อยังคงยิ้ม พ่อยิ้มกับลูก ถ้าหากพ่อลืมตา

ขึ้นสักนิดลูกคงจะได้เห็นแววตาที่แสดงความรักความห่วงใยเช่นทุกครั้ง

พ่อจ๋า ลูกพยายามคิดว่าพ่อหลับ ลูกเดินเข้าไปหาพ่อ อยากกอดพ่ออยากปลุกพ่อ บอกว่าลูกมาแล้ว ลูกรักพ่อ พ่อต้องไม่จากลูกไป แต่สิ่งที่ลูกทำได้ในเวลานั้นคือเดินเข้าไปหาพ่ออย่างเงียบ ๆ แม้จะตะโกนดัง ๆ ว่า "พ่อ" ลูกก็ทำไม่ได้ ได้แต่นั่งมองพ่อ พ่อจ๋า ลูกมาแล้ว แต่ลูกมาช้าไป ลูกปล่อยให้พ่อคอยลูกนานเกินไป นานเหลือเกิน พ่อจ๋า

ต่อไปนี้ไม่มีแล้ว การรอคอย ทุกวันศุกร์ เราจะคอยพ่อ พ่อจะมาหาลูกเพื่ออยู่ด้วยกันในวันเสาร์ วันศุกร์ที่เคยสุขใจ ต่อไปนี้จะไม่มี จะมีแต่วันศุกร์ที่ทรมานลูกไปลูกเคยนั่งคอยพ่อ แต่ก็ได้แต่คอยหวัง ไม่มีเสียงหัวเราะในบ้าน ทุกสิ่งทุกอย่างคือความทรงจำ จะติดตามลูกไปอีกนานแสนนาน

ลูกขอตั้งจิตอธิษฐานขอให้ดวงวิญญาณอันบริสุทธิ์ของพ่อจงประสบสันติสุขในสัมปรายภพนั้น เทอญ

ลูกรักพ่อ และคิดถึงพ่ออย่างเหลือเกิน

ลูกจุ๊ดของพ่อ

พ่อขา

จิตคิดถึงพ่อเหลือเกิน ๒ ปีกว่าแล้วที่พ่อจากลูกเมียไป ชีวิตเราพ่อแม่ลูกที่กำลังมีความสุขต้องมาพลัดพรากจากกันอย่างกระทันหันจนจิตและลูก ๆ เตรียมใจไม่ทันเลย ไม่เคยคิดเลยว่าเหตุการณ์เช่นนี้จะเกิดขึ้นกับชีวิตเรา พ่อเป็นคนแข็งแรง ไม่เคยเจ็บป่วยเลย เพราะพ่อเป็นนักกีฬา สุขภาพดี จิตเสียอีกที่ออดแอด จนคิดว่าสักวันหนึ่งจิตจะต้องจากพ่อไปก่อน แต่อะไรในโลกล้วนไม่เที่ยงแท้แน่นอนสักอย่าง เหตุการณ์ร้ายทำให้พ่อต้องจากเมียและลูกไปอย่างกระทันหันไม่ทันได้เห็นใจ ไม่ได้สั่งเสีย ถ้าพ่อเจ็บไข้ให้จิตได้พยาบาลบ้างจิตจะไม่เสียใจอย่างนี้เลย

แต่พ่อก็เป็นสุขไปแล้ว พ่อเหน็ดเหนื่อยเพื่อจิตและลูกมามากแล้ว พ่อจะได้พักเสียที กุศล ผลบุญ คุณความดีที่พ่อได้ทำมาตลอดชีวิต คงจะส่งวิญญาณอันบริสุทธิ์ของพ่อได้ไปสู่สุคติในสัมปรายภพ จิตอยู่หลังจะรับหน้าที่แทนพ่อ

ทุกอย่าง จิตจะเลี้ยงดูลูกให้ความสุขแก่ลูกอย่างดี จะเป็นทั้งพ่อและแม่ของลูก ๆ และทำทุกอย่างให้ลูกเรียนสำเร็จและมีหลักฐานสมดังที่พ่อปรารถนาไว้

พ่อขา ถ้าชาติหน้ามีจริงเหมือนที่เขาว่า ขอให้จิตได้มาพบพ่อ และขอให้เป็นการพบที่ยาวนานอย่าให้มีอันเป็นไปอีกเลยนะพ่อนะ

ด้วยรัก

สมจิตต์ รัตนพล

โลกทิพย์

ภาค ๑

เรียบเรียงจากเรื่อง

LIFE in the world UNSEEN

ตามคำบอกของวิญญาณท่าน Robert Hugh Benson

บทที่ ๑-๑๐

โดย

สิริ พุธศุกร์

อารัมภกถา

โดย

เซอร์ยอห์น แอนเดอร์สัน

ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้รับเกียรติเขียนคำอารัมภกถาให้กับหนังสือเล่มนี้ ซึ่งเป็นหนังสือที่ได้บรรยายถึงชีวิตในโลกแห่งวิญญาณไว้อย่างชัดเจนมาก สภาพแห่งชีวิตดังกล่าวนี้เป็นประสบการณ์ที่บุคคลที่ได้เคยประกอบกุศลกรรมไว้ครั้งเมื่อยังเป็นมนุษย์อยู่ ได้ผ่านพบมาแล้วด้วยตนเอง ความจริงเช่นนี้เป็นเครื่องยืนยันว่าการค้นคว้าสอบสวนของข้าพเจ้าในเรื่องเกี่ยวกับปรัชญาแห่งความคิดนั้น เป็นความจริงโดยแท้

ผลงานชิ้นนี้จะทำให้บุคคล ผู้กำลังประพฤติธรรมประกอบแต่กรรมดีอยู่ในปัจจุบัน มีความเชื่อมั่นในความไม่สูญหายของกรรมยิ่งขึ้น นอกจากนั้นจะทำให้ผู้อื่นที่อาจกำลังกระทำชั่วอยู่ ได้เปลี่ยนความถี่ของกระแสคลื่นแห่งความคิดของตน (Change Their Wave-length of Thought) เสีย (ทั้งนี้เพราะความคิดที่ดีและชั่วนั้น ย่อมมีขนาดช่วง

คลื่นหรือความสั่นสะเทือนคือความถี่ต่างกัน) แล้วแล
หลีกจากภูมิอันหาความเจริญมิได้ในโลกหน้าเสีย เพราะภูมิ
อันมืดมนธ์อนธกาลเหล่านี้ ย่อมเป็นผลของการที่บุคคล
ยอมรับความสั่นสะเทือนแห่งกระแสคลื่นของอกุศลจิตเข้าไว้
ในตน อันทำให้เกิดความทุกข์ยากคับแค้นนานาประการ
ดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้

ความคิดเป็นพลังก่อให้เกิดสิ่งต่าง ๆ ขึ้นในสากลจักรวาล ทั้งนี้เพราะการกระทำทุกอย่างของเรา ย่อมเป็นผลมาจากความคิดของเราเอง ทั้งในด้านดีและด้านร้าย ทุกขณะที่เราดำเนินชีวิตอยู่ในโลกนี้ เป็นการสร้างสมมรดกไว้ให้แก่ตนเองในโลกทิพย์ และเป็นกระจกเงาฉายให้เห็นอย่างแจ่มชัดว่า ความทะยานอยากอันเกิดจากความคิดของเราในโลกนี้ จะทำให้เรารํ่ารวยหรือยากจนเพียงไรในโลกทิพย์

กฎแห่งเหตุและผล (กฎแห่งกรรม) เป็นกฎแห่งสากลจักรวาลที่ไม่มีผู้ใดเปลี่ยนแปลงได้ มนุษย์เป็นผู้มีอิสระจะดำเนินชีวิตแบบใดก็ได้ตามเจตนาอันเป็นเสรีของตน การที่วิญญาณของบุคคลจะได้รับทุกข์หรือสุขอย่างไรในโลกทิพย์นั้น

ก็สุดแล้วแต่ผลของการเลือกวิถีทางแห่งการดำรงชีวิตโดยเสรีในโลกนี้เอง การที่บุคคลต้องทนทุกข์ทรมานอยู่ด้วยความเดือดร้อนใจในความผิดแต่หนหลังของตนเองนี้แล เป็นการลงโทษที่วิญญาณจะได้รับอย่างสาสมในฐานะที่เป็นสภาวะอันจะต้องมีชีวิตสืบต่อไปหลังจากการทำลายแห่งกายเนื้อแล้ว

แต่เดิมมา มนุษย์ส่วนมากเป็นผู้เขลาต่อความจริงที่ว่า ตนจะต้องเป็นผู้รับผลอันหลีกเลี่ยงไม่ได้แห่งกรรมที่ตนได้ก่อไว้ในโลกมนุษย์ และในเรื่องนี้ศาสนา (คริสต์) ในโลกมนุษย์ก็ไม่สามารถจะช่วยให้เกิดสันติสุขขึ้นในโลก สมดังที่ท่านศาสดาได้ดั้งเจตน์จำนงไว้

ปัจจุบัน อารยธรรมของมนุษยชาติกำลังมาถึงที่ทางสองแพร่งแล้ว (คือถึงเวลาแล้วที่มนุษย์จะต้องตัดสินใจว่าจะเลี้ยวไปทางสายวัตถุนิยมหรือจะไปทางสายจิตนิยม) ดังนั้นข้าพเจ้าหวังว่า คงจะได้มีหนังสืออื่น ๆ ที่มีคุณประโยชน์เช่นเดียวกันนี้ออกมาเรื่อยๆ เพื่อว่ายุคแห่งการฟื้นฟูความเชื่อในทางวิญญาณจะได้กล่าวในหน้าต่อไป อันจะทำให้เกิดสันติสุขและความสามัคคีกันได้ทั่วโลกในที่สุด

คำนำ

ของ มร. แอนโธนี่ บอร์เจีย

ผู้จดบันทึก

ความรู้เป็นยาขจัดความกลัวขนานวิเศษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเมื่อความกลัวนั้นเกี่ยวกับสภาวะแห่งชีวิตอันเป็นไปได้จริง ๆ หลังจากที่เราได้เปลี่ยนจากสภาวะแห่งชีวิตของโลกนี้ไปแล้ว

การที่เราจะทราบได้ว่าโลกหน้ามีสภาพเป็นอย่างไรนั้นก็ต้องถามผู้ที่กำลังอาศัยอยู่ในโลกนั้น และแล้วบันทึกข้อความเหล่านั้นไว้ หนังสือเล่มนี้เกิดขึ้นมาได้ก็โดยความประสงค์และวิธีการดังกล่าวนั้น

ท่านผู้ที่มาติดต่อกับข้าพเจ้า ซึ่งเป็นผู้บอกให้จดบันทึกเรื่องนี้ไว้นั้น ได้เริ่มรู้จักกับข้าพเจ้าเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๐๙ (พ.ศ. ๒๔๕๒) ซึ่งเป็นเวลาก่อนที่ท่านจะผ่านเข้าไปสู่โลกทิพย์ ๕ ปี ท่านผู้นี้มีชื่อว่า มอง-

ซินเยอร์ โรเบิร์ท ฮิว เบ็นสัน เป็นบุตรของท่านเอ็ดเวิด ไวท์ เบ็นสัน ผู้มีตำแหน่งเป็นท่านอาร์บิชอบ (น่าจะเทียบเท่าพระราชคณะหรือสมเด็จชั้นเจ้าคณะ) แห่งแคนเตอเบอร์รี่ก่อน

ในระยะแรก ก่อนที่ข้าพเจ้าจะได้จดบันทึกเรื่องนี้ลงนั้น ท่านโรเบิร์ท ฮิว เบ็นสัน ยังไม่ได้มาติดต่อกันเลย แต่ได้มีวิญญาณที่ข้าพเจ้าคุ้นเคยกันมาก่อน แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบว่า ท่านมีกิจธุระบางอย่างเกี่ยวกับการแก้ไขความเข้าใจผิดที่มีอยู่แต่เดิม ความจริงท่านเองก็ได้ทราบมาแล้วเหมือนกันว่า การติดต่อกับโลกมนุษย์ในเรื่องเช่นนี้เป็นการยากลำบากเพียงไร แต่ท่านก็ยังไม่ยอมละความพยายาม ดังนั้นหลังจากนั้นต่อมาอีกระยะหนึ่งท่าน (ฮิว เบ็นสัน) ก็ได้รับคำบอกเล่าว่า บัดนี้ถึงเวลาอันสมควรแล้วที่ท่านจะติดต่อกับโลกมนุษย์โดยผ่านทางเพื่อนเก่าคนหนึ่งของท่านเอง และข้าพเจ้าคือผู้ที่ได้รับเลือกให้เป็นสื่อกลางสำหรับการติดต่อครั้งนี้ โดยได้ทำหน้าที่เป็นผู้จดบันทึกโดยตลอด

เราทั้งสองเป็นเพื่อนเก่ากันมา และการที่ท่านฝ่ายหนึ่งได้ละจากโลกมนุษย์ไปสู่โลกทิพย์ ก็มิได้ทำให้มิตรภาพของ

เราขาดสูญไปแต่ประการใด ตรงกันข้าม มิตรภาพของเรากลับแน่นแฟ้นยิ่งขึ้นกว่าเดิม เพราะเราได้มีโอกาสพบปะกันมากกว่าที่เราจะพึงกระทำได้เสียอีก ซึ่งถ้าหากท่านยังคงอยู่ในโลกมนุษย์ เราจะไม่มีโอกาสพบปะกันมากถึงเช่นนี้ ท่านโรเบิร์ท ฮิว เบ็นสัน ได้แสดงความยินดีอยู่บ่อย ๆ ในการที่ท่านสามารถกลับมาสู่โลกมนุษย์ได้ และด้วยวิธีการอันเป็นปกติ, ธรรมดา, และน่าเพลิดเพลินอย่างยิ่ง ด้วยวิธีนี้เองท่านได้กลับมาเล่าถึงเรื่องต่าง ๆ ที่ได้ประสบมาด้วยตนเองให้มิตรสหายฟัง และที่สำคัญที่สุดก็คือ ได้มีโอกาสแสดงให้ชาวโลกมนุษย์ได้ทราบว่า แม้ท่านจะถูกมนุษย์ถือว่าเป็นคนตายแล้วก็ตาม แต่ท่านก็ยังพูดได้เหมือนคนเป็น (คือคำกล่าวที่ว่า "คนตายพูดไม่ได้" นั้นไม่ได้เป็นความจริงเสมอไป)

คำนำ
ของผู้จัดพิมพ์

หนังสือโลกทิพย์ภาคภาษาไทย ได้จัดพิมพ์มาแล้ว ๘ ครั้งและครั้งนี้เป็นครั้งที่ ๙ หนังสือนี้แม้จะพิมพ์ออกมาแล้วหลายครั้ง ก็ปรากฏว่าไม่พอเพียงแก่ความต้องการของผู้ที่สนใจในทางนี้ ข้าพเจ้าก็ประหลาดใจเหมือนกันที่มีคนสนใจในเรื่องนี้มากเกินความคาดหมาย สาเหตุที่คนสนใจในเรื่องนี้มาก ก็เพราะ :—

๑. หนังสือเรื่องนี้อ่านสนุกเหมือนหนังสือนวนิยาย

๒. ข้อความที่บรรยายไว้ในหนังสือเล่มนี้ แม้ผู้อ่านจะรู้สึกว่าน่าจะเป็นเรื่องไม่จริง แต่ก็มีเหตุผลมากมายที่ชวนให้เชื่อว่า น่าจะเป็นจริงตามที่ได้บรรยายไว้

๓. สำหรับบุคคลที่มีพื้นความรู้พอที่จะเชื่อเรื่องนี้ เมื่ออ่านแล้วจะมองเห็นประโยชน์จากหนังสือเรื่องนี้ได้อย่างมากมาย เช่น ทำให้ไม่กลัวตาย ทำให้ไม่เป็นโรคห่วงตัวเอง และทำให้มีกำลังใจในการละความชั่ว ประพฤติความดี เพื่อเห็นแก่ความดี ฯลฯ

สำหรับตัวข้าพเจ้า ที่สนใจในหนังสือเรื่องนี้เป็นพิเศษ *ก็เพราะผู้เขียนเป็คนนับถือศาสนาคริสต์ แต่ข้อความที่เขียนบรรยายไว้ในหนังสือเรื่องนี้ กลับมาสนับสนุนเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาอย่างมากมาย และยิ่งกว่านั้น ข้อความในหนังสือเรื่องนี้ในส่วนที่เป็นหลักวิชานั้นได้ตรงกับหลักธรรมในหนังสือพระไตรปิฎกของเราเกือบจะทั้งหมด และตรงกับเท็จข้อจริงหลายอย่างที่ข้าพเจ้าค้นคว้าได้* โดยเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงสนใจต่อหนังสือเรื่องนี้มากเป็นพิเศษ

เมื่อเดือนมกราคมต้นปีนี้ ข้าพเจ้าได้พิมพ์หนังสือเรื่องโลกทิพย์เล่มนี้เป็นวิทยาทานเป็นจำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม ในการพิมพ์ครั้งนั้น ข้าพเจ้ายังไม่รู้แน่ว่า มร. แอนโธนี

บอร์เจีย ผู้เขียนหนังสือเล่มนี้ ได้ติดต่อกับท่าน โรเบิร์ท ฮิว เบ็นสัน ได้อย่างไร ต่อมาหลังจากที่ได้จัดพิมพ์หนังสือเรื่องนี้ขึ้นแล้ว ข้าพเจ้าก็ได้มีจดหมายถึง มร. แอนโธนี บอร์เจีย เพื่อขอทราบรายละเอียดเกี่ยวกับหนังสือเรื่องนี้ มร. แอนโธนี บอร์เจีย ได้ยืนยันมาในจดหมายของเขาว่า **เขาได้ฝึกสมาธิมานาน จนกระทั่งมีความสามารถเห็นผู้ที่ตายไปแล้ว และได้ยินคำพูดของพวกเหล่านี้ด้วย** เรื่องนี้เขาเขียนขึ้นมาก็เพราะ *ท่านโรบิร์ท ฮิว เบ็นสัน* ซึ่งได้เคยรู้จักกันมาก่อนตอนที่ท่านยังมีชีวิตอยู่ และหลังจากที่ท่านได้ตายไปแล้วถึง ๔๐ ปี ได้มาบอกเรื่องราวต่าง ๆ ในโลกทิพย์ให้เขาฟัง ทั้งนี้ก็เพราะในสมัยที่ท่าน โรเบิร์ท ฮิว เบ็นสัน ยังมีชีวิตเป็นคนอยู่นั้น ท่านเป็นผู้หนึ่งที่มีสมาธิดีถึงขั้นเห็นโอปปาติกะ ท่านได้เขียนหนังสือเกี่ยวกับชีวิตหลังจากมรณกรรมไว้หลายเล่ม แต่เนื่องจากในสมัยนั้น ท่านตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของคำสอนทางศาสนา ที่เชื่อกันแพร่หลายอยู่ในสมัยนั้น ท่านจึงไม่กล้าเขียนตามความคิดเห็นของตนเองจริง ๆ ฉะนั้นใน

หนังสือที่ท่านเขียนเกี่ยวกับเรื่องชีวิตในโลกของโอปปาติกะ จึงมีผิดพลาดมากมายหลายแห่ง ท่านมีความเสียใจที่ได้สร้างความเข้าใจผิดให้แก่มนุษยชาติ ฉะนั้นเมื่อท่านไปพบโลกของโอปปาติกะด้วยตนเอง และได้ศึกษาจนกระทั่งมีความเข้าใจดีพอสมควรแล้ว เมื่อมีโอกาสจึงได้มาติดต่อกับ มร. แอนโธนี เพื่อที่จะบอกเล่าถึงความจริงต่าง ๆ ในเรื่องโลกของโอปปาติกะ ให้คนทั่วไปเข้าใจถูกต้อง พร้อมทั้งได้พรรณนาถึงความยากลำบากในเรื่องการติดต่อกับมนุษย์ไว้อย่างน่าสรรเสริญในความพยายามของท่าน เพราะฉะนั้นหนังสือเรื่องนี้จึงนับว่าเป็นเรื่องที่น่าศึกษาและหาได้ยากยิ่งเรื่องหนึ่ง

อนึ่ง ข้าพเจ้าขอชี้แจงให้ท่านผู้อ่านทราบไว้ ณ ที่นี้ด้วยว่า ข้าพเจ้ามิได้เชื่อไปทุกตัวอักษร และทุกข้อความตามที่กล่าวไว้ในหนังสือเรื่องนี้ เพราะข้าพเจ้ารู้ดีว่า บางคนแม้จะมีความสามารถในการติดต่อกับโอปปาติกะได้ ก็ไม่ใช่ว่าจะสามารถรับถ่ายทอดได้ถูกต้องเสมอไป และยิ่งกว่านั้นโอปปาติกะที่มาบอกก็ไม่ใช่ว่าจะรู้แจ้งเห็นจริงไปเสียหมดทุกอย่าง บาง

อย่างเขาอาจจะบอกด้วยความเข้าใจผิดของเขาเอง เรื่องราวต่าง ๆ ในทำนองนี้ พระพุทธเจ้าตรัสสอนไว้นานแล้ว แม้แต่โอปปาติกะชั้นสูงคือ ชั้นที่เป็นพรหมหรือเป็นเทพเจ้า ถ้าหากไม่ใช่พระอริยบุคคล ก็ยังมีทางเป็นมิจ-ฉาทิฏฐิได้ เรื่องทำนองนี้มีปรากฏบ่อย ๆ เพราะฉะนั้นจึงไม่ต้องสงสัยเลยว่า เรื่องที่ท่านโรเบิร์ท ฮิว เบ็นสัน นำมาบอก มร. แอนโธนี นั้น แม้ว่า มร. แอนโธนี จะรับถ่ายทอดมาอย่างถูกต้อง กล่าวคือท่านบอกมาอย่างไรก็บันทึกไว้อย่างนั้น ไม่ตัดตอนหรือต่อเติมจากความคิดของตนเองเลยก็ตาม ก็มีทางที่จะผิดได้ เพราะท่านโรเบิร์ท ฮิว เบ็นสันยังไม่ใช่เป็นสัพพัญญูในเรื่องโลกทิพย์ ความหวังของข้าพเจ้าในการเสนอเรื่องนี้ขึ้นมามีอยู่แต่เพียงว่า ต้องการให้ข้อคิดสำหรับนักศึกษาในปัจจุบันว่า คนที่ตายไปแล้วนั้นไม่ใช่สูญสิ้นไปเลย เพราะยังมีชีวิตอยู่ และมีอยู่อย่างสมบูรณ์ด้วย ความดีความชั่วที่เราทำไว้ไม่สูญสิ้นไปไหน ซึ่งหลักอันนี้เป็นหลักของพระพุทธศาสนาแท้ ๆ ท่านที่ต้องการอยากทราบรายละเอียด ก็ขอได้โปรดอ่านจาก

หนังสือเรื่อง "**ผีและเทวดามีจริง**" เพราะฉะนั้นท่านลองคิดดูให้ดี ถ้าคนในพระพุทธศาสนายืนยันหลักอันนี้ก็เป็นเรื่องที่ไม่น่าประหลาดอะไร แต่ถ้าเป็นบุคคลในศาสนาอื่นยืนยัน และเป็นการยืนยันอย่างมีหลักฐานเช่นนี้แล้วก็ย่อมจะทำให้เรารู้สึกตระหนักว่า กฎของกรรมที่พระพุทธเจ้าได้ตรัสไว้นั้น ต้องเป็นความจริงอย่างแน่นอน ทั้งจะทำให้เรารู้สึกด้วยว่า หลักธรรมในพระพุทธศาสนา กำลังจะขยายตัวออกไปอย่างกว้างขวาง และมีอิทธิพลแทรกซึมเข้าไปในลัทธิศาสนาอื่นอย่างเห็นได้ชัด

อันที่จริงเรื่องนี้ก็ไม่น่าจะประหลาด เพราะหลักแห่งความจริง ย่อมต้องเป็นจริงอยู่เสมอทุกกาลทุกสมัย หลักแห่งความจริงย่อมไม่ขึ้นอยู่กับชาติศาสนา ขอให้นึกถึงความจริงทางวิทยาศาสตร์ที่พิสูจน์กันได้แล้ว คนทุกชาติทุกศาสนา ย่อมมีความเห็นตรงกันหมด ด้วยเหตุที่หนังสือโลกทิพย์ ซึ่งแปลมาจากหนังสือในพากย์ภาษาอังกฤษชื่อ Life in the World Unseen (ชีวิตในโลกที่ตามองไม่เห็น) เป็นประจักษ์พยานถึงสัจธรรมในพระพุทธศาสนาได้

อย่างดี สมควรที่ชาวพุทธจะได้อ่านกันทั่ว ๆ ไป เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงได้จัดพิมพ์ขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง

ทุกครั้งที่พิมพ์มาแล้ว ได้จัดพิมพ์ขึ้นเพื่อเป็นวิทยาทานแจกจ่ายให้แก่ผู้ที่สนใจ แต่สำหรับในการพิมพ์ครั้งนี้ ได้จัดพิมพ์เพื่อจำหน่าย ทั้งนี้เพราะข้าพเจ้าซึ่งเป็นผู้จัดพิมพ์ประสงค์จะได้เงินก้อนสักจำนวนหนึ่ง เพื่อนำมาใช้จ่ายในการศึกษาของพระที่ข้าพเจ้าจะต้องรับผิดชอบ ซึ่งในปีนี้มี ๖ รูป พระเหล่านี้เป็นผู้ที่ได้สำเร็จการศึกษาจากมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยมาแล้ว และเป็นพระที่ข้าพเจ้าได้เคยสอนท่านมาตั้งแต่ปี ๑ ถึงปี ๔ แต่เนื่องจากท่านยังไม่มีความชำนาญพอในวิชาธรรม ข้าพเจ้าจึงได้ขอร้องให้ท่านมาศึกษาค้นคว้าอีก ซึ่งจะต้องใช้เวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี ในการศึกษาค้นคว้าวิชาธรรมนี้ จำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายมิใช่น้อย และพระที่จะมาศึกษาค้นคว้านี้จะมีเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี งานแผนกนี้ข้าพเจ้าเป็นผู้เสนอให้มีขึ้น และต้องรับผิดชอบทุกอย่างทั้งในด้านการสอน และการถวายความสะดวกทุกประการ เพราะทางมหาจุฬา ฯ ไม่มีงบประมาณให้ เนื่องจากการเงิน

เท่าที่มีอยู่นั้นก็จำกัดมากอยู่แล้ว ข้าพเจ้าจึงจำต้องหาทางออกโดยวิธีนี้ เพราะฉะนั้น ท่านที่ได้ซื้อหนังสือเล่มนี้ไป จึงได้ชื่อว่ามีส่วนช่วยเสริมสร้างงานแผนกนี้ขึ้นมาด้วย

อนึ่ง ในการจัดพิมพ์หนังสือครั้งนี้ **อาจารย์ศิริ พุธศุกร์** ผู้แปลหนังสือเรื่องนี้ ได้มอบลิขสิทธิ์หนังสือเรื่องนี้ให้กับสำนักค้นคว้าทางวิญญาณ เป็นผู้จัดพิมพ์ได้แต่ผู้เดียวในประเทศไทย โดยตลอดไป ข้าพเจ้าจึงขอขอบคุณอาจารย์ศิริ พุธศุกร์ ผู้มีใจเป็นกุศล ผู้ได้อุทิศน้ำพักน้ำแรงอันเกิดจากความพยายามในการแปลเรื่องนี้ให้ โดยมิได้เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวใด ๆ ไว้ ณ ที่นี้ด้วย และขอขอบคุณ มร. แอนโธนี่ที่ได้อนุญาตให้จัดพิมพ์ต้นฉบับที่เป็นภาษาอังกฤษได้ตามความประสงค์อีกด้วย

พร รัตนสุวรรณ

๑๒ สิงหาคม ๒๕๐๘

สำนักค้นคว้าทางวิญญาณ (ชั่วคราว)
๔๙/๓ ถนนสามเสน บางลำพู กรุงเทพมหานคร
โทร. ๘๒๒๐๒๕ เข้าตรอกข้างร้านตัดเสื้อมิตรชาย
ซึ่งอยู่ใกล้ๆ กับถนนลำพู ทางเข้าวัดสังเวชฯ

คำชี้แจงของผู้แปล

(ในการพิมพ์ครั้งที่ ๔)

เรื่องสภาวะความเป็นอยู่ในโลกทิพย์ "**โลกทิพย์**" (ภาค ๑) นี้ ข้าพเจ้าได้เก็บใจความแปลจากหนังสือ Life in the World Unseen ของ Mr. Anthony Borgia การแปลได้ใช้วิธีถอดใจความเรียบเรียง ไม่ใช่แปลชนิดคำต่อคำหรือประโยคต่อประโยค เช่นประโยคภาษาอังกฤษเพียงประโยคเดียว บางครั้งต้องอธิบายเป็นภาษาไทยหลายประโยค เพื่อให้ได้ใจความชัดเจน ในทางกลับกัน ประโยคภาษาอังกฤษ ๕-๖ ประโยค ข้าพเจ้าแปลตัดลงเหลือเพียงประโยคเดียวก็มี ในเมื่อเห็นว่าเนื้อความซ้ำกันและสำนวนฟุ่มเฟือยเกินไปสำหรับคนไทย นอกจากนั้นข้อความที่เป็นเรื่องทำนองเดียวกัน แม้จะอยู่คนละบท ข้าพเจ้าก็นำมาแปลต่อกันไป บางครั้งก็ตัดทิ้งเลยก็มี กล่าวโดยสรุป ก็คือ ข้าพเจ้าแปล*อย่างชนิดห่วงผู้อ่าน* คือเกรงว่าผู้อ่านซึ่งเป็น

คนไทยที่ไม่ใช่นักปราชญ์จะไม่รู้เรื่อง การแปลแบบนี้จึง *ไม่ได้ห่วงตำรา* เพราะข้าพเจ้าไม่ได้คิดว่า จะให้การแปลของข้าพเจ้าเป็นตำราเรียนแต่อย่างใด อย่างไรก็ตาม แม้รูปประโยคและคำที่ใช้บรรยาย บางครั้งอาจจะเพี้ยนไปจากต้นฉบับเดิมอยู่บ้าง แต่ใจความสำคัญข้าพเจ้าได้รักษาไว้โดยไม่ได้เปลี่ยนแปลงแต่อย่างไร ครั้งแรกได้ผ่อนนำลงพิมพ์เป็นตอน ๆ ในหนังสือวิปัสสนาบันเทิงสารรายเดือนจนจบ ในระหว่างที่ยังแปลไม่จบ ก็ได้มีผู้มาติดต่อขอนำไปพิมพ์แจกเป็นการกุศลหลายครั้ง ครั้นเมื่อแปลเสร็จแล้ว ก็ได้มีผู้มาแจ้งความจำนงขอนำไปพิมพ์อีกหลายครั้ง รวมทั้งสิ้นเป็นจำนวน ๗ ครั้งด้วยกัน

อาจมีบางท่านสงสัยว่า *เรื่องโลกทิพย์ที่แปลจากหนังสือดังกล่าวแล้วนั้น เป็นเรื่องของฝรั่งที่นับถือศาสนาคริสต์ การที่เราชาวพุทธลงแรงแปลและลงทุนพิมพ์ขึ้นเผยแพร่เช่นนี้ จะมิเป็นการช่วยเผยแพร่ศาสนาอื่นไปดอกหรือ ? และหนังสือธรรมในศาสนาพุทธของเราไม่มีดีเท่าเทียมหนังสือเล่มนี้แล้วหรืออย่างไร ?*

ต่อคำถามหรือข้อสงสัยประการแรก *(คือคล้ายกับจะเป็นการช่วยเผยแพร่ศาสนาอื่น)* นั้น ข้าพเจ้าขอตอบว่า **ไม่เป็นเช่นนั้นเลย** ในหนังสือเล่มนี้ทั้ง ๆ ที่ผู้แต่ง (คือวิญญาณของผู้แต่ง) เป็นบาทหลวงที่นับถือศาสนาคริสต์ แต่ก็ได้บรรยายไว้หลายแห่งด้วยกัน โดยเฉพาะในเรื่องที่ว่าด้วยการเดินทางไปสู่อบายภูมิ **ถึงความจริงเรื่องกฎแห่งกรรมว่าอยู่เหนืออำนาจบันดาลของพระเจ้า และได้กล่าวว่า โลกทิพย์เป็นภูมิแห่งการเสวยผลกรรมที่มนุษย์ได้ทำไว้เอง เป็นโลกที่แรงกรรมของมนุษย์นั้นเองได้สร้างขึ้นไว้ หาใช่เป็นด้วยการสร้างสรรค์ของพระผู้เป็นเจ้าไม่** (ข้อความเช่นนี้ ได้โปรดดูหน้า ๑๓๐,๑๔๑ ที่พิมพ์ด้วยตัวหนาเป็นพิเศษ และในบางแห่งขาพเจ้าได้ลอกข้อความในภาษาอังกฤษลงไว้ให้ดูเป็นหลักฐานด้วย)

อันที่จริงเนื้อหาของคำสอนเช่นนี้ก็คือ สาระแห่งคำสอนเรื่องกฎแห่งกรรมของพระพุทธศาสนานั้นเอง เมื่อข้าพเจ้าได้อ่านข้อความเช่นนี้ในหนังสือเล่มนี้ (และตลอด

ถึงหนังสืออื่น ๆ ในชุดนี้ ซึ่งมีทั้งหมดด้วยกัน ๓ เล่ม) แล้ว ก็ยิ่งรู้สึกเลื่อมใสในพระพุทธศาสนามากขึ้นกว่าเดิม ความรู้สึกเช่นนี้คงมิใช่มีเฉพาะแต่ข้าพเจ้าผู้เดียว เพราะการที่ภาคไทยของหนังสือเล่มนี้ได้พิมพ์มาแล้วถึง ๗ ครั้ง (โดยไม่นับที่ลงในวิปัสสนาบันเทิงสารรายเดือน) และโดยชาวพุทธทุกครั้งนั้น คงจะเป็นประจักษ์พยานอันมีเหตุผลพอสมควรว่า น่าจะเป็นการช่วยเผยแพร่พุทธศาสนาได้ประการหนึ่งเหมือนกัน ข้อสำคัญประการหนึ่งก็คือ ยังไม่ปรากฏว่ามีชาวพุทธผู้ใดที่อ่านหนังสือนี้แล้ว จะกลับใจไปนับถือศาสนาคริสต์เลย

อย่างไรก็ตาม มีบางท่านรังเกียจว่า หนังสือเล่มนี้ (คือภาคไทย) จะทำให้ชาวคริสต์หลายท่านนับถือในศาสนาคริสต์ของตนแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น โดยไม่คิดที่จะกลับใจเป็นชาวพุทธเลย (และหนังสือนี้ก็จะกลายเป็นการช่วยโฆษณาให้คริสตศาสนาไปได้ก็ด้วยเหตุนี้) เรื่องเช่นนี้หากจะเกิดเป็นความจริงเช่นนั้นไปได้ ข้าพเจ้าก็ขอตอบว่าไม่เคยนึกรังเกียจเลย และยังแถมจะยินดีอนุโมทนาเสียอีกด้วย เพราะถ้าศาสนิกชนทุกคนเป็นผู้ Sincere คือนับถือศาสนาของตน

อย่างไม่มีมายา ไม่คิดเบียดเบียนผู้อื่น ไม่สวมหน้ากาก และเชื่อในความไม่สูญหายของผลกรรมอย่างจริงใจแล้ว ความเป็นอยู่ในสังคมประเทศชาติและในโลกของเรา ก็จะมีความสงบสุขกว่านี้อย่างที่เราคิดไม่ถึงทีเดียว

ต่อคำถามหรือข้อสงสัยประการที่สอง (*ที่ว่าหนังสือพุทธศาสนาเราไม่มีดีกว่านี้แล้วหรือ*) นั้น ข้าพเจ้าใคร่ขอให้ท่านใคร่ครวญถึงคำว่า "**ดี**" ซึ่งมีความหมายกว้างขวาง (และมัว) มาก แน่นอน ในทางพุทธศาสนา เรามีดีกว่ามาก (แม้ว่าจะเป็นการพูดเข้าข้างตัวเองอยู่บ้างก็ตาม) ในทางหลักวิชา แต่ถ้าจะกล่าวในแง่ของ **การบรรยายรายละเอียด** ของเรื่องโลกหน้าให้เห็นอย่างชัดแจ้งแล้ว ก็รู้สึกว่ายังไม่เห็นว่ามีเล่มไหนที่บรรยายได้ชัดเจนเท่านี้ อันที่จริงหนังสือประเภทเดียวกันนี้เท่าที่ข้าพเจ้าทราบ ก็มีพระนิพนธ์ของ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหมื่นวิวิธวรรณปรีชา เรื่อง "**เพชรในหิน**" และ "**มฤตยูวรรณา**" ซึ่งดำเนินเรื่องคล้ายคลึงกัน แต่แม้ว่าจะมีหลักวิชาสูงกว่า แต่ก็บรรยายรายละเอียดไว้น้อยกว่า อย่างไรก็ตาม ข้าพเจ้าใคร่

ขอแนะนำว่า ท่านที่ยังไม่เคยอ่านหนังสือพระนิพนธ์ทั้งสองเล่มดังที่กล่าวมานั้น ควรหาอ่านดูเพื่อเปรียบเทียบกับเรื่องโลกทิพย์นี้ด้วย เพราะพระนิพนธ์ทั้งสองเล่มดังกล่าวนั้นก็ได้เป็นแรงบันดาลใจประการหนึ่ง ที่ทำให้ข้าพเจ้ามีกำลังใจแปลเรื่องนี้ และทำงานประเภทนี้ตลอดมา

ในการพิมพ์ฉบับแปลเป็นครั้งที่ ๔ (ต้นฉบับภาษาอังกฤษพิมพ์แล้ว ๑๐ ครั้ง) นี้ อาจารย์ พร รัตน-สุวรรณ ซึ่งได้พิมพ์มาแล้วในครั้งที่ ๕ ครั้งหนึ่งแล้วนั้นได้แจ้งความจำนงขอพิมพ์อีกครั้งหนึ่ง ข้าพเจ้ายินดีอนุโมทนาด้วย เพราะอาจารย์พร มีความเห็นตรงกันกับข้าพเจ้าในหลักการใหญ่ที่ว่าบุคคลสมัยใหม่ส่วนมากไม่เชื่อผลของกรรม เพราะไม่เชื่อว่าโลกหน้ามีจริง ที่ไม่เชื่อว่าโลกหน้ามีจริง ก็เพราะมองไม่เห็นหรือพิสูจน์ไม่ได้ ดังนั้นหากได้มีการค้นคว้าพิสูจน์ในเรื่องนี้โดยทางเหตุผลบ้าง โดยทางประสบการณ์ส่วนตัวของหลาย ๆ คน รวบรวมไว้เป็นข้อมูลและเป็นสถิติอย่างมีระเบียบก็อาจจะทำให้บุคคลบางประเภทที่มีจิตใจไม่ ดื้อรั้น จนเกินไป หันมาเชื่อได้บ้าง ซึ่งจะ

เป็นประโยชน์แก่เขาโดยตรง ส่วนบุคคลที่ดื้อรั้น ไม่ยอมเชื่อเลยนั้นก็จำเป็นต้องปล่อยไป เพราะบุคคลบางจำพวกนั้นแม้พระพุทธองค์ก็โปรดไม่ได้ อันที่จริงข้าพเจ้ามิได้หมายความว่า บุคคลที่เชื่อในเรื่องโลกทิพย์เช่นนี้แล้ว จะเป็นผู้ที่ไม่สามารถทำความผิดอย่างใดได้เลย เพราะในบางคราวหรือว่าบ่อยครั้ง บุคคลเช่นนั้นซึ่งก็ยังเป็นปุถุชนเหมือนกันอาจจะตกอยู่ในสภาวะที่ยั่วยวนหรือคุกคาม จนไม่สามารถจะต้านทานได้ก็มี ในกรณีเช่นนี้ แม้บุคคลผู้นั้นจะเชื่อถือในเรื่องโลกทิพย์และผลกรรมอันไม่รู้จักดับสูญแล้วก็ตาม ก็ยังสามารถทำความผิดได้บ้างเหมือนกัน เพราะความสามารถที่จะต้านทานสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดีต่าง ๆ นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ อีกหลายประการโดยเฉพาะก็คือ บารมี กำลังสมาธิ และสติคือความควบคุมตัวเองเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม ก็เป็นความจริงอยู่อย่างหนึ่งว่า เมื่อบุคคลใดเชื่ออย่างแน่ใจในเรื่องโลกทิพย์ และเรื่องความไม่ดับสูญแห่งผลกรรมแล้ว บุคคลนั้นย่อมมีกำลังใจต้านทานสิ่งยั่วยวนหรือคุกคามได้ดีกว่า ผู้ที่มีอุดมคติในทางวัตถุนิยมล้วน ๆ อย่างแน่นอน

นอกจากนั้น ในยุคปัจจุบันลัทธิวัตถุนิยมกำลังแผ่อิทธิพลเข้าครอบงำจิตใจมนุษย์อย่างมากมาย ทำให้มนุษย์ส่วนมาก แม้โดยกิริยาอาการภายนอกจะเป็นผู้นับถือศาสนาหนึ่งอยู่ก็ตาม แต่ในส่วนลึกของหัวใจก็มักจะไม่เชื่อ และหัวเราะเยาะแนวความคิดเรื่องนรกและสวรรค์อยู่ในใจ หลายต่อหลายท่านแม้ทรงเพศเป็นนักบวช ก็รู้สึกละอายใจในการที่จะเชื่อว่าสวรรค์และนรกมีอยู่จริง ๆ ทั้ง ๆ ที่หลักการเรื่องชาติหน้า หรือสวรรค์นรกนี้เป็นรากฐานที่จำ*เป็นอย่างที่สุด*ของศาสนาทุกศาสนาอย่างแท้จริง

ในหนังสือเรื่อง Here and Hereafter โดยผู้แต่งคนเดียวกันนี้ มีเรื่องเล่าไว้ว่า มีพระรูปหนึ่ง (พระในศาสนาคริสต์) เขียนจดหมายมาถึงผู้แต่งบอกว่า บรรดาพระมีถึง ๙ ใน ๑๐ ส่วน (ที่แม้เทศน์เรื่องสวรรค์นรกอยู่) ก็ไม่เชื่อว่าสวรรค์และนรกมีอยู่จริง ๆ ในวารสาร Golden Lotus ออกในสหรัฐอเมริกา เล่มประจำเดือนธันวาคม ปี ๑๙๖๓ หน้า ๒๒๙ เล่าถึงประวัติของบุตรของพระนักเทศน์รูปหนึ่ง เด็กชายผู้นี้เล่าว่าบิดาเป็นคน

ฉลาด ไม่ยอมเชื่อสิ่งที่ตนเองสอนผู้อื่นเลย (Father is too smart to believe the things he preaches)

อนึ่ง อาจารย์พร ได้เป็นผู้ช่วยเหลือติดต่อกับเจ้าของเรื่องในประเทศอังกฤษคือ Mr. Anthony Borgia ถามถึงวิธีการติดต่อกับท่านโรเบิร์ท ฮิว เบ็นสัน ที่เขียนเรื่องโลกทิพย์ในภาษาอังกฤษ โดยผ่านทางคุณชูศักดิ์ ทิพยเกษร อาจารย์ผู้หนึ่งของมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ซึ่งขณะนั้นพำนักอยู่ในกรุงลอนดอนจนได้รับอนุญาตจากเจ้าของเรื่องเดิมให้พิมพ์จำหน่ายได้ทั้งต้นฉบับที่เป็นภาษาอังกฤษและฉบับที่แปลเป็นไทย โดยที่เจ้าของเรื่องเดิมมิได้คิดค่าป่วยการ หรือค่าลิขสิทธิ์ใด ๆ ทั้งสิ้น ข้าพเจ้าจึงขอขอบคุณอาจารย์พรไว้ ณ ที่นี้ด้วย และเพื่ออนุโลมตาม Mr. Anthony Borgia กับเป็นการตัดปัญหาเรื่องการพิมพ์ในครั้งใหม่ต่อไป ข้าพเจ้าจึงได้มอบลิขสิทธิ์ภาคภาษาไทย ซึ่งข้าพเจ้าเป็นผู้แปลเรียบเรียงนั้นให้แก่อาจารย์พร โดยให้อาจารย์พร รัตนสุวรรณ เป็นผู้จัดพิมพ์ได้แต่ผู้เดียวตลอดไป ทั้งนี้เพราะอาจารย์พรเป็นผู้ที่สนใจในงานด้านมามาก และนานเป็น

พิเศษ และได้ทำงานประเภทนี้ด้วยความเสียสละตลอดมา นอกจากนั้นยังเป็นผู้มีประสบการณ์ ทั้งในด้านการปฏิบัติ และการศึกษาสามารถตอบคำถามแก้ข้อสงสัยของท่านผู้อ่านได้ดีกว่าผู้อื่นความสามารถดังกล่าวรวมกัน จะทำให้หนังสือเล่มนี้เป็นที่รู้จักกว้างขวางในหมู่ผู้สนใจในทางนี้ และยังเป็นทางให้เกิดความเข้าใจในธรรมของพระพุทธศาสนา ในเรื่องกรรมและโอปปาติกะได้อย่างถูกต้อง

ข้าพเจ้าใคร่ขอกล่าวแทรกไว้ในที่นี้สักเล็กน้อยว่า ความเชื่อในเรื่องกรรมและโอปปาติกะอย่างถูกต้องนั้น ควรจะเป็นเช่นไร มีบุคคลบางประเภทในปัจจุบันที่ไม่ยอมเชื่อในเรื่องอริยสัจ หรือกรรมหรือปฏิจจสมุปบาทเลย ประเภทนี้ข้าพเจ้าจะไม่ขอกล่าวถึง คือเป็นอันว่าผ่านเลยไป แต่มีอีกประเภทหนึ่งซึ่งเป็นจำนวนไม่น้อยที่ *อวดอ้าง* ว่าเชื่อในหลักอริยสัจเป็นต้น แต่ไม่ยอมเชื่อในเรื่องชาติหน้าหรือนรกสวรรค์เลย โดยกล่าวเป็นเรื่องของความงมงาย ข้าพเจ้าสังเกตว่า ส่วนมากบุคคลประเภทนี้เป็น พวกที่ไม่เชื่อในทางอิทธิปาฏิหาริย์ หรือไม่ก็เคยเชื่ออิทธิปาฏิหาริย์ แต่ได้รับความผิดหวังมาแล้ว

จึงเลย "เหวี่ยงแห" หรือ "ด่ากราด" ไปหมด ด้วยคิดว่า การเชื่อในเรื่องนรกสวรรค์หรือเทวดา ก็คงเป็นความงมงายเช่นเดียวกัน ในเรื่องเช่นนี้ ข้าพเจ้าใคร่ขอกล่าวอย่างตรงไปตรงมาว่า ผู้ที่ (ปาก) อ้างว่า เชื่อถือในหลักอริยสัจเป็นต้น โดย (ใจ) ไม่ยอมเชื่อในเรื่อง โลกหน้า หรือผีเทวดานั้น อันที่จริงก็เป็นผู้ที่เชื่ออย่าง **งมงาย** อีกประการหนึ่งเหมือนกัน และดูเหมือนว่านอกจากจะ **งมงาย** แล้ว ยัง **หลอก** ตัวเองและ **หลอก** ผู้อื่นอยู่ตลอดเวลาอีกด้วย จริงอยู่ ผู้ที่เชื่อในเรื่องโลกหน้าและผีเทวดาบางเหล่า ก็อาจจะยังมีความงมงายอยู่บ้างเหมือนกัน แต่ก็มิได้เป็นผู้หลอกตนเองและผู้อื่นแต่ประการใด (นอกจากในเรื่องที่หลอกหากินเป็นอาชีพ) ส่วนการที่ความเชื่อในเรื่องนรกสวรรค์ผีเทวดาเพียงใดจึงจะเป็นความไม่งมงาย และในลักษณะใดจึงจะเป็นความงมงายนั้น ข้าพเจ้าขอแนะนำให้ท่านผู้อ่านเรื่องนี้ได้อ่านหนังสือเรื่อง "ผีและเทวดามีจริง" ของ อาจารย์พร รัตนสุวรรณ ดู ให้ตลอดเล่ม (คือควรอ่านให้ตลอด มิฉะนั้นอาจจะทำให้เข้าใจทัศนะของผู้แต่งผิดพลาดไปได้อย่างน่าเสียดาย)

หนังสือชุดโลกทิพย์ของ Mr. Anthony Borgia นี้มีอยู่ ๓ เล่มด้วยกัน เฉพาะฉบับภาษาอังกฤษเล่ม ๑ คือที่ข้าพเจ้าได้แปลเรียบเรียงออกมาแล้วนี้ ก็ได้พิมพ์จำหน่ายไปแล้วถึง ๑๐ ครั้งด้วยกัน สำหรับเล่ม ๒ คือ More Aboubt Life in the World Unseen และเล่ม ๓ คือ Here and Hereafter นั้น หากมีเวลา ข้าพเจ้าจะพยายามแปล (หรือให้คณะแปลของสำนักค้นคว้าทางวิญญาณแปล) ออกเสนอท่านผู้สนใจในอันดับต่อไป

ความประสงค์ของข้าพเจ้า มีเพียงเพื่อช่วยให้บุคคลส่วนมากที่ยังเข้าใจผิดคิดว่า ชาวตะวันตก (ฝรั่ง) ไม่เชื่อในเรื่องนี้นั้น ได้ทราบความจริงในเรื่องนี้บ้างตามสมควร ความจริงหนังสือประเภทนี้ (คือที่แต่งโดยบุคคลผู้มีชื่อเสียงอื่น ๆ) ที่เป็นภาษาอังกฤษนั้น มีอยู่มากกว่าที่เราคิดไว้เป็นอันมาก ทั้งในยุโรปและอเมริกา เฉพาะที่ข้าพเจ้ามีไว้ในครอบครอง ก็เป็นจำนวนไม่น้อย แต่เป็นที่น่าเสียใจอยู่อย่างหนึ่งว่า หนังสือประเภทนี้ไม่ค่อยมีจำหน่ายในประเทศไทย หลายเล่มต้องสั่งจากต่าง

ประเทศ โดยผ่านทางร้านจำหน่ายหนังสือบ้าง หรือผ่านทางญาติมิตรที่อยู่ในต่างประเทศบ้าง

ในที่สุดนี้ ข้าพเจ้าขออุทิศส่วนกุศลอันเกิดจากน้ำพักน้ำแรง ที่ได้แปลหนังสือเล่มนี้ออกมา โดยมิได้หวังประโยชน์อื่นใดนอกจากให้เป็นสะเบียงของตนเองในโลกทิพย์บ้างเท่านั้น ให้แก่ท่านผู้มีพระคุณทั้งหลาย ตลอดจนถึงท่านผู้มีใจเป็นกุศล ที่ได้นำเรื่องนี้ไปพิมพ์เผยแพร่ครั้งแล้วครั้งเล่าโดยทั่วกัน

ศิริ พุธศุกร์

๑๒ สิงหาคม ๒๕๐๘

๕๐๙/๒ ถนนจรัสสนิทวงศ์
ข้าง ร.ร. บูรณวิทย์ บางพลัด
กรุงเทพมหานคร โทร. ๔๙๙๙๑

คำชี้แจงเรื่องการแก้ไขเพิ่มเติม
ในการพิมพ์ครั้งที่ ๙

ในการพิมพ์ครั้งที่ ๙ นี้ ข้าพเจ้าได้แปลเพิ่มเติมข้อความบางประการในบทอื่น ๆ ให้ชัดเจนขึ้นอีกเล็กน้อยเป็นบางแห่ง บทที่ได้แปลเพิ่มเติม คือ :—

บทที่ ๑๑ การก่อสร้างอาคารในโลกทิพย์

บทที่ ๑๒ การหย่อนใจ และโรงมหรสพทางวิญญาณ

บทที่ ๒๐ การไปเยือนภูมิสูงสุด

อันที่จริง ในการแปลออกสู่ท่านผู้อ่านในครั้งแรก (ลงในหนังสือพิมพ์ วิบัสสนาบันเทิงสาร) นั้น ข้าพเจ้าเองก็มิได้เคยคิดว่า จะมีผู้สนใจขอไปพิมพ์เป็นจำนวนมากครั้งถึงขนาดนี้ การแปลในครั้งนั้นจึงได้ทำอย่างรวบรัด และ**ตัดตอน** ออกเสียหลายบทหลายตอน ทั้ง ๆ ที่บทที่ไม่ได้แปลไว้แต่เดิมนั้นก็มีเรื่องที่น่าศึกษา และน่าสนใจอยู่ไม่น้อย

เหมือนกัน อนึ่ง การพิมพ์ครั้งนี้แม้เป็นการพิมพ์จำหน่ายที่นำผลได้ไปใช้จ่ายในการกุศล และเป็นการกระทำที่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของเรื่องเดิมแล้ว ข้าพเจ้าจึงได้ช่วยแปลเพิ่มเติมขึ้น เพื่อให้ท่านผู้อ่านที่ได้บริจาคทรัพย์ในครั้งนี้ได้อ่านเรื่องที่มีเนื้อความสมบูรณ์ขึ้นกว่าเดิม *หากโลกทิพย์ ภาค ๑ ครั้งนี้ได้รับการต้อนรับจากท่านผู้อ่านด้วยดี ข้าพเจ้าจะแปลภาค ๒ และภาค ๓ หรือเรื่องอื่น ๆ อีก ออกเสนอต่อไปในเร็ว ๆ นี้*

ผู้แปล

สารบาญ

ข้อความที่น่าสนใจบางตอนในเรื่องโลกทิพย์

The spirit world is a world of thought; to think is to act and thought is instantaneous.

โลกทิพย์เป็นโลกแห่งความคิด การคิดคือการกระทำและส่งผลให้เห็นทันทีทันใด

It is the motive that counts, and a happy state in the spirit world cannot be bought for hard cash. A small service willingly and generously performed for a fellow mortal builds a greater edifice in spirit.

ตัวเจตนา (ที่แฝงอยู่เบื้องหลังการกระทำ) เป็นสิ่งสำคัญที่สุด ความสุขในโลกหน้ามิใช่จะซื้อได้ด้วยปริมาณเงินที่ทำบุญลงไป การทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นแม้เล็กน้อย ถ้าทำด้วยความเต็มใจ และด้วยเจตนาบริสุทธิ์ที่จะช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ ที่ร่วมทุกข์ เกิดแก่เจ็บตายด้วยกันจริง ๆ ย่อมมีผลในโลกทิพย์มากกว่า (ที่ทำมาก ๆ ด้วยเจตนาไม่บริสุทธิ์)

It is man alone who qualifies himself for the state of his existence after he passes into spirit.

หลังจากความแตกดับแห่งกายแล้ว บุคคลจะเข้าถึงสภาวะอันสูงส่ง หรือต่ำทรามอย่างไร ก็สุดแล้วแต่ตัวของเขาเอง

There are many people who, without doing any harm, had never, never done any good to a single mortal upon earth. People who lived entirely unto themselves, without a single thought for others. Such souls constantly harped upon the theme that they had done no harm to anyone. - - But they had harmed themselves.

มีบุคคลเป็นจำนวนมากผู้ซึ่งแม้จะไม่ได้ทำอันตรายผู้อื่นใด ก็ไม่เคยได้ช่วยเหลือผู้ร่วมทุกข์ เกิดแก่เจ็บตายด้วยกันเลย ขณะที่เมื่อยังอยู่ในโลกมนุษย์

บุคคลประเภทนี้คิดถึงแต่ตนเองเท่านั้น ไม่เคยรับรู้ความทุกข์ของผู้อื่นเลย วิญญาณดังกล่าวอ้างเหตุผลอยู่เสมอว่า เขาไม่ได้ทำอันตรายผู้หนึ่งผู้ใดเลย แต่นั่นแหละเขาได้ทำอันตรายตนเอง (โดยไม่รู้สึก)

Many who were great upon earth, found themselves very small in spirit. And many, who were unknown upon earth, found themselves here so spiritually well known as to be almost overcome by it.

บุคคลเป็นจำนวนมากที่เคยเป็นผู้ยิ่งใหญ่ในโลกมนุษย์ จะรู้สึกว่าตนเองเล็กนิดเดียว (จนดูเหมือนไม่มีค่าอะไรเลยในโลกทิพย์) และก็มีบุคคลเป็นจำนวนมาก ที่เมื่ออยู่ในโลกมนุษย์อาจไม่มีผู้ใดรู้จักชื่อเสียงเลย แต่เมื่อมาสู่โลกทิพย์แล้วกลับปรากฏว่าตนมีผู้รู้จักมากมาย จนรู้สึกตื่นเต้นใจเกือบจะพูดไม่ถูกทีเดียว

However mighty we were upon the earth-plane, it is spiritual worth only that takes us to our right places in the spirit world...Position is forgotten, but deeds and thoughts are the witnesses for or against us, and we become our own judges.

ไม่ว่าบุคคลจะมีอำนาจวาสนาเพียงใดในโลกมนุษย์ สิ่งที่เราจะนำติดตัวไปด้วยได้ก็คือ ความหยาบหรือความประณีตแห่งจิตของเราเท่านั้น....ในโลกทิพย์ไม่มีผู้ใดคิดคำนึงถึงตำแหน่งของบุคคลในโลกมนุษย์อีกต่อไป การกระทำและความคิดของเรา (ในโลกมนุษย์) จะเป็นพยานส่งเสริมหรือปรักปรำเรา และเราก็จะเป็นผู้พิพากษาตนของตนเอง

ความรู้แจ้งเรื่องโอปปาติกะ
เป็นรากฐานสำคัญของสัพพัญญุตญาณ

ภิกษุทั้งหลาย อธิเทวญาณทัศนะ (คือการรู้การเห็นเกี่ยวกับเรื่องเทวดาทุกชั้น และทุกอย่าง) ของเรา ถ้ายังไม่บริสุทธิ์ดีเพียงใด เราก็ไม่ปฏิญญาว่าเราได้บรรลุอนุตตรสัมมาสัมโพธิญาณ แต่เพราะเหตุที่อธิเทวญาณทัศนะของเราบริสุทธิ์ดีแล้ว ฉะนั้นเราจึงได้ปฏิญญาว่า เราได้บรรลุอนุตตรสัมมาสัมโพธิญาณ

พระไตรปิฎก ฉบับบาลี เล่ม ๒๒ หน้า ๓๖๐

บทที่ ๑

มรณกรรม

ท่านผู้อ่านทั้งหลายคงอยากทราบว่าข้าพเจ้าเป็นใคร ?

ท่านทั้งหลาย! ข้าพเจ้านั้นแม้เดิมจะมียศตำแหน่งในทางโลกอยู่บ้าง แต่บัดนี้ได้ละทิ้งสิ่งสมมติเหล่านั้นมาแล้วโดยสิ้นเชิง เพราะบรรดายศฐาน์บรรดาศักดิ์ของทางโลกทั้งหลายนั้น เรานำติดมาด้วยไม่ได้เลยแม้แต่น้อย หลังจากการแตกสลายแห่งร่างกายแล้ว สิ่งที่จะนำติดมาได้มีอยู่อย่างเดียวคือสภาพของจิตของเราเท่านั้น ท่านมีจิตหยาบหรือประณีตเพียงใดก่อนแต่มรณกรรม ความหยาบหรือประณีตแห่งจิตของท่านเท่านั้น จะเป็นสมบัติติดตามไปโลกหน้า

มาถึงตอนนี้ ท่านคงอยากทราบต่อไปอีกว่า ข้าพเจ้าเคยเป็นใครหรืออะไรมาบ้างในอดีต สำหรับข้อนี้ข้าพเจ้า

ยินดีจะเล่าความเป็นไปของตนเองให้ท่านฟังบ้าง เพื่ออาจจะเป็นประโยชน์แก่ท่านผู้อ่านได้บ้างตามสมควร อันที่จริงชีวิตของข้าพเจ้า ในสมัยเมื่อยังครองกายเนื้อนั้น ก็มีทั้งความสบายและความลำบากไปคนละอย่าง ข้าพเจ้าไม่เคยได้รับความลำบากเกี่ยวกับความยากจนก็จริง แต่ข้าพเจ้าก็เป็นผู้ทำความเพียรในการศึกษาและในทางจิตมามิใช่น้อย นิสัยของข้าพเจ้าเป็นคนชอบในทางศาสนามาตั้งแต่เยาว์วัย จึงไม่เป็นการประหลาดที่ข้าพเจ้าจะต้องรู้สึกประทับใจ ในแสงสีและเสียงแห่งพิธีกรรม ในทางศาสนาอย่างง่ายดาย ในสมัยนั้นข้าพเจ้าก็เช่นเดียวกับคนส่วนมาก คือเชื่อตาม ๆ กันไปในเรื่องที่เกี่ยวกับศาสนาโดยไม่ได้สนใจคิดหาเหตุผลและความจริงแต่อย่างใด เมื่อข้าพเจ้าเจริญวัยขึ้นได้บวชเป็นพระก็ศึกษาธรรมและเทศน์ สั่งสอนประชาชนไปตามข้อความในคัมภีร์ ซึ่งต่อมาภายหลังก็ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีชื่อเสียงในการแต่งหนังสืออยู่ไม่น้อย ข้าพเจ้าเคยได้เห็น "นิมิตร" จากการบำเพ็ญเพียรทางจิตอยู่บ้างเป็นบางครั้ง แต่ก็มักจะได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ว่าเป็นภาพมายา ที่พวกผีปีศาจ

แสดงหลอกหลอนให้เห็น จึงทำให้ข้าพเจ้าเองบางครั้งก็ไม่แน่ใจในตนเองเหมือนกัน ความจริงเรื่องเหล่านี้ เมื่อข้าพ-เจ้าได้ละกายเนื้อมาสู่โลกทิพย์ในบัดนี้แล้ว จึงได้เห็นความจริงว่า เรื่องที่เกี่ยวกับโลกหน้าอันปรากฏอยู่ในคัมภีร์ศาสนานั้น ให้ความกระจ่างได้น้อยเหลือเกิน และส่วนมากก็ไม่ตรงกับความจริงเสียอีกด้วย นี่คือความเป็นมาในอดีตของข้าพเจ้าโดยสังเขป

บัดนี้ข้าพเจ้าจะเล่าให้ท่านฟัง ถึงสภาพที่บังเกิดขึ้น ในขณะเมื่อจิตกำลังจะพรากจากร่างกาย

ความจริงในขณะที่กายเนื้อจะถึงความแตกดับนั้น ไม่จำเป็นจะต้องประกอบไปด้วยทุกขเวทนาอันรุนแรงเสมอไป เมื่อข้าพเจ้ายังเป็นมนุษย์อยู่นั้น ก็เคยได้เห็นวิญญาณออกจากกายเนื้อ เข้าสู่โลกทิพย์หลายครั้งด้วยกัน นอกจากนั้นก็มีบ่อยครั้งที่ข้าพเจ้าได้เห็นด้วยตาเนื้อธรรมดานี่เองว่า ในขณะที่ดวงจิตกำลังจะแยกตนเองออกไปจากกายเนื้อนั้น ต้องต่อสู้และดิ้นรนอย่างรุนแรง เท่าที่ปรากฏเราจะรู้สึกเหมือนว่า ในขณะที่จิตกำลังจะออกจาก

ร่างนี้ จะต้องมีความเจ็บปวดอย่างแรงกล้าหรือไม่ก็คงต้องได้รับการทรมานจากการหายใจมิใช่น้อย เพราะในขณะนี้การหายใจจะรู้สึกว่าเป็นไปอย่างลำบากมาก และลมหายใจจะสั้นเข้าทุกที ด้วยเหตุดังกล่าวมาบุคคลส่วนมากจึงหวาดเกรงต่อความตาย เพราะคิดว่าคงจะเต็มไปด้วยทุกขเวทนาแสนสาหัส ข้าพเจ้าเองก็เคยสงสัยและถามตัวเองในเรื่องนี้มาแล้วไม่น้อยครั้ง ได้เคยค้นคว้าหาความรู้จากข้อความในคัมภีร์ต่าง ๆ แต่ก็ไม่ปรากฏว่าได้มีอธิบายไว้ในที่แห่งใดโดยละเอียดแจ่มแจ้งในเรื่องนี้ ท่านโบราณาจารย์ทั้งหลายไม่ได้ให้ความกระจ่างแก่เราในเรื่องนี้เลย เพราะเหตุผลประการเดียวคือท่านเองก็ไม่รู้เหมือนกัน

อย่างไรก็ตาม ข้าพเจ้ามีความรู้สึกอยู่เสมอว่า ความตายไม่น่าจะเป็นสิ่งที่หวาดเสียวถึงเพียงนั้น ข้าพเจ้ารู้อยู่ว่าวันหนึ่ง คงจะต้องได้เผชิญคำตอบปัญหาเรื่องนี้ด้วยตนเองซึ่งข้าพเจ้าก็หวังว่า มรณกรรมของข้าพเจ้าคงจะไม่เกิดจากเหตุอันรุนแรงเกินไปนัก ความหวังของข้าพเจ้าเป็นผลสำเร็จการแตกสลายแห่งร่างกายของข้าพเจ้า ไม่ได้เป็นไปด้วยวิธี

อันรุนแรงสมตามประสงค์ แต่ก็มีความลำบากอยู่บ้างเช่น-เดียวกับที่ข้าพเจ้าเคยประสบมาในรายบุคคลอื่น ๆ

ก่อนหน้าจะถึงกำหนดมรณะนั้น ข้าพเจ้าเองก็มีความรู้สึกอยู่ว่า วาระสุดท้ายของตนกำลังใกล้เข้ามาทุกขณะ ในขณะนั้น ข้าพเจ้ากำลังนอนเจ็บอยู่บนเตียง รู้สึกมีความหนักอึ้งในจิตใจเป็นความรู้สึกคล้าย ๆ กับง่วงนอน หลายครั้งข้าพเจ้ารู้สึกคล้าย ๆ กับว่าตนเองกำลังลอยออกไปแล้วก็ค่อย ๆ ลอยกลับเข้ามาใหม่ ข้าพเจ้าเชื่อว่าในระหว่างนี้ผู้ที่เฝ้าดูอาการอยู่ข้างเตียงก็คงจะรู้ว่า แม้ข้าพเจ้าจะยังไม่ตาย ก็คงกำลังทรุดหนักลงไปทุกที ตลอดเวลาที่ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองกำลังลอยออกไป และลอยกลับเข้ามาหลายครั้งหลายคราวนี้ จำได้ว่าไม่ได้รับทุกขเวทนา เช่นความเจ็บปวดหรือความอึดอัดแต่อย่างใดเลย ข้าพเจ้ายังคงสามารถเห็นความเป็นไปในห้องนั้น และยังคงได้ยินว่าบุคคลในห้องนั้นพูดอะไรกันบ้าง และข้าพเจ้าก็รู้สึกว่าอาการของข้าพเจ้าได้ก่อให้เกิดความหมดหวังแก่ผู้ที่เฝ้าดูอยู่โดยรอบ แต่แม้กระนั้น ข้าพเจ้าก็กลับมีความรู้สึกปีติยินดีและตื่นเต้นอย่าง

ที่ไม่เคยมีมาแต่ก่อน ขณะนี้ข้าพเจ้ารู้แน่แล้วว่า ข้าพเจ้ากำลังจะตายและก็รู้สึกกระตือรือล้นอยากจะตายเสียเร็ว ๆ ในระหว่างนี้ ข้าพเจ้าไม่มีความรู้สึกหวาดกลัวสงสัยหรือเสียใจอย่างใดเลยในการที่ต้องจากโลกนี้ไป คงต้องการอยู่อย่างเดียวคืออยากไปเสียให้พ้นเท่านั้น

ทันใดนั้นเอง ข้าพเจ้าก็เกิดความรู้สึกอยากจะลุกขึ้นอย่างรุนแรง และก็รู้สึกว่าตนเองกำลังลุกขึ้นจริง ๆ แต่ในขณะเดียวกันก็ได้เห็นว่า ผู้ที่ได้เฝ้าดูอาการอยู่โดยรอบนั้นหาได้เห็นไม่ว่าข้าพเจ้ากำลังลุกขึ้น เพราะเขาเหล่านั้นมิได้เข้ามาช่วยประคองข้าพเจ้า หรือห้ามปรามมิให้ลุกขึ้นแต่อย่างใดเลย บัดนี้เมื่อข้าพเจ้าลุกขึ้น (ตามความรู้สึกของตนเอง) เช่นนี้แล้วจึงได้หันไปมองดูรอบ ๆ ก็ได้เห็นร่างอันปราศจากชีวิตของข้าพเจ้านอนทอดอยู่บนเตียง แต่ตัวของข้าพเจ้าเอง ซึ่งเป็นตัวที่แท้จริงยังคงมีชีวิตและรู้สึกสบายดี ข้าพเจ้ายังคงจ้องดูร่างของตนเองอยู่เช่นนั้นอีกพักหนึ่ง พร้อมกับนึกประหลาดใจว่าจะทำอย่างไรต่อไปดีข้าพเจ้ายังคงมองเห็นความเป็นไปต่าง ๆ ในห้องนั้นอย่างชัด

เจน แต่ก็รู้สึกเหมือนว่ามีหมอกบาง ๆ คล้ายกลุ่มควันลอยอยู่โดยทั่วไปในห้องนั้น ข้าพเจ้าก้มลงมองดูตัวเองโดยอยากจะทราบว่ามีเสื้อผ้าชนิดใดสวมอยู่บ้างหรือเปล่า และก็รู้สึกประหลาดใจอย่างยิ่ง ที่เห็นว่าตนเองกำลังสวมผ้าชุดเดิมนั้นเอง แต่แล้วก็ระงับความประหลาดใจไว้ได้ เพราะคิดว่าถ้ามิได้สวมเสื้อผ้าชุดนั้นแล้วจะควรสวมชุดใด นอกจากนี้แน่นอนทีเดียว คงจะไม่ใช่เสื้อผ้าชุดโปร่งตาแบบที่เรายกให้เป็นของเทพยดาสวมอยู่เป็นแน่ เพราะข้าพเจ้าก็เชื่อว่าตนเองคงยังไม่ถึงขนาดที่จะเป็นเทพยดาได้อย่างแน่นอน

ตอนนี้เองข้าพเจ้าเริ่มหวนระลึกถึงความรู้เก่า ๆ เกี่ยวกับโลกทิพย์ ที่เคยค้นคว้ารวบรวมมาปะติดปะต่อกันเข้าในสมัยเมื่อยังเป็นมนุษย์ ข้าพเจ้ารู้ทันทีว่า บัดนี้ข้าพเจ้าได้ตาย แล้ว แต่ก็รู้อีกว่าข้าพเจ้ากำลังมีชีวิตอยู่ในบัดนี้ ข้าพเจ้าตระหนักดีว่า ได้สลัดทิ้งความเจ็บปวดของร่างกายออกไปแล้ว ในระหว่างนี้รับรองว่าไม่มีความรู้สึกสลดใจ หรือเสียใจในสภาวะที่ชาวโลกมนุษย์สมมติเรียกกันว่า "ความตาย" นี้เลย คงมีอยู่แต่ความประหลาดใจว่า

จะทำอย่างไรต่อไปดี เพราะบัดนี้ **ข้าพเจ้าก็ยังมีอินทรีย์รับความรู้สึกต่าง ๆ ได้เหมือนเดิม และยังรู้สึกว่ามีร่างกายอยู่อย่างแท้จริงยิ่งกว่าเดิมเสียอีก**

เท่าที่ได้บรรยายมาตั้งแต่ต้นนี้ อาจจะค่อนข้างยาวอยู่บ้าง ทั้งนี้ก็เพื่อให้ท่านผู้อ่านได้ทราบความเป็นไปโดยละเอียด ซึ่งอันที่จริงเหตุการณ์ทั้งหมดนี้ เมื่อคิดตามกำหนดเวลาของโลกมนุษย์คงกินเวลา ๒ หรือ ๓ นาทีเท่านั้น

ขณะนี้เองข้าพเจ้าก็เห็นเพื่อนของข้าพเจ้าผู้หนึ่ง ซึ่งเป็นนักบวชเหมือนกัน แต่ได้มาสู่โลกทิพย์นี้ก่อนข้าพเจ้าประมาณ ๒ หรือ ๓ ปี เราได้ทักทายปราศัยกันด้วยความยินดี และข้าพเจ้าก็สังเกตเห็นว่าเขานุ่งห่มด้วยเสื้อผ้าแบบเดียวกับข้าพเจ้าเหมือนกัน ในระยะแรก ๆ ข้าพเจ้าปล่อยให้เขาพูดเสียเป็นส่วนมาก เพราะข้าพเจ้าต้องการจะปรับปรุงตนเองให้คุ้นกับสภาวะอันใหม่นี้เสียก่อน ข้าพเจ้าเพิ่งหลุดพ้นจากความป่วยไข้มาเมื่อครู่นี้เอง เพราะได้พรากจากกายเนื้อมาเสียได้ ดังนั้นความรู้สึกปีติปราโมทย์ ที่ได้เป็นอิสระจากความทรมานของร่างกายนี้จึงมีอยู่ไม่น้อย ซึ่งทำให้ข้าพ-

เจ้าอยากจะชื่นชมกับความรู้สึกอันนี้ต่อไปอีกนาน ๆ เพื่อให้อิ่มใจเสียก่อน เพื่อนของข้าพเจ้าก็ดูเหมือนจะรู้ความจริงข้อนี้ดี

ขณะแรกที่ข้าพเจ้าเริ่มเอ่ยปากพูดนั้น ข้าพเจ้าก็สังเกตเห็นว่า เราพูดกันตามปกติเช่นที่เรากระทำกันในโลกมนุษย์นั่นเอง คือเราพูดกันด้วยอาศัยหลอดสายเสียงในลำคอเหมือนกัน ในที่สุดเพื่อนของข้าพเจ้าก็บอกให้ข้าพเจ้าเตรียมตัวคอยรับ สิ่งที่แปลก ประหลาดน่าชื่นชมยินดีมากมายหลายอย่าง ซึ่งกำลังจะเกิดขึ้นกับข้าพเจ้า และกล่าวต่อไปว่าเขาได้ถูกส่งตัวมาทั้งนี้ก็เพื่อให้มารับข้าพเจ้าโดยเฉพาะ และเนื่องจากบัดนี้ ไม่มีความจำเป็นที่ข้าพเจ้าจะต้องอยู่ที่นี่อีกต่อไป เขาจะพาข้าพเจ้าไปส่งยังสถานที่ซึ่งได้จัดไว้ให้เป็นบ้านของข้าพเจ้าแล้ว ซึ่งข้าพเจ้าก็ตกลงรับคำมอบให้เขาเป็นผู้นำทางโดยทันที เพราะจนบัดนี้ข้าพเจ้าก็ยังหาทราบไม่ว่าเราจะยังสถานที่นั้นได้อย่างไร

อย่างไรก็ตาม ก่อนจากไปข้าพเจ้าก็ยังอดเหลียวกลับไปมองดูห้องเดิมของข้าพเจ้าเป็นครั้งสุดท้ายไม่ได้ ปรากฏว่า

ในห้องนั้นก็ยังคงมีหมอกบาง ๆ ปกคลุมอยู่เช่นเดิม ผู้ที่ยืนอยู่รอบ ๆ เตียงนอน บัดนี้ก็ถอยห่างออกไป และข้าพเจ้าก็สามารถเข้าไปใกล้เตียงนอนจ้องดู "ตัวของข้าพเจ้าเอง" ได้ถนัดตา ไม่มีความรู้สึกเสียใจหรืออาลัยอย่างใดทั้งสิ้น แต่ก็รู้สึกว่าได้เห็นภาพนั้นอย่างชัดเจนจริง ๆ เพื่อนของข้าพเจ้าจึงกล่าวชวนขึ้นว่า ถึงเวลาที่เราจะต้องไปกันแล้ว ดังนั้นเราจึงจากที่นั้นไป

ยิ่งห่างจากห้องออกมา ก็ปรากฏว่าห้องนั้นมีหมอกควันปกคลุมหนาขึ้นทุกที จนกระทั่งในที่สุด ภาพนั้นก็จางหายไปกับสายตา อันที่จริงจนถึงขณะที่กล่าวมาแล้วนี้ ข้าพเจ้าก็ยังคงเคลื่อนไหวโดยใช้เท้าเดินแบบธรรมดานั่นเอง แต่เพื่อนของข้าพเจ้าแนะว่า เนื่องจากข้าพเจ้าเพิ่งหลุดพ้นจากความป่วยไข้มาใหม่ควรจะได้รับการพักผ่อน โดยอย่าออกกำลังให้มากนัก ด้วยเหตุนั้น เขาจึงเสนอความเห็นว่าไม่ควรจะเคลื่อนไหวโดยแบบที่เคยกระทำมาแล้ว คือโดยใช้ขาเดิน ต่อจากนั้น เขาจึงบอกให้ข้าพเจ้ายึดแขนเขาไว้ให้แน่น และไม่ต้องกลัวอะไรทั้งสิ้น อนึ่ง ข้าพเจ้าจะหลับตา

เสียด้วยก็ได้ ในทันใดนั้นเองพอข้าพเจ้าจับแขนเขาและหลับตา ก็รู้สึกว่าตัวลอยขึ้นเหมือนกับความฝันฉะนั้น ผิดกันก็แต่ในขณะนี้มันเป็นความจริงที่สุด การเคลื่อนไหวโดยการลอยนี้ ยิ่งนานขึ้นก็ยิ่งเร็วขึ้นทุกที ตลอดเวลานี้ข้าพเจ้าก็หลับตาแน่นด้วยความไว้ใจในตัวเพื่อนของข้าพเจ้าอย่างเต็มที่

ครู่หนึ่งต่อมาความเร็วก็ค่อย ๆ ลดลงบ้าง และในไม่ช้าข้าพเจ้าก็รู้สึกว่าเท้าเหยียบวัตถุแข็ง ๆ เข้าอย่างหนึ่ง เมื่อลืมตาขึ้นตามคำสั่งของเพื่อนผู้นำทาง ข้าพเจ้าก็ต้องประหลาดใจอย่างยิ่งที่ได้เห็นบ้านของข้าพเจ้าที่อยู่ในโลกมนุษย์นั่นเอง เป็นบ้านเหมือนหลังเดิมที่ข้าพเจ้าเคยอยู่ในโลกมนุษย์จริง ๆ แต่ก็ได้รับการปรับปรุงเสียใหม่อย่างที่ข้าพเจ้าคิดว่า แม้ตนเองก็คงไม่สามารถกระทำได้อย่างน่าดูน่าชมเช่นนี้ และโดยเฉพาะสวนที่อยู่รอบบ้านนั้นเองที่สดุดตาข้าพเจ้ามากกว่าสิ่งอื่น

เป็นสวนกว้างขวางมากและได้รับการรักษาไว้เป็นระเบียบเรียบร้อยอย่างที่ข้าพเจ้าไม่สามารถที่จะบรรยายให้เห็น

ได้ว่าเรียบร้อยและสวยงามเพียงใด ไม่มีหญ้ารกหรือเถาวัลย์ต่าง ๆ ให้เห็นเลย ในบรรดาดอกไม้เหล่านั้น เมื่อข้าพเจ้าตรวจดูอย่างใกล้ชิดแล้วก็กล่าวได้ว่า ไม่เคยเห็นมีดอกไม้ที่ใด ๆ ในโลกมนุษย์ที่ออกดอกบานสะพรั่งกันอยู่อย่างมากมายและสวยงามเช่นนี้เลย จริงอยู่บางอย่างก็เป็นดอกไม้ซึ่งมีอยู่ในโลกมนุษย์เหมือนกัน แต่ก็มีจำนวนมากมายเหลือเกินในที่นี้ นอกจากความสวยงามในด้านสีสรรวรรณะและจำนวนดังกล่าวมาแล้ว ยังมีคุณลักษณะพิเศษอีกประการหนึ่งคือรู้สึกเหมือนว่าดอกไม้ทิพย์เหล่านี้จะส่งกระแสธารแห่งชีวิตนิรันดรออกไปรอบด้าน ในขณะที่เราเดินเข้าไปใกล้ กระแสธารดังกล่าวนี้มีพลังที่ให้ความชุ่มชื่นแก่ดวงวิญญาณเป็นพิเศษ เพื่อนของข้าพเจ้ากล่าวว่า ดอกไม้เหล่านี้ไม่มีการเหี่ยวแห้งหรือโรยราเลย

ยังมีคุณลักษณะอันมหัศจรรย์อีกอย่างหนึ่งคือ เมื่อข้าพเจ้าเข้าไปใกล้ก็รู้สึกว่า ได้ยินเสียงดนตรีแว่วอยู่รอบ ๆ บริเวณดอกไม้นี้ ซึ่งทำให้รู้ว่าเป็นการผสมผสานกันอย่างถูกส่วนดียิ่ง ระหว่างสีอันงดงามตระ-

การตาของดอกไม้ และเสียงเพลงที่แว่วดังวังเวงใจอยู่โดยรอบ ความจริงข้าพเจ้าก็ไม่มีความรู้ในทางดนตรีมากพอที่จะสามารถบรรยายให้ท่านเห็นแจ่มแจ้ง โดยอาศัยเทคนิคของวิชาดนตรีเป็นหลักได้ ดังนั้นจึงไม่สามารถพรรณนาความกลมกลืนกัน ของสีและเสียงที่กล่าวมาแล้วให้มากไปกว่านี้ได้ สรุปความว่า ไม่ว่าจะเหลียวมองไปทางใดข้าพเจ้าก็รู้สึกว่า มีแต่ความเจริญตาเจริญใจหาสิ่งที่ขัดนัยตามิได้เลย ตลอดเวลาที่ข้าพเจ้าเดินไปตามทางในสวนนั้น เราได้เดินไปบนหญ้าซึ่งอ่อนนุ่มจนทำให้รู้สึกเสมือนว่า เรากำลังเดินอยู่บนอากาศฉะนั้น

ในบริเวณยังมีต้นไม้หลายพันธุ์ขึ้นเรียงรายอยู่โดยรอบทุกต้นเราจะไม่เห็นความคดงอบิดเบี้ยวจนเสียรูปทรงดังที่เรามักจะเห็นกันอยู่ในโลกมนุษย์นั้นเลย ทุกต้นงอกงามสมบูรณ์ไม่มีอันตรายเกิดจากลมพายุที่จะบิดหรือหักกิ่งเล็กกิ่งน้อยของมัน ไม่มีแมลงที่เป็นศัตรูพืชเหมือนดังต้นไม้ในโลกมนุษย์ ทั้งหมดชูลำต้นแตกช่อเขียวชะอุ่มส่งกระแสธารแห่งชีวิตออกไปรอบด้าน ซึ่งผู้เข้าไปใกล้จะรู้สึกถึงการสัมผัสของกระแสธารนี้ได้ทันที

ข้าพเจ้าได้สังเกตเห็นความจริงอีกอย่างหนึ่งว่า ที่ใต้ต้นไม้นั้นไม่ปรากฏมีเงามืดอยู่เลย และในขณะเดียวกันมองหาดวงอาทิตย์ก็ไม่เห็น ดูคล้าย ๆ กับว่าจะมีรังสีแห่งแสงสว่างอันแผ่ซ่านทั่วไปอยู่ทุกหนทุกแห่ง เพื่อนของข้าพเจ้าบอกว่า แสงสว่างทั้งหมดนี่มาจากพระองค์ผู้ประทานแสงสว่างให้โดยตรง และแสงนี้ก็เป็นแสงทิพย์ที่ห่อหุ้ม และฉายแสงให้แก่ชาวโลกทิพย์อยู่ตลอดกาล

ทุกหนทุกแห่งมีความอบอุ่นอยู่ทั่วไป บรรยากาศเงียบแต่ก็มีลมอ่อนพัดโชยกลิ่นหอมอันชื่นใจมาตลอดเวลา สภาพเช่นนี้มีอยู่ในโลกทิพย์โดยไม่มีวันเปลี่ยนแปลง

สิ่งที่สดุดใจข้าพเจ้าอีกประการหนึ่งก็คือ ไม่ปรากฏว่ามีรั้วหรือกำแพงกั้นเป็นเขตแดนให้ทราบเลยว่า สวนของข้าพเจ้าควรจะมีอาณาเขตถึงที่ใด เพื่อนของข้าพเจ้าบอกว่าเรื่องเช่นนี้ไม่ต้องมีในโลกทิพย์ เพราะทุกคน (หรือทุกวิญญาณ) จะรู้ได้ดีโดยสัญชาตญาณ และไม่มีความผิดพลาดว่าอาณาเขตของตน ควรจะสิ้นสุดลงแค่ไหน ปัญหาเรื่องบุกรุกจึงเป็นอันไม่มีในโลกนี้ และข้าพเจ้าจะไปเที่ยว

เล่นในสวนของใคร ๆ เมื่อใด ก็กระทำได้ตามปรารถนา โดยไม่ต้องเกรงผู้ใดจะกล่าวเหมือนอย่างในโลกมนุษย์เลย

ขณะนี้ เพื่อนของข้าพเจ้าได้กล่าวเตือนขึ้นว่า ข้าพ-เจ้ายังเป็นผู้ใหม่ในโลกทิพย์นี้ จึงควรจะหาที่สบาย ๆ สักแห่งหนึ่งนั่งพักสนทนากันถึงเรื่องต่าง ๆ สักครู่หนึ่ง อันที่จริงคำว่า "สบาย" ในที่นี้ ขอให้ทราบว่าเป็นคำพูดเปรียบเทียบเท่านั้นเอง เพราะไม่ว่ามองไปที่ใด ก็ดูเป็นสถานที่ให้ความสบายไปหมดทั้งนั้น และคำว่า "ความสบาย" นี้ข้าพเจ้าก็คิดว่า เป็นคำที่ต่ำเหลือเกิน จนไม่สามารถให้เห็นสภาพอันแท้จริงในขณะนี้ได้เลย

ในที่สุด เราก็มานั่งพักกันอยู่ใต้ร่มไม้ใหญ่แห่งหนึ่ง ณ ที่นี้เราจะเห็นทิวไม้เขียวสดเป็นแนวยาวเหยียดไปสุดสายตา ข้าพเจ้าเอนหลังลงนอนกับพื้นหญ้าอันอ่อนนุ่มอย่างสบายคอยฟังเพื่อนของข้าพเจ้าบรรยายเรื่องน่ารู้ต่าง ๆ ให้ฟังต่อไป

"**สิ่งใดก็ตามที่เราได้กระทำไว้**" เพื่อนของข้าพเจ้าเอ่ยขึ้น "**เราจะต้องรับผลของมันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้**" สภาพความเป็นไปเท่าที่เราเห็นอยู่ต่อหน้า

เราบัดนี้เช่นบ้านอันสงบสุขก็ดี เหล่าบุคคลผู้ดำเนินชีวิตอยู่อย่างสดชื่นรื่นเริงก็ดี ล้วนเป็นผลของผลกรรมที่เขาได้สะสมไว้ในอดีตแล้วทั้งสิ้น ในระหว่างบุคคลเหล่านี้ เราจะเห็นแต่ละท่านมีทัศนะในทางศาสนาต่าง ๆ กัน เช่นเดียวกับเราเมื่อครั้งท่านเหล่านั้นยังเป็นมนุษย์อยู่ ทั้งนี้เพราะในดินแดนแห่งนี้ ทุกคนมีสิทธิเลือกเชื่อได้ตามมติที่ตนชอบ สภาพแห่งจิตของท่านผู้ผ่านเข้ามาสู่ภูมินี้ ก็คงเป็นดังเช่นที่กล่าวมาแล้วในตอนต้นนั่นเอง คือท่านจะมีความหยาบและประณีตแห่งจิตมากน้อยเพียงไร ท่านจะมีทัศนะอย่างไร สภาพเหล่านั้นจะยังคงเป็นของท่านต่อไปในโลกนี้อย่างไม่เปลี่ยนแปลง ทุกท่านสามารถปฏิบัติศาสนกิจของตนต่อไปได้ตามเดิม จนกว่าจะถึงเวลาที่ท่านมีความเห็นเองว่า สมควรจะเลื่อนตนเองขึ้นไปสู่ขั้นที่สูงขึ้นไปกว่านั้น ณ ที่นี้ไม่มีการบังคับให้ผู้นั้นผู้นี้นับถืออย่างนั้นอย่างนี้ และมีโบสถ์ไว้ให้ผู้ที่ต้องการจะปฏิบัติศาสนกิจได้ปฏิบัติต่อไปได้ตามเดิม

ตลอดเวลาเหล่านี้ ข้าพเจ้ารู้สึกข้องใจอยู่อย่างหนึ่งว่า คือรู้สึกอยากทราบเป็นอย่างยิ่งว่า ใครเป็นผู้กรุณาดูแล

สวนของข้าพเจ้าให้เรียบร้อยเห็นปานนี้ เพื่อนของข้าพเจ้าดูจะรู้ถึงความคิดข้อนี้ดี ทั้ง ๆ ที่ข้าพเจ้ายังมิได้เอ่ยปากพูดออกมา เขาจึงกล่าวว่าทั้งบ้านและสวนนี้เป็นผลของกุศลกรรมที่ข้าพเจ้าได้สะสมไว้ในโลกมนุษย์ ส่วนการออกแบบหรือดัดแปลงให้มีขึ้นเป็นหน้าที่ของชาวโลกทิพย์ผู้เคยมีความชำนาญในเรื่องนี้โดยตรง เมื่อครั้งยังอยู่ในโลกมนุษย์ ท่านเหล่านี้เมื่อทิพย์กายแยกสรีระกายมาอยู่ในโลกทิพย์แล้ว ก็สามารถทำงานที่ตนถนัดต่อไปได้ ด้วยความสะดวกยิ่งขึ้นเพราะไม่มีเครื่องถ่วงให้ขัดข้องต่าง ๆ ดังเช่นในโลกมนุษย์ ณ ที่นี้ ทุกท่านจะทำงานด้วยใจรักในงานนั้นจริง ๆ ความสุขของชาวโลกทิพย์ อยู่ที่การทำงานให้สำเร็จตามที่ตนสามารถและให้งานนั้น ๆ เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นอีกด้วย นี่คือรางวัลของการทำงานในที่นี้ แต่งานเช่นการก่อสร้างหรือออกแบบสวนของข้าพเจ้านี้ เมื่อกระทำแล้วก็เชื่อว่าเป็นอันแล้วกันไป ไม่ต้องมีการคอยบำรุงรักษาให้เหน็ดเหนื่อยดังเช่นในโลกมนุษย์เลย เพราะที่นี่ไม่มีความชำรุดทรุดโทรม ไม่มีลมร้ายหรือเหตุอันรบกวนทำลายอื่น ๆ ดังเช่นในโลกมนุษย์ ตลอดเวลาที่ข้าพเจ้ายังปรารถนาจะให้

มีสวนอยู่ที่นั้นในสภาพเช่นนั้น มันก็คงจะอยู่ในสภาพเดิมเรื่อยไป

มาถึงตอนนี้ ข้าพเจ้าอดนึกไม่ได้ว่าข้าพเจ้าควรจะทำงานอย่างใดดี เพราะดูงานเทศนาสั่งสอนประชาชนให้ละความชั่ว ดังที่ข้าพเจ้าเคยทำในโลกมนุษย์นั้น จะไม่มีความจำเป็นต้องกระทำอีกแล้วในโลกนี้ เพื่อนของข้าพเจ้าจึงกล่าวว่ายังมีเวลาที่จะคิดอีกมากนัก ในขณะนี้ข้าพเจ้าควรจะพักผ่อนเสียก่อน แล้วจึงค่อยเที่ยวสำรวจดูความเป็นไปในโลกนี้ต่อไป ซึ่งข้าพเจ้าจะต้องได้รับความประหลาดใจอย่างคาดไม่ถึงอีกมากมายนัก นอกจากนั้นยังมีมิตรสหายเก่า ๆ อีกหลายท่านผู้กำลังคอยจะพบข้าพเจ้าอยู่ หลังจากที่ได้จากกันมาเป็นเวลานาน

ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงกลับมายังบ้านของข้าพเจ้า เพื่อพักผ่อนเสียก่อนตามคำแนะนำของเพื่อน

บทที่ ๒

บ้านในโลกทิพย์

การอาบน้ำ–การไปวัด

ดังได้กล่าวมาแล้ว บ้านของข้าพเจ้าหลังนี้ มีทั้งส่วนที่เหมือนกันและแตกต่างกันกับในโลกมนุษย์ ที่เหมือนกันก็คือ รูปลักษณะของบ้านโดยทั่วไป ที่แตกต่างกันมีอยู่ ๒ ประการ คือ ส่วนใดที่ข้าพเจ้าเคยคิดฝันว่าจะทำให้ดีขึ้นเมื่อครั้งอยู่ในโลกมนุษย์ แต่ยังทำไม่ได้ด้วยเหตุขัดข้องต่าง ๆ เช่นเรื่องเงินเป็นต้นนั้น บัดนี้ส่วนที่คิดฝันไว้นั้นมีปรากฏอยู่ในบ้านหลังนี้ตรงตามที่คิดฝันไว้ทุกประการ ประการที่ ๒ คือ ส่วนประกอบของบ้านบางประการ ที่เป็นของจำเป็นสำหรับชาวโลก เช่นในเรื่องที่เกี่ยวกับอาหาร (ครัวและส้วม) ก็เป็นอันว่าหมดความจำเป็น เพราะงานหนักที่แสนจะทารุณคือการดิ้นรนหาอาหารมาเลี้ยงร่างกายนั้น ไม่มีอีกต่อไปแล้วในโลกนี้

ในห้องหนังสือ ข้าพเจ้ารู้สึกประหลาดใจอย่างยิ่ง ที่เห็นหนังสือวางอยู่ตามชั้นต่าง ๆ เป็นอันมาก แต่แล้วก็ระงับความประหลาดใจไว้ได้ ด้วยคิดว่าในบ้านและส่วนประกอบอย่างอื่นก็ยังมาปรากฏอยู่ ณ ที่นี้ได้แล้ว ไฉนหนังสือจึงจะมาอยู่ด้วยไม่ได้ เมื่อพิจารณาดูต่อไป ก็เห็นหนังสือเรื่องเกี่ยวแก่โลกทิพย์ ที่ข้าพเจ้าได้เคยแต่งไว้ในโลกมนุษย์อยู่ด้วย ตอนนี้เองที่ข้าพเจ้ารู้สึกเสียใจเป็นอย่างยิ่งในการที่ได้เขียนสิ่ง ซึ่งผิดไปจากความจริงอย่างมากมายเช่นนั้น เพราะข้าพเจ้ารู้ดีว่าหนังสือเล่มนี้ของข้าพเจ้าก็ยังคงมีคนเชื่อถือและขายได้ต่อไปอีกนาน ข้าพเจ้าได้หันกลับไปยัง เอ็ดวิน (คือชื่อของเพื่อนของข้าพเจ้า) ซึ่งเขาก็ได้บอกว่า เขารู้ในความคิดของข้าพเจ้าเหมือนกัน แต่ก็เป็นการยากอยู่ไม่น้อยที่จะแก้ไขเรื่องเช่นนี้ การที่จะกลับไปบอกแก่ชาวโลกถึงเรื่องนั้นน่ากลัวว่าจะเป็นผลสำเร็จน้อยเต็มที เพราะดีไม่ดีชาวโลกมนุษย์จะพากันกล่าวหาว่าเป็นพวกผีปีศาจมาหลอกลวงเขาก็ได้ หรือไม่เช่นนั้น แม้บางคนจะมีความเชื่ออยู่บ้างว่าเป็นตัวข้าพเจ้าจริง เขาก็คง

หาความต่อไปอีกว่า ข้าพเจ้าคงจะถูกปีศาจร้ายเข้าสิงเป็นแน่นอนจึงพูดออกมาเช่นนั้น ดังนี้จะเห็นได้ว่าการบอกความจริงเกี่ยวกับโลกทิพย์ให้ชาวโลกมนุษย์ ผู้หลงงมอยู่ในความมืดพึงนั้น เป็นการยากลำบากเพียงใด เมื่อครั้งอยู่ในโลกมนุษย์ เราอาจเป็นผู้มีชื่อเสียงหรือมีคนรักมากก็จริง แต่เมื่อเราละมาสู่โลกทิพย์นี้แล้ว ชาวโลกมนุษย์จะถือเป็นมั่นเหมาะว่า เราได้ตายจากเขาไปแล้วทุกประการนับแต่นั้นไป ความรักนับถือและความทรงจำที่มีอยู่ต่อเราจะค่อย ๆ เลือนหายไปทีละน้อย จนกระทั่งเหลืออยู่แต่ชื่อเท่านั้นเอง แม้ว่าบัดนี้เราชาวโลกทิพย์จะรู้สึกอย่างแน่ชัดว่าเรากำลังมีชีวิตอยู่อย่างแท้จริง ยิ่งเสียกว่าเมื่อก่อนที่เราจะได้มาสู่โลกทิพย์นี้ก็ตาม แต่ชาวโลกมนุษย์จะถืออยู่ตลอดไปว่าเราเป็นผีสาง ซึ่งไม่มีรูปกายอย่างจริงจัง นอกจากปรากฏผ่านไปมาเป็นเงา ๆ แอบแฝงอยู่ในที่มืดทึมทึบบางแห่งเท่านั้น

ด้วยเหตุนี้ เอ็ดวินจึงขอให้ข้าพเจ้าระงับความประสงค์เรื่องนี้ไว้ชั่วคราวก่อน เพราะในระหว่างนี้ยังมีเรื่องที่ข้าพเจ้า

จะต้องพบเห็นและกระทำอีกหลายอย่าง ซึ่งเมื่อข้าพเจ้าคุ้นเคยต่อสภาวะความเป็นอยู่ของโลกทิพย์นี้มากขึ้นแล้ว ก็อาจจะค้นพบวิธีติดต่อกับชาวโลกมนุษย์ให้ได้ผลยิ่งขึ้นกว่านี้ก็ได้ ในปัจจุบันนี้ข้าพเจ้าควรจะได้รับการพักผ่อน เสียชั่วคราวก่อนตามลำพัง เมื่อข้าพเจ้ารู้สึกสดชื่นสบายดีแล้วขอให้ส่งกระแสความคิดถึงเขา และเขาจะมาหาข้าพเจ้าในทันที

ต่อจากนั้น ข้าพเจ้าเอนตัวลงนอนบนฟูกและปล่อยจิตลงสู่สภาวะกึ่งหลับ ซึ่งในสภาวะเช่นนี้ ข้าพเจ้ายังคงสามารถรู้สึกถึงความเป็นไปของสิ่งที่อยู่โดยรอบได้อย่างดี แต่ขณะเดียวกัน ก็รู้สึกว่ามีกระแสพลังไหลลงมาสู่ตัวข้าพเจ้าทำให้รู้สึกสดชื่นเยือกเย็นและตัวเบาขึ้นอย่างแปลกประหลาด ความอึดอัดซึ่งตกค้างมาเมื่อครั้งยังครองกายเนื้อนั้นรู้สึกเสมือนว่าได้ผ่านพ้นไปโดยสิ้นเชิง

ข้าพเจ้าจะอยู่ในสภาวะสดชื่นเช่นนี้ เป็นเวลานานสักเท่าใด ไม่สามารถจะทราบได้ แต่ในที่สุดข้าพเจ้าก็รู้สึกนอนหลับไปแล้วก็ตื่นขึ้นมาด้วยความสดชื่นกระปรี้กระเปร่าอย่างบอกไม่ถูก ขณะนั้นเองข้าพเจ้าก็นึกถึงการนัดของ

เอ็ดวินขึ้นมาได้ จึงส่งความรู้สึกไปถึงเขาทันที ซึ่งในเวลาประมาณ ๒ หรือ ๓ วินาที ข้าพเจ้าก็ได้รับความตื่นเต้นเป็นอย่างยิ่ง ที่เห็นเขาเดินเข้าประตูมาในทันใด ท่าทางตื่นเต้นของข้าพเจ้าคงจะน่าขำอยู่ไม่น้อย เพราะปรากฏว่า เขาหัวเราะออกมาอย่างเต็มที่ เอ็ดวินได้อธิบายให้ข้าพเจ้าฟังว่า เรื่องเช่นนี้เป็นของธรรมดาในโลกทิพย์ และในโลกทิพย์นี้เป็นโลกแห่งความคิดโดยตรง ไม่มีกายเนื้อเป็นเครื่องถ่วงให้หนัก และขัดข้องเหมือนอย่างโลกมนุษย์ **ดังนั้นเมื่อเราคิดอย่างใดก็จะเกิดผลอย่างนั้นทันที** เช่นสมมติว่าเราต้องการจะไปในที่แห่งใด เราจะไปถึงแห่งนั้นได้ในฉับพลันที่คิดจบนั้นเอง

เอ็ดวินคงจะได้สังเกตเห็นความเปลี่ยนแปลง อันเกิดขึ้นกับข้าพเจ้าหลังจากการพักผ่อนนี้แล้วเหมือนกัน เพราะเขาได้แสดงความยินดีด้วยอย่างจริงใจ อันที่จริงข้าพเจ้ารู้สึกว่าไม่สามารถจะบรรยายได้ว่า ความรู้สึกกระปรี้กระเปร่าในครั้งนี้ มีสภาวะและประมาณเพียงใดในเมื่อเปรียบเทียบกับความรู้สึกของชาวโลกมนุษย์ ในโลกมนุษย์เราจะถูกเตือน

ให้รู้สึกถึงความทุกข์ของร่างกายอยู่ตลอดเวลา ด้วยความร้อนหนาว หิวกระหายบ้าง ด้วยความไม่สบายอิริยาบถบ้าง ด้วยความเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าบ้าง ด้วยความป่วยไข้บ้างนานาประการ แต่ในที่นี้เราจะไม่มีวันได้ประสบความขัดข้องของร่างกาย ดังเช่นกล่าวมาแล้วนั้นเลย อย่างไรก็ตาม ความจริงข้อนี้ ก็มิได้หมายความว่าเราจะเป็นเสมือนท่อนซุงที่ไม่มีความรู้สึกสัมผัสต่อโลกภายนอกเช่นนั้น แต่เป็นเพราะว่าความรู้สึกทุกประการของเราเกิดจากจิตใจโดยเฉพาะจริง ๆ

บัดนี้ ข้าพเจ้ารู้สึกว่าถึงเวลาแล้วที่ควรจะไปสำรวจดูสถานที่ต่าง ๆ ในโลกใหม่แห่งนี้ และเราทั้งสองก็เดินไปด้วยกัน ท่านที่อยู่ในโลกมนุษย์ และเคยได้ไปท่องเที่ยวดูสถานที่ใหม่ ๆ แปลก ๆ มาแล้ว คงจะรู้สึกได้ดีว่าในโอกาสเช่นนี้ เราจะมีความตื่นเต้นสักเพียงใด

เราได้เดินขึ้นไปบนเนินสูง เพื่อที่จะให้แลเห็นทัศนียภาพไปได้ในระยะไกล เบื้องหน้าเราเป็นแนวไม้เขียวสดเป็นพืดไกลออกไปจนสุดสายตา ส่วนอีกด้านหนึ่งเป็นตัวเมืองมีตึกรามระโหฐานอยู่มากมายด้วยกัน ในตอนนี้ข้าพเจ้า

รู้สึกตื่นเต้นยิ่งขึ้นที่จะได้เห็นตัวเมืองในโลกทิพย์ จนเอ็ดวินรู้สึกขบขันในความกระตือรือร้นของข้าพเจ้า ซึ่งกล่าวว่าเหมือนกับเด็ก ๆ ฉะนั้น เขาได้กล่าวต่อไปว่าผู้ที่เพิ่งมาสู่โลกทิพย์ใหม่ ๆ ก็มักจะเป็นเช่นนี้เหมือนกันทุกราย

ขณะนี้ ข้าพเจ้าเหลือบไปเห็นโบสถ์อยู่หลังหนึ่ง อยู่ไม่ไกลออกไปนัก จึงออกความเห็นว่า เราควรจะไปดูที่โบสถ์นั้นก่อน แล้วเราก็บ่ายหน้าไปตามทางนั้นทันที ในระหว่างทางก่อนจะถึงโบสถ์ เอ็ดวินได้บอกว่าเขาอยากจะพาข้าพเจ้าไปเยี่ยมเพื่อนคนหนึ่งซึ่งอยู่ไม่ไกลนัก ต่อมาอีกสักครู่เราก็ได้พบชายคนหนึ่ง นั่งอยู่ที่ชายสวนผลไม้ขนาดใหญ่ หลังจากได้ทักทายปราศัยกันแล้ว เอ็ดวินได้กล่าวว่า เนื่องจากข้าพเจ้าเป็นผู้มาถึงโลกทิพย์ใหม่ ๆ เขาจึงอยากจะพาข้าพเจ้าชมสภาพความเป็นไปของโลกนี้ ชายผู้นี้ข้าพเจ้าสังเกตเห็นว่าท่าทางเป็นคนมีอายุอยู่ในวัยกลางคน แต่ข้าพ-เจ้าก็ได้ทราบความจริงจากเอ็ดวินว่า การทายอายุของผู้ที่อยู่ในโลกทิพย์นั้นเป็นการลำบากมาก เพราะเป็นกฎความจริงว่าในที่นี้ เมื่อเรามีภูมิธรรมแห่งจิตสูงขึ้น ริ้วรอยแห่ง

ความมีอายุ ดังเช่นที่ปรากฏในโลกมนุษย์นั้นก็จะค่อย ๆ หายไปทุกที กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ยิ่งเราอยู่ ณ ที่นี้ไปนาน ๆ และมีภูมิธรรมสูงขึ้น เราก็จะหนุ่มขึ้นทุกที

ชายผู้นี้ ได้นำเราเข้าไปในสวนผลไม้ของเขา และได้เด็ดผลไม้มาให้ข้าพเจ้าผลหนึ่ง ซึ่งมีรูปร่างคล้าย ๆ กับลูกพลับ แล้วทั้ง ๒ ท่านก็พากันมองดูข้าพเจ้ารับประทานผลไม้นี้อย่างขบขัน เมื่อข้าพเจ้าบิผลไม้ออก น้ำผลไม้ภายในก็ไหลออกมา ในตอนนี้ข้าพเจ้าคงจะได้แสดงท่าเกรงว่าน้ำผลไม้จะเปื้อนเสื้อผ้า เหมือนดังผลไม้ในโลกมนุษย์เป็นแน่ แต่ข้าพเจ้ากลับต้องได้รับความประหลาดใจเป็นอย่างยิ่ง ที่ทั้ง ๆ ได้เห็นน้ำผลไม้ไหลออกไปอยู่กับตา ก็ไม่ปรากฏร่องรอยว่าได้หยดลงบนเสื้อผ้าของข้าพเจ้าหรือลง ณ ที่ใด ๆ เลย ทั้ง ๒ ท่านต่างพากันหัวเราะอย่างขบขันที่เห็นข้าพเจ้าแสดงอาการงงงวยเช่นนี้ เอ็ดวินได้อธิบายให้ข้าพเจ้าฟังว่า โลกนี้เป็นโลกที่ไม่มีของเสีย สิ่งใดที่เราไม่ต้องการ สิ่งนั้นก็จะกลับไปอยู่ตามสภาวะเดิมของมัน ดังนั้นน้ำผล-

ไม่ที่ข้าพเจ้าคิดว่า ได้หยดลงบนเสื่อผ้าหรือบนพื้นดินนั้น บัดนี้ได้กลับไปอยู่ที่ต้นไม้ต้นเดิมนั้นแล้ว

ชายผู้เป็นเจ้าของสวนได้บอกข้าพเจ้าว่า ผลไม้นี้จะมีอยู่ตลอดกาล เมื่อข้าพเจ้าถามว่า ต้นผลไม้เหล่านี้เกิดขึ้นได้อย่างไร เขาก็ตอบว่า ปัญหาเช่นนี้รวมทั้งปัญหาอีกหลาย ๆ อย่างเป็นเรื่องที่เราต้องรู้ไว้เช่นนั้นไปพลางก่อน จนกว่าจะถึงเวลาที่จิตของเราจะบรรลุภูมิธรรมสูงขึ้น และได้เลื่อนไปอยู่ในภพที่สูงกว่านี้ จึงจะสามารถเข้าใจถึงสภาวะเหล่านี้ได้ สำหรับปริมาณของผลไม้นั้น ชายผู้นี้แจ้งว่าจะมีจำนวนคงที่อยู่เสมอ เพราะเมื่อเราปลิดมาผลหนึ่ง ก็จะมีอีกผลหนึ่งเกิดขึ้นใหม่แทนที่ อนึ่งผลไม้เหล่านี้ไม่มีวันที่จะสุกงอมเกินไปได้เลย โดยที่จะคงอยู่ในสภาพที่กำลังกินได้พอดีเช่นนั้นตลอดไป สำหรับรสของผลไม้นั้น ก็เป็นอันว่าข้าพเจ้าคงไม่สามารถบรรยายได้อีกเช่นเดียวกันว่าอร่อยน่ารับประทานเพียงใด เพราะเมื่อนึกดูก็ยังมองไม่เห็นว่า จะมีรสของผลไม้ชนิดใดในโลกมนุษย์มาเปรียบเทียบได้

หลังจากที่ได้บอกลาเจ้าของสวนผลไม้แล้ว เราก็ได้เดินต่อไปอีกสักครู่หนึ่งก็มาถึงห้วงน้ำใหญ่แห่งหนึ่ง มีขนาดเท่ากับทะเลสาปอย่างย่อม ๆ เราได้เห็นผู้คนมากหน้าหลายตาจับกลุ่มกันอยู่ที่ชายน้ำ บ้างก็กำลังอาบน้ำอยู่ รอบ ๆ ทะเลสาปมีต้นไม้ขึ้นอยู่ทั่วไป เอ็ดวินได้หันไปสนทนากับสุภาพสตรีผู้หนึ่ง ซึ่งเมื่อพิจารณาจากท่าทางที่คนทั้งสองสนทนากันแล้ว ข้าพเจ้าก็นึกเดาเอาว่าทั้งสองคงจะได้รู้จักกันมาก่อนแล้วเป็นเวลานาน แต่แล้วก็มาได้ทราบภายหลังอีกว่า เอ็ดวินเองก็ไม่เคยได้รู้จักสุภาพสตรีผู้นั้นมาก่อนเหมือนกัน ในโลกทิพย์นี้ไม่จำเป็นต้องมีการแนะนำตัวให้รู้จักกันเสียก่อน ดังเช่นโลกมนุษย์ ทั้งนี้เพราะเมื่อเราอยู่ไปจนจิตใจคุ้นเคยกับสภาวะของโลกนี้แล้ว เราก็จะรู้ได้ทันทีว่าไม่มีการรบกวนซึ่งกันและกันเกิดขึ้นได้เลย เราสามารถจะอ่านจิตใจของผู้หนึ่งผู้ใดได้ทันทีว่า เขาต้องการอยู่แต่ลำพังผู้เดียวหรือว่ากำลังต้องการผู้สนทนาด้วย

สุภาพสตรีผู้นี้ เป็นผู้ที่เพิ่งมาสู่โลกทิพย์นี้เช่นเดียวกับข้าพเจ้าเหมือนกัน เธอได้บอกกับเราว่าเมื่อครั้งอยู่ใน

โลกมนุษย์ เธอเป็นผู้ที่มีเพื่อนฝูงน้อยมาก แต่เธอก็ไม่เคยนิ่งดูดายในเมื่อเห็นความทุกข์ยากของผู้อื่น ที่พอจะช่วยเหลือได้ นอกจากนั้น โดยปกติเธอก็ไม่ค่อยได้ไปโบสถ์บ่อยครั้งนัก ซึ่งในเรื่องนี้ เอ็ดวินได้บอกข้าพเจ้าว่า ไม่ได้เป็นของสำคัญเกี่ยวกับจิตใจเสมอไป เพราะบางครั้ง เราจะนำการที่บุคคลนั้น ๆ ไปวัดบ่อย ๆ หรือไม่ มาเป็นเครื่องตัดสินน้ำใจนั้น อาจผิดพลาดไปได้มาก ๆ เหมือนกัน การที่เธอมีจิตเมตตากรุณาประจำสันดาน ไม่ดูดายในความทุกข์ยากของเพื่อนมนุษย์ด้วยกันต่างหาก ที่เป็นเครื่องนำเธอให้มาสู่สถานที่นี้ได้ เพราะการไปวัดนั้น บ่อยครั้งก็ไม่มีความสำคัญเกี่ยวกับดวงจิตแต่อย่างใด โดยที่เป็นเรื่องแสดงให้ผู้อื่นเห็น เป็นเครื่องหมายภายนอกเท่านั้น หากบุคคลไม่มีพื้นความเมตตากรุณา หรือไม่ได้พยายามฟอกใจตนเองบ้างแล้ว การทำบุญให้ผู้อื่นเห็น หรือการไปวัดก็เกือบจะหาประโยชน์มิได้เลย

ในขณะนี้ เอ็ดวินได้เอ่ยชวนให้เราไปอาบน้ำด้วยกัน ซึ่งเมื่อข้าพเจ้าได้ยินเช่นนั้น ก็รู้สึกกระอักกระอ่วนเป็นอย่าง

ยิ่ง เพราะคิดไม่ถึงว่า เราจะหาเสื้อผ้ามาเปลี่ยนและอาบน้ำกับสุภาพสตรีเช่นนี้ได้อย่างไร แต่เอ็ดวินได้อธิบายให้เราฟังว่าการอาบน้ำในโลกนี้ ไม่ต้องมีพิธีรีตองหรือเครื่องประกอบอย่างใด ๆ ทั้งสิ้น ตราบใดที่มีน้ำพอให้อาบก็เป็นอันว่าอาบกันได้ทันที เราจะว่ายน้ำเป็นหรือไม่นั้นไม่เป็นการสำคัญ เมื่อข้าพเจ้ารีรออยู่ เอ็ดวินก็ทำตัวอย่างให้ดู โดยเดินลงไปในน้ำอย่างหน้าตาเฉย จนกระทั่งจมหายลงไปหมดทั้งตัว ตกลงเราสองคน คือข้าพเจ้ากับสุภาพสตรีผู้นี้ก็ลองเดินตามลงไปบ้าง

ความประหลาดใจของข้าพเจ้าในครั้งนี้ ก็คงมีไม่น้อยเช่นเคย เพราะเท่าที่คิดไว้ด้วยอำนาจความเคยชินในโลกมนุษย์ว่า จะต้องเป็นเช่นนั้นและเช่นนี้ ก็ต้องได้รับความผิดหวังหมดทุกประการ แทนที่จะทำให้ร่างกายและเสื้อผ้าของเราเปียก เรากลับรู้สึกเสมือนหนึ่งว่า มีผ้าคลุมผืนใหญ่ห่มคลุมเราอยู่โดยรอบ ในขณะเดียวกันก็รู้สึกว่ามีกระแสพลังคล้าย ๆ กับแรงแม่เหล็กแผ่ซ่านอยู่โดยรอบร่างกายของเรา ทำให้รู้สึกสดชื่นยิ่งกว่าเดิม ความแตกต่างอีกประการหนึ่งก็คือ ความอบอุ่นและการลอยตัว เราสามารถ

จะยืนบนน้ำ หรือลอยไปบนน้ำ หรือไม่ก็จมลงไปอยู่ใต้ผิวน้ำได้ โดยไม่มีความอึดอัดหรืออันตรายแต่อย่างหนึ่งอย่างใด เมื่อข้าพเจ้าขึ้นจากน้ำก็ปรากฏว่า น้ำได้ไหลออกไปจากร่างกายของเราหมดสิ้น แม้เสื้อผ้าของเราก็แห้งสนิท หารอยเปียกหรือชื้นมิได้เลย คุณสมบัติของน้ำในที่นี้เหมือนกับคุณสมบัติของอากาศในโลกมนุษย์นั่นเอง กล่าวคือสามารถแทรกซึมเข้าไปสู่ที่ใด และออกมาจากที่ใด ๆ ก็ได้ โดยไม่มีร่องรอยเหลืออยู่ให้มองเห็นได้เลย นอกจากนั้น ในที่นี้ไม่ต้องกลัวว่าจะมีการพลัดตกน้ำไปได้โดยอุบัติเหตุเหมือนดังเช่นในโลกมนุษย์ ทั้งนี้เพราะการเคลื่อนไหวทุกประการของกายทิพย์ อยู่ในอำนาจของจิตใจโดยตรงและโดยสมบูรณ์ ดังนั้น ตราบใดที่เรายังไม่ปรารถนาจะลงไปในน้ำ ก็จะไม่มีการตกน้ำลงไปได้เป็นเด็ดขาด

เราเดินมาด้วยกันได้สักพักหนึ่ง ก็มาถึงโบสถ์ที่ได้ตั้งใจว่าจะมาดูเมื่อก่อนแล้ว โบสถ์นี้รูปทรงเป็นโบสถ์คาธอลิคขนาดกลางตั้งอยู่ในสถานที่รื่นรมณ์อย่างยิ่ง ที่น่าสังเกตก็คือ ไม่มีรั้วหรือกำแพงบอกให้ทราบว่าอาณาบริเวณของ

โบสถ์นี้ควรจะอยู่แค่ไหน มองดูโดยทั่วไปจะรู้สึกว่าเป็นโบสถ์ที่เพิ่งสร้างใหม่ แต่ก็เป็นเรื่องที่ทายไม่ได้เช่นเดียวกับอายุคนที่นี่เหมือนกัน เพราะในโลกซึ่งไม่มีการเน่าเปื่อยหรือของเสียเช่นนี้ ย่อมไม่มีสิ่งรบกวนเช่นเขม่าควันหรือฝุ่นละอองที่จะทำให้แลดูเก่าไปได้ สิ่งประจำโบสถ์หรือวัดที่ขาดไปอีกอย่างหนึ่งก็คือป่าช้าที่ฝังศพ ซึ่งในที่นี้คงไม่จำเป็นจะต้องกล่าวก็ได้ว่า สถานที่เช่นนั้นหาประโยชน์มิได้โดยสิ้นเชิง

ข้าง ๆ ประตูใหญ่มีกระดานป้ายแผ่นหนึ่งแขวนไว้ทำนองเดียวกับโบสถ์ทั่ว ๆ ไปในโลกมนุษย์ ที่กระดานป้ายก็มีประกาศติดไว้โดยบอกแต่เพียงว่า จะมีเทศน์เรื่องอะไรเท่านั้น ไม่ปรากฏมีบอกไว้เลยว่าเทศน์เรื่องนั้น ๆ จะมีขึ้นเมื่อใดหรือเวลาใด ด้วยความประหลาดใจ ข้าพเจ้าได้หันไปถามเอ็ดวินถึงเรื่องนี้ ก็ได้รับคำตอบว่าเรื่องวันและเวลานั้นนับกันไม่ได้ในที่นี้ เพราะไม่มีกลางวันและกลางคืนสลับกันไป ที่จะให้กำหนดได้เหมือนอย่างในโลกมนุษย์เมื่อเป็นเช่นนี้ แสดงว่าในที่นี้มีแต่กลางวันอยู่ตลอดเวลา ผู้ที่อยู่ในที่นี้จะไม่รู้สึกเลยว่าเวลาได้ล่วงไปเท่าใด ร่างกาย

ของเราไม่มีการแก่ ทรุดโทรม จิตใจก็ไม่มีการมึนงงหรือเฉื่อยชาแต่อย่างใด เพราะฉะนั้น ถ้าพระสงฆ์ต้องการจะเรียกคนมาฟังเทศน์เมื่อใด ก็ส่งกระแสจิตไปเรียกสัปบุรุษของท่านได้ทันที ไม่ต้องมีการสั่นกระดิ่งหรือตีระฆัง เพราะกระแสจิตที่ส่งไปนั้น สามารถจะถึงตัวผู้ที่ต้องการจะมาฟังเทศน์ได้โดยฉับพลับ ต่อจากนั้นผู้ใดที่ปรารถนาจะฟังเทศน์ เมื่อได้รับกระแสจิตของท่านแล้วก็ตรงมาได้ทันที

เราพากันเข้าไปในโบสถ์ และรู้สึกว่าภายในประดับประดาเอาไว้อย่างสวยงามมาก ตามกระจกหน้าต่างมีภาพชีวประวัตินักบุญ เป็นภาพระบายสี ซึ่งเมื่อมองจากภายในโดยกระทบกับแสงสว่างภายนอกแล้ว ก็ทำให้น่าชมขึ้นอีกเป็นอันมาก เรานั่งพักกันอยู่ครู่หนึ่งท่ามกลางความสงบเงียบ เมื่อได้ตรวจดูจนเป็นที่พอใจแล้ว จึงพากันกลับออกมาข้างนอก

บทที่ ๓

สถานที่พักฟื้นของวิญญาณ

เมื่อออกมาจากโบสถ์ เราเดินมาด้วยกันสักครู่หนึ่ง รูธ ซึ่งเป็นชื่อของสุภาพสตรีผู้นี้ ก็เหลือบไปเห็นตึกใหญ่ระโหฐานหลังหนึ่งตั้งตระหง่านอยู่ภายในบริเวณ ซึ่งมีพุ่มไม้ขึ้นเรียงรายอยู่โรยรอบ เอ็ดวินได้กล่าวว่าสถานที่นี้คือที่พักผ่อน หรือพักฟื้นสำหรับดวงวิญญาณของผู้ที่มาสู่โลกทิพย์นี้โดยประสบมรณกรรมอันรุนแรง หรือโดยได้รับการป่วยไข้มาเป็นเวลานาน ซึ่งเป็นผลทำให้จิตใจได้รับความกระทบกระเทือนอย่างหนัก ข้าพเจ้ากับรูธจึงถามว่าเราจะได้รับอนุญาตให้เข้าไปดูภายในได้บ้างหรือไม่ ก็ได้รับคำตอบจากเอ็ดวินว่า เนื่องจากเขาเป็นผู้ที่ได้ทำงานเกี่ยวข้องอยู่กับกิจ-การแผนกนี้ด้วยผู้หนึ่งเหมือนกัน ดังนั้น จึงรับรองได้ว่าจะไม่มีผู้ใดรังเกียจในการที่เราจะเข้าไปดูข้างในเลย เมื่อเราเข้าไปใกล้ก็เห็นว่าตึกหลังนี้มี ๓ ชั้น และเปิดโถงออกทุกด้าน

กล่าวคือไม่มีหน้าต่าง ดังเช่นตึกทั้งหลายในโลกมนุษย์เลย รูปร่างลักษณะภายนอกของตึกดูปรากฏเป็นสีขาวสะอาด แต่เบื้องบนของตึกนี้ เราได้เห็นลำแสงสีน้ำเงินพวยพุ่งลงมาจากเบื้องบน และโอบล้อมตึกนี้ไว้โดยรอบ ซึ่งทำให้เกิดการกลมกลืนระหว่างสีทั้ง ๒ เป็นสีที่เย็นตาน่าดูอย่างยิ่ง ลำแสงที่กล่าวนี้เป็นลำแสงที่ชุบชีวิต และบรรเทาความทุกข์ทรมานของดวงวิญญาณทั้งหลายในตึกนี้ซึ่งยังไม่ตื่นจากภวังค์ เมื่อวิญญาณทั้งหลายเหล่านี้ได้รับการรักษาและชุบชีวิตจนเพียงพอแก่ความต้องการแล้ว ก็จะตื่นขึ้นและได้รับการแนะนำให้รู้จักกับสภาพของโลกใหม่อย่างน่าตื่นใจ

ก่อนที่จะเข้าไปถึงตัวตึก ข้าพเจ้าได้สังเกตเห็นบุคคลกลุ่มหนึ่ง นั่งบ้าง ยืนบ้าง และเดินไปมาบ้างอยู่ที่สนามหญ้าโดยรอบตึกนี้ บุคคลเหล่านี้ก็คือเพื่อนหรือญาติของวิญญาณซึ่งผ่านเข้ามาสู่โลกนี้ และกำลังได้รับการรักษาอยู่ในตึกนี้นั่นเอง อันที่จริงบุคคลเหล่านี้สามารถจะมาสู่ที่นี้ได้ ในทันทีที่นายแพทย์ หรือผู้พยาบาลต้องการจะแจ้งให้ทราบว่า

เพื่อนหรือญาติของคนนั้น ๆ ได้ตื่นแล้ว และกำลังรอคอยใคร่จะพบอยู่ ทั้งนี้ด้วยเหตุดังที่ข้าพเจ้าได้กล่าวมาแล้ว คือ ณ ที่นี้ เราสามารถส่งกระแสจิตไปเรียกกันได้ถึงตัวทันทีและผู้ที่ถูกเรียกก็สามารถจะมาได้ในทันทีเหมือนกัน แต่เนื่องจากความเคยชินในโลกมนุษย์นั่นเอง บุคคลเหล่านี้จึงยินดีมารอคอยอยู่ใกล้ ๆ ด้วยความเป็นห่วงและกระหายที่จะได้พบหน้าผู้ที่จากกันมานาน ทุก ๆ คนมีสีหน้าผ่องใสโดยที่รู้ว่าจะได้พบผู้ที่ตนรักและคุ้นเคยในเวลาไม่ช้า เราได้รับการยิ้มต้อนรับและทักทายปราศรัยเป็นอันดี และเมื่อเอ็ดวินได้แจ้งความประสงค์ของเราให้ฟัง ต่างก็พากันยินดีด้วย

ข้าพเจ้าได้สังเกตเห็นอีกอย่างหนึ่งว่า บุคคลเหล่านี้ส่วนมากมิได้สวมเสื้อผ้าชนิดที่เรานุ่งห่มกันอยู่ในโลกมนุษย์ ซึ่งข้าพเจ้าก็เลยสันนิษฐานเอาเองว่า คงจะได้มาอยู่ในโลกนี้เป็นเวลานานแล้วทั้งสิ้น ในเรื่องนี้เอ็ดวินได้บอกแก่ข้าพเจ้าว่า ไม่เป็นความจริงเช่นนั้นเสมอไป ทุก ๆ คนมีสิทธิ์ที่จะสวมเสื้อผ้าชุดที่เป็นทิพย์ได้ด้วยกันทั้งสิ้น ในเมื่อได้ละโลกมนุษย์เข้ามาสู่โลกนี้แล้ว แม้เราเองก็เช่นเดียวกัน ลักษณะ

ของเสื้อผ้าของชาวโลกทิพย์นี้เป็นอย่างไร ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเป็นการลำบากอย่างยิ่ง ที่จะอธิบายให้ท่านเห็นภาพได้ใกล้เคียงกับความจริง เพราะวัตถุที่สร้างขึ้นเป็นเนื้อผ้านั้นก็เป็นของที่หาไม่ได้ในโลกมนุษย์ นอกจากนั้นยังมีแสงเป็นประกายวาวออกมาจากเนื้อผ้าซึ่งแลดูคล้าย ๆ กับจะมีสีน้ำเงินและชมภูเหลือบกลมกลืนกันโดยตลอดผืน ซึ่งยาวปกคลุมร่างกายและสบัดพริ้วเป็นแสงเรืองรองน่าดูยิ่ง

เนื่องจากเราทั้งสามยังนุ่งห่มด้วยชุดในโลกมนุษย์อยู่ตามเดิม เอ็ดวินจึงออกความเห็นว่าเราควรจะได้เปลี่ยนเสื้อผ้าของเราให้สมกับกาละเทสะเสียที เราทั้งสองคนคือข้าพเจ้ากับรูธก็เห็นด้วยในข้อนี้ ทั้ง ๆ ที่ยังรู้สึกงงงวยอยู่ว่าเราจะหาเสื้อผ้าชุดใหม่มาเปลี่ยนได้จากที่ใด

ในตอนนี้ ข้าพเจ้าเชื่อว่าคงมีท่านผู้อ่านเป็นอันมากที่คิดว่าการเปลี่ยนเสื้อผ้าของพวกเรานี้ จะต้องมีพิธีรีตองมากมายโดยที่จะต้องมีเทพยดานำเครื่องทรงทิพย์มาให้ และมีการชุมนุมกันอย่างใหญ่โต ซึ่งข้าพเจ้าใคร่ขอรีบบอกให้ทราบไว้เสียก่อนว่าเรื่องเช่นนี้ ไม่มีความจริงเลยแม้แต่น้อย

สิ่งที่เกิดขึ้นนั้นเป็นเรื่องง่าย ๆ ไม่ต้องมีพิธีรีตองอย่างใดเลย ในทันใดที่ข้าพเจ้าตั้งจิตตามคำแนะนำของเอ็ดวิน โดยอธิษฐานสละเสื้อผ้าชุดโลกมนุษย์ออกไป ฉับพลันก็ปรากฏว่าเสื้อผ้าชุดนั้นจางหายไป หรือจะเรียกว่าละลายหายไปเลยก็ได้ และขณะต่อมาก็ปรากฏว่ามีเสื้อผ้าชุดโลกทิพย์ห่อหุ้มร่างกายของข้าพเจ้าอยู่โดยรอบ ซึ่งเป็นเสื้อผ้าชนิดเดียวกันกับที่ข้าพเจ้าได้เห็นผู้อื่นสวมใส่กันอยู่ทุกประการ รูธก็มีความตื่นเต้นระคนกับความยินดีไม่น้อยไปกว่าข้าพเจ้า ส่วนเอ็ดวินก็ได้เปลี่ยนเสื้อผ้าของเขาแล้วเช่นเดียวกัน แต่ข้าพเจ้าสังเกตว่า ชุดของเขาดูเหมือนจะส่งแสงเป็นประกายแวววาวงามกว่าของข้าพเจ้า เอ็ดวินคงจะเคยกับปรากฏการณ์เช่นนี้มาก่อนแล้ว จึงไม่ปรากฏว่า เขาได้แสดงอาการกิริยาผิดปกติแต่อย่างใด

ที่ห้องโถงชั้นนอก เราได้เห็นมีทางเดินเข้าไปสู่ห้องภายในมีขนาดต่าง ๆ กันในห้องมีเตียงนอนลักษณะน่านอนเป็นอย่างยิ่ง ตั้งเรียงรายอยู่โดยทั่วไป ที่บนเตียงแต่ละเตียง

มีร่างบุคคลนอนนิ่งอยู่ จากการสังเกตจะรู้สึกว่า ร่างบนเตียงเหล่านั้นกำลังนอนหลับอย่างสนิท โดยมีบุคคลจำนวนหนึ่งทั้งหญิงและชาย ซึ่งคงจะเป็นแพทย์และพยาบาลคอยเฝ้าดูร่างบนเตียงเหล่านั้นอยู่อย่างเอาใจใส่

พอเข้าไปสู่ห้องโถง ข้าพเจ้าก็รู้สึกว่าเราได้ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของลำแสงสีน้ำเงินทันที ซึ่งทำให้เรารู้สึกเป็นสุขและสดชื่นยิ่งขึ้น รู้สึกว่าทุกคนในสถานที่นี้ทำงานกันอย่างจริงจัง มองดูไม่รู้สึกว่าผู้ใดเป็นหัวหน้าหรือผู้ใดเป็นลูกน้อง และในขณะเดียวกัน เราก็เกิดความรู้สึกเป็นกันเองกับทุก ๆ คน เป็นความจริงอย่างหนึ่งว่า ชาวโลกทิพย์ทั้งปวงทำงานกันด้วยความเต็มใจ และมีความรู้สึกเป็นสุขในงานนั้นจริง ๆ ในที่นี้ไม่มีการบังคับให้ทำงานหรือทำงานอย่างขอไปที ทุกคนก้มหน้าก้มตาทำงานและรู้สึกเป็นสุขยิ่งขึ้นเมื่อเห็นงานของตนได้ผล เมื่อใดวิญญาณที่ตกภวังค์อยู่ค่อย ๆ ฟื้นได้สติขึ้นมาทีละน้อย บรรดาผู้ที่เฝ้าพยาบาลอยู่จะรู้สึกปีติยินดี ไม่น้อยไปกว่าผู้ที่คอยฟังข่าวอยู่ข้างล่างเหมือนกัน

เราได้รับคำบอกเล่าว่า วิญญาณที่ถูกส่งมาพักฟื้นอยู่ ณ ที่นี้ ได้ประสบความป่วยไข้ทางร่างกายมาเป็นเวลานาน ดังนั้น เมื่อทิพยกายขาดจากสรีรกายแล้ว จะถูกนำมา ณ ที่นี้ในสภาพที่หลับสนิท ในบางรายเมื่อกายเนื้อแตกทำลายแล้ว กายทิพย์ก็จะหยั่งลงสู่ความหลับทันทีโดยไม่มีขาดตอน ตามปกติการป่วยไข้เป็นเวลานาน ๆ มักจะมีผลทำให้จิตใจอ่อนลง ซึ่งจะทำให้ทิพยกายอ่อนกำลังลงด้วยเหมือนกัน จริงอยู่ การอ่อนกำลังของทิพยกายนี้ไม่มีผลร้ายแรงเหมือนกับผลซึ่งบังเกิดกับกายเนื้อก็จริง แต่ทิพยกายนั้นก็จำต้องได้รับการพักผ่อนบ้างชั่วระยะหนึ่ง กว่าจะฟื้นและกลับมีกำลังขึ้นตามควร ทิพยกายที่ยังตกภวังค์ เมื่อถูกพามาถึงสถานที่นี้แล้วจะได้รับการพยาบาลเป็นอย่างดี และเป็นพิเศษเสมอ ซึ่งแต่ละรายก็คงจะต้องใช้เวลาพักฟื้นเร็วบ้างช้าบางแตกต่างกันไปตามแต่กรณี ในระหว่างระยะเวลาพักฟื้นนี้ ดวงจิตจะตกอยู่ในสภาพที่หลับสนิท และได้รับการพักผ่อนอย่างเต็มที่จริง ๆ ไม่มีการฝันหรือการแพ้อย่างหนึ่งอย่างใดทั้งสิ้น

ภาพของวิญญาณที่ตกภวังค์อยู่ ณ เบื้องหน้าของข้าพเจ้ากับทั้งความเป็นไปของโลกทิพย์ที่เห็นอยู่แก่ตาของเรา ณ บัดนี้ ทำให้ข้าพเจ้าอดนึกถึงความเชื่อเหลวไหลที่พวกเราเชื่อถือเป็นจริงเป็นจังกันเสียมิได้ นี่น่ะหรือคือสภาพแห่งการพักผ่อน หรือความหลับชั่วอนันตกาลที่เราได้เคยเชื่อถือตาม ๆ กันมาว่า วิญญาณจะต้องนอนหลับรอคอยการตัดสินอยู่จนกระทั่งถึงวันสิ้นโลก ซึ่งพระผู้เป็นเจ้าจะมาทำการพิพากษาโทษมนุษย์ ชาวโลกมนุษย์ส่วนมากต่างกลัววันพิพากษาโทษนี้อย่างฝังจิตฝังใจ แต่สภาพความเป็นไปของสิ่งที่ปรากฏอยู่ต่อหน้าเรา ณ บัดนี้ได้แสดงว่าความเชื่อถือเหล่านั้นเป็นเรื่องเหลวไหลหาความจริงมิได้เลย

ข้าพเจ้าได้รับคำบอกเล่าว่า พวกเราทั้ง ๓ คนไม่มีใครถูกนำมายังสถานที่พักพื้นแห่งนี้ หรือแห่งไหน ๆ เลย ทั้งนี้เพราะการเจ็บป่วยของพวกเราไม่ได้เรื้อรังอยู่นาน และการที่ทิพยกายขาดจากสรีรกาย ก็เป็นไปอย่างสงบไม่กระวนกระวาย ซึ่งเป็นเครื่องแสดงว่า พวกเรามีสติดีอยู่ด้วยกันทุกคนในขณะที่จะถึงแก่ความตาย

ร่างที่นอนอยู่บนเตียงเหล่านี้ คือ กายทิพย์ของผู้ที่ได้ละกายเนื้อผ่านเข้ามาสู่โลกนี้ ตลอดระยะเวลาแห่งการพักฟื้น จะมีแพทย์และพยาบาลคอยให้การรักษา และประคับประคองอยู่ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ไม่ช้าก็เร็ว วิญ-ญาณหรือกายทิพย์เหล่านี้จะมีอาการค่อย ๆ ฟื้นสติขึ้นมาทีละน้อย ๆ ในขณะนี้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบต่าง ๆ จะถูกเรียกตัวมาเพื่อให้ความช่วยเหลือเป็นพิเศษ ในระยะที่เป็นหัวเลี้ยวหัวต่อโดยเฉพาะ บางรายเมื่อเริ่มปรากฏอาการรู้สึกตัวขึ้นก็ค่อย ๆ รู้สึกตัวมากขึ้นทุกขณะจนกระทั่งตื่นขึ้นเต็มที่ แต่ในบางรายเมื่อมีอาการรู้สึกตัวขึ้นบ้างเล็กน้อย ก็กลับหมดสติต่อไปใหม่ ซึ่งผู้พยาบาลก็ต้องคอยเฝ้าให้การรักษาพยาบาลกันต่อไป สำหรับผู้ที่ตื่นขึ้นเต็มที่แล้วผู้ที่เฝ้าดูแลอยู่ก็จะพากันรู้สึกปีติยินดี ที่เห็นงานของตนเป็นผลสำเร็จไปขั้นหนึ่ง แต่ก็ยังมีงานหนักที่จะต้องกระทำต่อไปอีกเหมือนกัน งานนี้คือการบอกให้กายทิพย์ที่ตื่นขึ้นมานั้นทราบว่า "เขาได้ตายจากโลกมนุษย์ แล้ว" และบัดนี้กำลังมีชีวิตอยู่หลังจาก การตาย นั้น" งานนี้เป็นงานหนัก ก็เพราะว่าผู้ตายส่วนมากมักไม่ใคร่ยอมเชื่อว่าจะเป็นเช่นนั้นจริง ๆ การ

อธิบายให้ทราบจึงต้องค่อยทำค่อยไปอย่างสุภาพและมีเหตุผล โดยปกติผู้ตายเหล่านี้ เมื่อฟื้นขึ้นมาก็ยังจำได้ว่าตนได้ว่ารับความเจ็บป่วย และความทุกข์ทรมานมาแล้วอย่างไรในสมัยเมื่อยังครองกายเนื้ออยู่ แต่พอได้อธิบายให้เห็นจริงก็เกิดความตื่นเต้น และความกระหายอยากจะกลับไปหาญาติพี่น้องและมิตรสหายที่อยู่ในมนุษย์โลก เพื่อถามข่าวคราวความทุกข์สุขบ้าง และเพื่อเล่าความจริงว่าตนยังมีชีวิตอยู่ ทั้ง ๆ ที่ได้ตายมาแล้วบ้าง แต่ผู้ตายเหล่านี้ก็จะได้รับคำบอกเล่าว่าเขาไม่สามารถจะทำเช่นนั้นได้ เพราะโลกทั้งสองมีสภาวะต่างกัน ส่วนความเป็นไปในโลกมนุษย์เกี่ยวกับญาติพี่น้องและมิตรสหายนั้น ก็จะมีผู้ที่ได้รับมอบหมายในทางนี้คอยเป็นธุระดูแลให้ โดยนัยนี้จะเห็นได้ว่า ผู้ตายเหล่านี้ จะไม่ค่อยมีความสบายใจนัก โดยที่ยังมีจิตใจเป็นห่วงทางเบื้องหลังอยู่เสมอ ซึ่งผิดกับผู้ที่ได้เตรียมตัวเตรียมใจไว้คอยรับเหตุการณ์ที่จะบังเกิดขึ้นแก่ตนมาก่อนแล้ว ผู้ที่ตายด้วยความมีสติรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงในเรื่องนี้ จึงไม่ค่อยมีความเดือดร้อนใจในเรื่องเช่นนี้ เหมือนกับผู้ที่มิได้เตรียมตัวเตรียมใจไว้เลย อันที่จริง ถ้าชาวโลกมนุษย์

มีความเข้าใจเรื่องโลกทิพย์ดียิ่งขึ้นกว่าในปัจจุบัน เรื่องเช่นนี้ก็คงจะไม่มีปรากฏอย่างนั้น เพราะผู้ตายคงจะไม่ต้องได้รับความทรมาน ตื่นเต้น หรือความผิดหวังอย่างมากมายดังเช่นในปัจจุบันนี้เลย

ชาวโลกมนุษย์คิดว่าตนเองเป็นผู้ที่เจริญก้าวหน้า เป็นผู้ที่มีอารยธรรมอันสูง ซึ่งเป็นเรื่องหลงผิดที่น่าเสียใจเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะชาวโลกมนุษย์พากันถือว่า โลกมนุษย์เท่านั้นที่มีความเป็นอยู่อย่างเป็นแก่นสารแท้จริง และมีความสำคัญเหนือโลกอื่นใด ส่วนโลกแห่งวิญญาณนั้น หากจะมีอยู่จริง ชาวโลกมนุษย์ก็คิดเสียว่าคงมีความเป็นอยู่อย่างมืดสลัวหรือเป็นเงา ๆ เท่านั้น หาความแท้จริงอย่างใดไม่ได้เลย เมื่อมีบุคคลหนึ่งบุคคลใดตายจากโลกมนุษย์ไปแล้ว ก็พากันคิดเสียว่าป่วยการที่จะไปคำนึงถึงบุคคลนั้นอีกต่อไป เพราะบุคคลผู้นั้นไม่มีความเป็นอยู่อันแท้จริงอย่างใด ๆ อีกต่อไปแล้ว ทัศนะของชาวโลกมนุษย์เช่นนี้ ทำความลำบากให้แก่ชาวโลกทิพย์เป็นอย่างยิ่ง สภาพที่เราเห็นอยู่เบื้องหน้าขณะนี้เป็นประจักษ์พยานได้เป็นอย่างดี เพราะผู้ตายนับจำนวน

หลายพัน ซึ่งถูกส่งมารับการพักฟื้นอยู่ ณ ที่นี้ ล้วนเป็นผู้ที่เขลาต่อความจริงเกี่ยวกับความตายทั้งสิ้น กว่าผู้พยาบาลจะอธิบายชี้แจงเหตุผลให้เห็นจริงได้ก็เป็นงานหนักมิใช่น้อย นี่แหละคือผลของการที่ชาวโลกมนุษย์คิดว่าเป็นผู้วิเศษ เป็นผู้มีความเป็นอยู่อันแท้จริงในโลกของตนยิ่งกว่าในโลกอื่นใดๆ ทั้งสิ้น

ผู้ประสบมรณกรรมอันรุนแรงโดยกระทันหัน

เมื่อออกจากห้องนี้ เราได้พากันเข้าไปในห้องอีกห้องหนึ่งซึ่งกว้างขวางใหญ่โตมาก เช่นเดียวกับห้องนี้ เป็นห้องที่จัดไว้เป็นพิเศษสำหรับผู้ที่ได้ผ่านเข้ามาสู่โลกทิพย์นี้ โดยการประสบมรณกรรมอย่างรุนแรงและทันททันใด ผู้ตายที่ถูกส่งมาอยู่ในห้องนี้เป็นภาระหนักแก่ผู้พยาบาลยิ่งเสียกว่าในห้องที่แล้วมา มรณกรรมอันเกิดขึ้นอย่างรุนแรงในเวลากระทันหันทำให้จิตใจเกิดความสับสนและยุ่งหยิง ยากที่จะแก้ไขหรือปรับปรุงให้มีสติสัมปชัญญะได้ดังเช่นเดิม ทั้งนี้เพราะความเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกายและจิตใจ มิได้ค่อยเป็นค่อยไปเหมือนอย่างในราย ที่มีการเจ็บป่วยเรื้อรังอยู่เป็นเวลานาน

ในกรณีเช่นนี้ กายทิพย์ถูกสลัดออกจากกายเนื้ออย่างรุนแรงจนเตรียมตัวไม่ทัน สัญญาเก่า ๆ ที่อาศัยกายเนื้อก็ไม่ดับไป กายทิพย์ก็ผ่านเข้าสู่โลกทิพย์โดยปัจจุบันทันด่วน ซึ่งเจ้าหน้าที่ในโลกทิพย์จะต้องคอยรับเอาไว้และพามาสู่โลกทิพย์ทันที ในโลกทิพย์มีเจ้าหน้าที่เฉพาะการนี้อยู่มากมาย ล้วนแต่เป็นผู้ที่ได้รับการมอบหมายในเรื่องเช่นนี้โดยเฉพาะ เมื่อเราเข้ามาในห้องนี้ ได้เห็นความกว้างใหญ่ไพศาลของห้องและความยากลำบากของผู้พยาบาล จึงรู้สึกได้ทันทีว่างานเช่นนี้เป็นงานใหญ่จริง ๆ เมื่อคิดแล้วก็อดสังเวชใจไม่ได้ เพราะถ้ากายทิพย์เหล่านี้ได้รับการอบรมสั่งสอนให้มีความรู้อันถูกต้องเกี่ยวกับความตาย และความเป็นอยู่ในโลกทิพย์เสียบ้างแล้ว ทั้งตัวผู้ตายเองและผู้พยาบาลก็คงจะไม่ต้องประสบความยากลำบากเช่นนี้

เป็นภาพที่น่าสังเวชอย่างยิ่งที่ได้มาเห็นผู้พยาบาลต้องทำงานหนักทั้งกายและใจจริง ๆ ในการที่ต้องประคับประคองดวงวิญญาณที่โง่เขลาต่อความจริงเช่นนี้ ซึ่งมีมาแทนกันอยู่ตลอดเวลา บุคคลเหล่านี้เมื่อฟื้นขึ้นมาและได้รับคำชี้แจงจน

เห็นจริงแล้ว ก็มักจะเกิดความเดือดร้อนในความหลงงมงายของตนเอง และของชาวโลกมนุษย์โดยทั่ว ๆ ไปเป็นอย่างยิ่ง

เอ็ดวินจึงเอ่ยขึ้นว่า เราได้ดูความเป็นไปของสถานที่นี้มานานพอสมควรแล้ว จึงควรจะกลับเสียที รูธกับข้าพเจ้าเองก็รู้สึกเช่นนั้นเหมือนกัน ทั้งนี้เพราะเราทั้งสองยังเป็นผู้ที่มาสู่โลกนี้ไม่นาน การได้เห็นภาพที่น่าสลดใจเช่นนี้ทำให้รู้สึกเหี่ยวแห้งอย่างบอกไม่ถูก จากนั้นเราจึงออกมาจากตึกและเดินเข้าไปในสวนผลไม้รอบบริเวณตึก ซึ่งมีบริเวณกว้างขวางใหญ่โตมาก โดยปกติเขาใช้ผลไม้ชนิดนี้สำหรับผู้ที่เพิ่งฟื้นคืนสติขึ้นมาใหม่ ๆ เพื่อช่วยให้มีกำลังสดชื่นขึ้น แต่อันที่จริงผู้หนึ่งผู้ใดที่ปรารถนาจะรับประทานผลไม้นี้ ก็ย่อมจะได้โดยไม่มีผู้ใดหวงห้าม

ในขณะนี้ข้าพเจ้าเกิดความรู้สึกขึ้นมาว่า เอ็ดวินอาจจะได้ใช้เวลาอันมีค่าของเขามาอยู่กับเรานานเกินสมควรแล้วก็เป็นได้ ซึ่งทำให้เรารู้สึกเกรงใจเขาเป็นอย่างยิ่ง แต่เอ็ดวินได้บอกว่า การที่เขามาอยู่กับเรา และคอยให้คำแนะนำต่าง ๆ แก่เรานี้เป็นส่วนหนึ่งของงานของเขาเหมือนกัน ทั้งนี้เพราะงานของเขาก็คือการคอยให้คำแนะนำสั่งสอนแก่ผู้ที่เพิ่งมาถึง

ในโลกนี้ จนกว่าจะเกิดความคุ้นเคยในสภาวะที่แวดล้อม และคุ้มครองตนเองได้

ในขณะที่เราทั้งสามเดินไปด้วยกันก็ได้เริ่มสนทนาถึงทัศนะของชาวโลกมนุษย์ที่มีอยู่ต่อพวกเราในแง่ต่าง ๆ กัน รูธเป็นผู้เอ่ยขึ้นก่อนถึงเรื่องปีกนก ซึ่งชาวโลกมนุษย์มักจะกะเกณฑ์ถือเป็นหลักว่าพวกชาวโลกทิพย์ทั้งหลายจะต้องมีปีกเหมือนนกเสมอ ไม่เช่นนั้นก็ไม่สมกับความเป็นชาวโลกทิพย์หรือเป็นเทวดา บัดนี้เมื่อเราได้ประสบภาวะความเป็นจริงที่อยู่เบื้องหน้า ก็ทำให้เรารู้สึกว่าสมมติว่าเราจะต้องมีปีกเช่นนั้นจริง การเดินทางไปไหนมาไหนคงจะดูรุ่มร่ามพิลึก แนวคิดของชาวโลกมนุษย์เรื่องปีกของเทวดานี้เราคิดว่าน่าจะมาจากพวกศิลปินในสมัยโบราณมากกว่าอื่น บรรดาศิลปินเหล่านั้นคงจะคิดเอาเองว่า การไปไหนมาไหนโดยใช้ขาเดินนั้นดูจะเป็นของต่ำเกินไป แต่เมื่อไม่รู้ว่าจะหาวิธีอื่นใดจึงจะสมเกียรติภูมิของเทวดา ก็เลยทึกทักใส่ปีกเข้าให้ เพราะจิตใจของท่านเหล่านั้น ก็คงนึกไปไม่ถึงว่า เราสามารถจะเคลื่อนไหวไปด้วยความรวดเร็วได้อย่างไร ถ้าไม่มีปีก

ในขณะที่เราได้มองเห็นเมืองอยู่ข้างหน้าเรา ห่างออกไปไม่ไกลนัก เอ็ดวินจึงกล่าวชวนขึ้นว่า เราควรจะไปดูเมืองนั้นเพื่อจะได้รู้เห็นว่า ชาวเมืองในโลกทิพย์มีความเป็นอยู่กันอย่างไร ที่ข้าพเจ้ากล่าวว่า "อยู่ไม่ไกลออกไป" นั้นมิได้หมายความว่า ความใกล้หรือไกลจะทำให้เกิดความแตกต่างแก่เราแต่อย่างใด ทั้งนี้เพราะดังที่ข้าพเจ้าได้กล่าวมาแล้วว่า เราสามารถจะไปถึงที่ไหน ๆ ก็ได้ในขณะที่เราคิดว่าเราจะไปนั้นเอง

บทที่ ๔

ความเร็วของกายเหมือนจิต

ตอนนี้เองเราจึงคิดขึ้นมาได้ว่า ควรจะไปถึง เมืองนั้นโดยวิธีใดดี คือโดยเดินไปหรือโดยลองใช้อำนาจจิตดูบ้าง ซึ่งเราจะได้เห็นความจริงด้วยตนเองว่า ในโลกนี้ความคิดเป็นของมีอำนาจเพียงใด ในเมื่อไม่มีกายเนื้อคอยถ่วงให้หนักและขัดข้องเหมือนอย่างในโลกมนุษย์ เราจึงหันไปหาเอ็ดวินเพื่อขอความแนะนำในเรื่องนี้ เพราะแม้เราจะรู้ถึงความจริงดังกล่าวมาแล้วดี ก็ยังไม่เคยทดลองให้ประจักษ์ด้วยตนเองดังนั้นเมื่อถึงคราวที่จะต้องลองกระทำบ้าง จึงไม่ทราบว่าจะขึ้นต้นอย่างไร เอ็ดวินได้บอกเราว่าเรื่องเช่นนี้ไม่ใช่ของยากพอเรารู้วิธีเสียแล้ว ก็เป็นอันว่าไม่มีปัญหาแต่อย่างใด ข้อสำคัญประการแรกก็คือ เราจะต้องมีความไว้ใจว่าเราจะต้องทำได้ ประการที่ ๒ เราจะต้องตั้งใจจริง ๆ คืออธิษฐานจิตให้แน่วแน่ ไม่ใช่ทำเป็นเล่น ๆ หรือลองดูอย่างเชื่อครึ่งไม่

เชื่อครึ่ง พูดกันอย่างสำนวนโลกมนุษย์ก็คือ เราจะต้องตกลงใจอย่างแน่วแน่ว่า เราจะไปที่นั่นให้ได้จะเป็นที่ไหนก็ตาม และในพริบตาต่อมาเราก็จะไปอยู่ที่นั่นจริง ๆ ในระยะแรก ๆ ๓ หรือ ๔ ครั้ง อาจต้องกินเวลาสำหรับทำความพยายามเพื่อสำรวมใจให้แน่วแน่เสียก่อนไม่มากก็น้อย แต่ในระยะหลังเมื่อจิตของเราเกิดความคุ้นเคยต่อการฝึกหัดเช่นนั้นแล้ว ผลจะบังเกิดขึ้นเองในทันทีทันใด แทบว่าจะไม่ต้องใช้เวลาและกำลังใจแต่อย่างใดเลย เปรียบเหมือนอย่างว่าในขณะเมื่อเรายังอยู่ในโลกมนุษย์ ขณะที่เราคิดว่าจะนั่งยืนหรือเดินหรือกระทำการอย่างอื่น ๆ เราก็สามารถจะนั่งยืนหรือเดินหรือกระทำอย่างอื่น ๆ ได้ในทันที ด้วยความเคยชินแทบว่าจะไม่รู้สึกตัวเสียด้วยซ้ำ ข้อนี้ฉันใด อำนาจของความคิดซึ่งมีอยู่เหนือกายทิพย์ในโลกนี้ก็เป็นเช่นเดียวกัน เมื่อเกิดความเคยชินเสียแล้ว ขณะใดที่เราคิดเราต้องการจะไปที่ไหนในพริบตาต่อมาเราก็จะได้ไปอยู่ ณ ที่นั้นจริง ๆ แต่ในที่นี้ข้าพเจ้าขอแจ้งให้ท่านทราบ เป็นการหมายเหตุไว้สักเล็กน้อยก่อนว่า ความสามารถเช่นนี้คงเป็นไปได้เฉพาะในภูมิ

ชั้นแห่งโลกทิพย์ ซึ่งเราอาศัยอยู่ในขณะนี้เท่านั้น เพราะยังมีโลกทิพย์อีกหลายภูมิ หลายชั้น ทั้งสูงกว่าและต่ำกว่าภูมิที่เรากำลังเป็นอยู่ในปัจจุบัน ในภูมิชั้นแห่งโลกทิพย์อื่น ๆ ดังที่กล่าวมานี้เราย่อมไม่สามารถที่จะล่วงล้ำเข้าไปได้โดยอิสระ นอกจากในโอกาสพิเศษที่เรามีผู้คุ้ม-ครองนำไปด้วย หรือในโอกาสที่เราได้เขยิบสภาวะแห่งจิตของเราให้ประณีตสูงขึ้นจนสมควรแก่ภูมินั้นเสียก่อน จึงจะผ่านเข้าไปได้ โดยนัยนี้ความสามารถที่จะไปไหนได้ในพริบตานั้น จึงหมายความว่าสถานที่เหล่านั้นจะต้องอยู่ในอาณาบริเวณของโลกทิพย์ ในชั้นภูมิที่เราดำรงอยู่เท่านั้น

เมื่อข้าพเจ้า กับรูธ ต้องการจะ ทดลอง ความจริง ข้อนี้ดูบ้าง เอ็ดวินได้กล่าวเป็นเชิงให้หายวิตกกังวลว่า สิ่งที่เราไม่ควรต้องกลัวอีกประการหนึ่ง ก็คือ การหลงทาง เพราะในโลกนี้แม้จะกว้างขวาง และเป็นถิ่นที่เรายังไม่คุ้นเลยอย่างไรก็ตาม ก็จะไม่มีการหลงทางเกิดขึ้นได้เป็นอันขาด อันที่จริง การเคลื่อนไหวแบบนี้ ข้าพเจ้าเองก็เคยได้ผ่านมาแล้วครั้งหนึ่ง ในตอนแรกที่ได้ละจากกายเนื้อมาใหม่ ๆ ครั้ง

ที่ข้าพเจ้ามากับเอ็ดวินผู้ไปรับ แต่การเดินทางครั้งนั้น ก็ได้กระทำโดยการหลับตา และเป็นไปอย่างช้ากว่าปกติของชาวโลกทิพย์ทั่ว ๆ ไปมาก เอ็ดวินได้กล่าวว่าการทดลองครั้งแรก ๆ นี้คงจะทำให้เราสนุกและตื่นเต้นมิใช่น้อย และได้กล่าวย้ำว่าไม่ต้องกลัวอันตรายอย่างหนึ่งอย่างใดเลย ไม่ห่างจากเราไปเบื้องหน้ามีกอไม้เล็ก ๆ กอหนึ่งคิดเป็นระยะทางของโลกมนุษย์ก็คงจะอยู่ระยะประมาณ ๑๐ เส้น ซึ่งเอ็ดวินแนะนำว่าในครั้งแรกนี้ให้เราทั้งสองอธิษฐานจิตว่าจะไปอยู่ ณ ที่นั้น ในครั้งแรกให้เราเพ่งไปที่กอไม้กอนั้นให้แน่วแน่ และถ้าเรายังรู้สึกตื่นเต้นมากจะจับมือกันไว้ก่อนก็ได้ แต่ให้เราทั้ง ๒ ไปกันตามลำพังโดยเขาจะนั่งรออยู่ ณ ที่เดิม รูธกับข้าพเจ้าคงจะมีความประหม่าและตื่นเต้นไม่น้อย เพราะเป็นเวลาครู่หนึ่งที่เราจ้องมองดูกอไม้กอนั้น แล้วก็หันมาแลดูตากันพร้อมกับตั้งใจคอยอยู่ด้วยใจระทึก แต่แล้วก็ไม่ปรากฏว่าผู้ใดเริ่มต้นก่อน ขณะที่เรากำลังพว้าพวังอยู่ด้วยความไม่แน่ใจนี้เอง เอ็ดวินก็ร้องเตือนขึ้นในทันทีว่า "เอ้า ไปซิ" คำสั่งของเอ็ดวินดูจะเป็นเครื่องเพิ่มกำลังใจให้แก่เราได้อย่างศักดิ์-

สิทธิ์ เพราะในพริบตาต่อมา เราก็รู้สึกตัวว่าได้มาอยู่ที่กอไม้นั้นเสียแล้ว

เราทั้งสองมองดูหน้ากันอย่างครึ่งประหลาดใจและครึ่งสนุก เมื่อหันกลับไปมองดูตามทิศทางเดิม ก็เห็นเอ็ดวินกำลังโบกมือให้แก่เราอยู่ไหว ๆ ในทันใดนั้นเองก็มีอะไรบางอย่างแปลกประหลาดเกิดขึ้น เราต่างรู้สึกว่ามีแสงประหลาดสว่างวูบมาตรงหน้า พร้อมกันนั้นเราก็ได้ยินเสียงเอ็ดวินถามเราว่า การเดินทางของเราปลอดภัยและสนุกดีหรือไม่ การได้ยินในที่นี้ ข้าพเจ้าเองก็ไม่ค่อยแน่ใจว่าจะได้ยินเสียงนั้นโดยทางหูหรือโดยกระแสใจ เสียงเอ็ดวินยังคงดังต่อมาอีกว่าเขาใคร่ให้เรากลับไปหาเขาโดยทำนองเดียวกันกับที่เราจากมา เราทั้งสองกำลังปรึกษากันว่า เสียงนั้นจะเป็นเสียงของเอ็ดวินจริงหรือเปล่า ก็พอดีได้ยินเสียงเอ็ดวินดังลอยมาอีกว่า เขาได้ยินที่เราปรึกษากันแล้ว และเขารับรองว่าเป็นเสียงของเขาอย่างแน่นอน ซึ่งทำให้เราเพิ่มความประหลาดใจและดีใจมากขึ้น ที่เห็นประจักษ์พยานแห่งอำนาจของความคิดว่าเป็นไปได้ถึงเพียงนี้ เราจึงตกลงว่าจะกลับไปหาเอ็ดวินอีกครั้ง

หนึ่ง และในครั้งนี้พอเราอธิษฐานจิต ในพริบตาต่อมาก็รู้สึกตัวว่าได้กลับมาอยู่ข้างเอ็ดวินตามเดิม

เมื่อเราได้กลับมาอยู่พร้อมหน้ากันแล้ว เอ็ดวินจึงบอกว่า ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นนี้แสดงให้เห็นอำนาจของความคิดในโลกนี้ได้อย่างดี ประการแรกก็คือ ความเร็วของร่างกายเหมือนจิต ซึ่งข้าพเจ้ากับรูธได้พิสูจน์ด้วยตนเองจนเห็นจริงอยู่ ณ บัดนี้แล้ว ประการที่ ๒ ก็คือ ความสามารถในการส่งความคิดหรือกระแสจิตออกไป ทั้งนี้เพราะว่า เมื่อเราสามารถตั้งจิตให้กายของเราเคลื่อนไหวไปได้ด้วยความเร็วขนาดนั้นแล้ว ไฉนจะส่งกระแสความคิดไปบ้างไม่ได้ ด้วยเหตุนี้เมื่อข้าพเจ้าอยู่ ณ ที่กอไม้นั้น จึงสามารถได้ยินเสียงของกระแส ความคิด ที่เอ็ดวิน ส่งมานั้นได้ ไม่ว่าระยะทางจะใกล้หรือไกลสักปานใด โดยนัยเดียวกันเมื่อเราจะส่งกระแสจิตของเราไปถึงผู้หนึ่งผู้ใดในโลกทิพย์นี้ ไม่ว่าจะเป็นการนึกถึงด้วยความรักใคร่ หรือจะเป็นการบอกข่าวอย่างหนึ่งอย่างใดก็ตาม กระแสจิตนั้นจะไปถึงผู้รับในทันทีเหมือนกัน สภาวะของโลกทิพย์เป็นอย่างนี้ ซึ่งหากท่านจะ

ถามข้าพเจ้าว่าเป็นไปได้อย่างไร ข้าพเจ้าก็คงจะตอบไม่ได้ เพราะมีปรากฏการณ์หลายสิ่งหลายอย่างซึ่งเรายังไม่อาจทราบเหตุผลได้ในขณะนี้ สิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องที่เราเพียงแต่รับรู้ไว้ก่อนจนกว่าจะถึงเวลาหนึ่ง ซึ่งเมื่อเรามีจิตประณีตสูงขึ้นกว่านี้ก็จะทราบได้เอง

อย่างไรก็ตามในเรื่องการส่งกระแสจิตนี้ ท่านอย่าเพิ่งเข้าใจว่า ดวงจิตของเราจะเป็นเหมือนหน้าหนังสือที่เปิดไว้อยู่เสมอให้ใคร ๆ อ่านได้ตามชอบใจ ความจริงมิใช่เช่นนั้น ในบางกรณีหากเราต้องการจะคิดเรื่องหนึ่งเรื่องใดเป็นส่วนตัวไม่ต้องการให้ผู้อื่นทราบเช่นนี้ก็ย่อมทำได้ แต่โดยปกติหากเราปล่อยใจตามสบายให้ความคิดแล่นไปโดยมิได้ควบคุมไว้เป็นพิเศษแล้ว ผู้อื่นก็อาจทราบกระแสจิตของเราได้ ข้อสำคัญอีกประการหนึ่งก็คือให้พึงระลึกอยู่เสมอว่า ในโลกทิพย์นี้ ความคิดเป็นสิ่งมีตัวตนไม่ใช่เป็นของลอย ๆ ไม่มีตัวตนหรือไม่มีอำนาจอันใดเช่นในโลกมนุษย์ ณ ที่นี้ความคิดเป็นของมีอำนาจ เป็นของที่สามารถสร้างสรรค์สิ่งอื่น ๆ ให้เกิดขึ้นได้อีกด้วย ความจริงเหล่านี้

เราจะได้ประสบมากขึ้นทุกที เมื่อเราอยู่นานไปและสามารถปรับตนเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้นทุกที ซึ่งในเรื่องนี้ไม่มีความยากลำบากอย่างใดเลย เพราะจะมีผู้ที่คอยแนะนำให้ความช่วยเหลืออยู่เสมอ ยิ่งโดยเฉพาะในกรณีของข้าพเจ้าแล้ว ก็เป็นเรื่องสะดวกมาก เพราะเอ็ดวินจะเป็นผู้คอยแนะนำและอธิบายให้อย่างใกล้ชิด

การไปเยี่ยมเมืองในโลกทิพย์

ขณะนี้เราได้เข้ามาใกล้เมืองที่เห็นอยู่แล้วนั้น ดังนั้นภายในเวลาไม่ช้าเราก็เข้าไปถึงตัวเมือง ภายในเมืองมีอาณาเขตกว้างขวางมาก มีอาคารงดงามมากมายหลายแห่ง แต่ละอาคารมีสวนและต้นไม้ใหญ่ ๆ แวดล้อมอยู่โดยรอบ ความสวยงามละลานตาของสวนในเมืองนี้ ยากที่จะกล่าวเปรียบเทียบให้ท่านเห็นจริงได้ นอกจากจะกล่าวว่าสวนที่สวยที่สุดในโลกมนุษย์นั้น เมื่อมาเปรียบกับสวนที่นี่แล้ว ก็เป็นอันว่าห่างไกลกันมากจนบอกไม่ถูกเท่านั้นเอง ขณะที่เราเดินไปตามพื้นหญ้าอันอ่อนนุ่มนั้น ทำให้ข้าพเจ้าหวนระลึกไปถึงเมืองในโลกมนุษย์ซึ่งมีอาคารร้านโรงต่าง ๆ ปลูกติดกันอย่าง

แออัด ถนนหนทางที่แคบและขรุขระและมีอากาศเหม็นอับอยู่เกือบตลอดเวลา ทั้งนี้เพราะพื้นที่ในโลกมนุษย์มีราคามาก นอกจากนั้นความคับคั่งของยวดยานและเสียงอึกทึกต่าง ๆ อันเกิดจากยวดยานบ้าง เกิดจากเสียงเอ็ดอึงอย่างอื่นอีกบ้าง ทำให้รู้สึกว่าน่าจะเป็นสภาพที่ให้ความเดือดร้อนและอึดอัดยิ่งเสียกว่าความสะดวกและสบาย ชีวิตของชาวโลกมนุษย์เต็มไปด้วยความกระหืดกระหอบ ร้อนรนวุ่นวายต้องแก่งแย่งกันอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะในเมืองใหญ่ ๆ ก็จะมีเขม่าไฟจากปล่องโรงงานเป็นเครื่องเพิ่มความรำคาญให้ทุกขณะ แต่ในที่นี้เราเห็นสนามหญ้าอันเขียวขจีดุจสีมรกต ขึ้นได้ระดับเรียบเสมอกันโดยตลอด ณ ที่แห่งหนึ่งซึ่งดูเหมือนจะเป็นกลางใจเมือง เราเห็นตึกหลังหนึ่งตั้งเด่นอยู่ที่ศูนย์กลางของทางหลายสาย ซึ่งมาบรรจบกัน ณ ที่นั้น เบื้องบนจะแลเห็นลำแสงพวยพุ่งลงมาที่ยอดโดมของตึกนี้ ซึ่งเราก็รู้ได้ทันทีโดยไม่ต้องให้เอ็ดวินบอกว่านี่คือโบสถ์นั่นเอง โบสถ์ซึ่งเป็นสัญญลักษณ์แห่งพระมหากรุณาของพระผู้เป็นเจ้า ซึ่งได้สร้างสิ่งเหล่านี้ขึ้นมาเพื่อเราโดยแท้

บรรดาอาคารในเมืองนี้สร้างขึ้นไว้เพื่อความประสงค์หลายอย่างต่าง ๆ กัน ที่เป็นไปเพื่อการศึกษาวิชาต่าง ๆ ก็มีและที่เพื่อส่งเสริมงานศิลปกรรมก็มี อาคารและสาธารณสมบัติเหล่านี้เป็นสาธารณะแก่บุคคลทั่วไปจริงๆ ไม่มีใครเป็นเจ้าของโดยเฉพาะส่วนตัว และก็ไม่มีการห้ามหวงหรือสงวนไว้ให้แก่ผู้หนึ่งผู้ใดเป็นส่วนตัวเลย ทุก ๆ คน (หรืออันที่จริงคือทุก ๆ วิญญาณ) สามารถจะศึกษาวิชาการต่อในแขนงที่เขาชอบ มาตั้งแต่ครั้งมีชีวิตอยู่ในโลกมนุษย์ได้ตามความสะดวก หรือมิฉะนั้นหากมีวิชาการอย่างหนึ่งอย่างใดที่เขาไม่ได้มีโอกาสศึกษาตามใจชอบ เมื่อครั้งอยู่ในโลกมนุษย์ ซึ่งอาจจะเป็นเพราะเหตุขัดข้องทางการอาชีพ หรือทางการเงินหรือด้วยเหตุอื่น ๆ ก็ตาม เขาก็สามารถจะศึกษาต่อไปได้ในโลกนี้สมใจรักทีเดียว

ศิลปกรรมภาพเขียน

ห้องแรกที่เอ็ดวินนำเราเข้าไปนั้น เป็นห้องแสดงศิลปกรรมภาพเขียน ห้องนี้เป็นห้องกว้างขวางมาก มีภาพที่นับว่าเป็นงานชิ้นเอกของโลกมนุษย์แขวนเรียงรายอยู่ตามฝาผนัง

มากมาย เรียงตามลำดับความเก่าของภาพนั้น ๆ คือภาพใดที่เขียนแต่ยุคต้น ๆ ก็เรียงไว้ก่อน แล้วต่อมาจึงเรียงภาพที่เขียนในรุ่นหลัง ๆ เป็นลำดับจนกระทั่งถึงสมัยปัจจุบัน เนื่องจากมีบางภาพในรุ่นหลัง ๆ นี้ ซึ่งข้าพเจ้ากับรูธเคยเห็นมาก่อนแล้วเมื่อยังอยู่ในโลกมนุษย์ เราจึงได้บอกเอ็ดวินว่าเราได้เคยเห็น "ต้นฉบับ" หรือ "ตัวจริง" ของภาพจำลองเหล่านี้มาแล้วเมื่อก่อนที่จะมาสู่โลกนี้ แต่เราต้องได้รับความประหลาดใจอย่างไม่นึกไม่ฝันที่ได้ยินเอ็ดวินบอกว่า ภาพต่าง ๆ ในโลกนี้แหละคือ "ตัวจริง" ส่วนภาพที่เราเห็นในโลกมนุษย์ ทั้ง ๆ ที่เราก็รู้อยู่ว่าจิตรกรได้เขียนขึ้นมาด้วยมือของเขานั้น ล้วนเป็นภาพ "จำลอง" ทั้งสิ้น เรื่องเช่นนี้ เป็นเรื่องสุดวิสัยที่เราจะเข้าใจหรือปลงใจเชื่อได้ เอ็ดวินดูจะเห็นใจในความรู้สึกของเราครั้งนี้ดีอยู่ จึงได้อธิบายว่าก่อนที่จิตรกรจะลงมือเขียนภาพอย่างหนึ่งอย่างใดนั้น ภาพนั้น ๆ จะปรากฏขึ้นอย่างชัดเจนในห้วงนึกของเขาก่อน และตอนนั้นเองที่ภาพของเขาจะปรากฏ ณ ที่ตรงนี้ แต่เมื่อเขาลงมือเขียนภาพไปได้จริง ๆ น้อยนักที่จิตรกรผู้นั้นจะเขียน

ภาพออกมาให้มีความงามสมบูรณ์ ดังเช่นที่ตนคิดฝันเอาไว้ ทั้งนี้เพราะเหตุต่างๆ หลายประการทางวัตถุและร่างกาย เช่น วัตถุที่ใช้ทำ สีไม่มีคุณภาพดีพอที่จะทำให้ได้สีสดเหมือนกับภาพในห้วงนึก หรือผืนผ้าใบไม่มีเนื้อละเอียดพอและเหตุอื่น ๆ อีก นอกจากนั้นเมื่อกาลล่วงไป ความงามของภาพนั้น ๆ ก็ย่อมร่วงโรยไปตามด้วยอำนาจแห่งลมฟ้าอากาศ ซึ่งเป็นตัวการทำให้เกิดความเสื่อมโทรมและสึกหรออยู่เป็นนิตย์ ส่วนภาพในห้วงนึกของเขาซึ่งปรากฏ ณ ที่นี้จะคงสดใสอยู่ในสภาวะเดิมเช่นนั้นตลอดไป นี้เป็นเครื่องแสดงว่า ภาพที่เราเห็นอยู่ ณ เบื้องหน้าเรานี้ นอกจากจะเป็นภาพ "ต้นเค้า" ไม่ใช่ภาพ "จำลอง" แล้วยังเป็นภาพที่เกิดขึ้นก่อนภาพบนผืนผ้าใบในโลกมนุษย์อีกด้วย ข้อบกพร่องในภาพนั้น ๆ ที่อาจมีขึ้นได้แก่ภาพในโลกมนุษย์จึงไม่ปรากฏมีขึ้นตามภาพจริง ๆ ณ ที่นี้ได้เลย

ทันใดนั้นเอง ข้าพเจ้าก็เกิดความสงสัยขึ้นมาอย่างหนึ่งว่า หากภาพในความนึกฝันของจิตรกรทุก ๆ คนจะต้องมาปรากฏอยู่ ณ ที่นี้เสมอไปแล้ว เราจะหาสถานที่สำหรับไว้

ภาพเหล่านั้นได้อย่างไร จึงจะเป็นการเพียงพอกันกับจำนวนของภาพซึ่งเกิดมีเพิ่มขึ้นอย่างไม่รู้จักจบสิ้น เพราะการที่จะคัดเลือกเอาตามใจชอบเป็นบางภาพ เพื่อเก็บไว้ตามอำเภอน้ำใจของใครคนหนึ่ง ณ ที่นี้ ดูออกจะขัดกับหลักความเสมอภาคในโลกนี้อยู่มิใช่น้อย ในเรื่องนี้เอ็ดวินได้ชี้แจงให้เราฟังอีกตามเคยว่า ปัญหาเช่นนี้ก็มีผู้สงสัยอยู่มากเหมือนกัน แต่ก็เป็นเรื่องที่ไม่น่าวิตกกังวลแต่อย่างใด เพราะเมื่อจิตรกรผู้นั้นไม่ว่าจะเป็นชั้นดีหรือชั้นสามัญ หรือชั้นฝึกหัดอย่างไรก็ตาม ได้ผ่านเข้ามาสู่ที่นี่แล้ว ความเห็นผิดอันเกิดจากมานะซึ่งอาจจะมีอยู่แต่เดิมบ้างนั้น จะหมดไปทันที เขาจะตัดสินคุณค่าภาพของเขาอย่างเคร่งครัดจริง ๆ โดยไม่เข้ากับตนเอง เพราะผู้เป็นเจ้าของภาพจะรู้สึกอยู่บ่อย ๆ ว่า ภาพของตนยังไม่ดีพอถึงขนาด จึงต้องการทำลายเสียมากกว่าที่จะเก็บไว้อวดผู้อื่น ผลก็คือว่าแทนที่จะมีมากเกินไปดังที่เราคิดกันอยู่ก็กลับมีน้อยไปเสียอีก

หนังสือประวัติศาสตร์

เราได้ออกจากตึกนี้ไปยังตึกอีกหลังหนึ่ง มีความกว้างขวางไม่น้อยเช่นเดียวกัน ตึกหลังนี้เป็นที่รวมสรรพตำรา

ต่าง ๆ เช่นวรรณคดีและประวัติศาสตร์เป็นต้น ที่น่าสนใจมาก ก็คือ ตำราประวัติศาสตร์ต่าง ๆ ซึ่งเราจะได้ความเป็นจริงของเหตุการณ์ทุก ๆ ระยะอย่างแท้จริง เพราะในที่นี้ไม่มีการบิดเบือนความจริงเกิดขึ้นได้ดังเช่นตำราประวัติศาสตร์ในโลกมนุษย์เลย ณ ที่นี้ท่านจะรู้เห็นเหตุการณ์ต่าง ๆ ของโลกได้ตามความเป็นจริง โดยไม่มีสิ่งใดเคลือบแฝงในหนังสือประวัติศาสตร์เหล่านั้น นอกจากเหตุการณ์ซึ่งเกิดขึ้นอันนับเป็นส่วนสามัญของวิชาประวัติศาสตร์โดยทั่วไปแล้ว เรายังจะรู้เห็นเจตนารมณ์ซึ่งแฝงอยู่เบื้องหลังการกระทำ และกำพืชของบุคคลใหญ่โตทั้งหลายในประวัติศาสตร์อีกด้วยว่า บุคคลเหล่านั้นมีเจตนาบริสุทธิ์หรือชั่วร้ายจริง ดังคำพูดโฆษณาและการกระทำของเขาที่ถูกจารึกไว้ในประวัติศาสตร์หรือเปล่า ข้อนี้เองเป็นเรื่องที่น่าสนใจและน่าตื่นเต้นที่สุด เพราะเราจะเห็นได้ว่า บ่อยครั้งทีเดียวที่เจตนารมณ์ของบุคคลผู้พลิกประวัติศาสตร์ หรือสร้างประวัติศาสตร์ทั้งหลายเหล่านั้น หาได้มีเจตนารมณ์อันบริสุทธิ์หรือชั่วร้าย ดังที่กล่าวอยู่หรือดังที่

ปรากฏภายนอกนั้นไม่ ณ ที่นี้ไม่มีสิ่งใดที่จะรอดพ้นจากความจริงไปได้เลย ไม่ว่าบุคคลผู้นั้นจะเป็นคนใหญ่คนโตหรือคนสามัญ ไม่ว่าเขาจะเป็นคนดีหรือคนเลวในสายตาของโลกมนุษย์ และไม่ว่าจะได้รับความทุกข์หรือความสุขอย่างไรจากการกระทำของตนเองหรือของผู้อื่น จะปรากฏอยู่ครบบริบูรณ์และถูกต้องตามความเป็นจริง ไม่มีการบิดเบือนความจริงแต่อย่างใดทั้งสิ้น ไม่มีการตกแต่งให้ไพเราะ จะเป็นโดยเพื่อเอาอกเอาใจผู้เป็นใหญ่ หรือจะเป็นโดยเพื่อปิดบังความจริงไม่ให้คนชั้นหลังรู้ก็ตาม ทั้งหมดนั้นมีแต่ความจริงที่เป็นเนื้อแท้ล้วน ๆ ไม่มีการวิจารณ์ต่อเติมแม้แต่น้อย

เท่าที่กล่าวมาแล้วนั้น คือประวัติศาสตร์ทางการเมือง ส่วนประวัติศาสตร์ของฝ่ายศาสนา ก็มีจารึกไว้เช่นเดียวกัน เมื่อได้สำรวจดูโดยทั่วไปแล้ว ก็ได้พบความจริงที่น่าสังเวชว่าความเป็นไปในวงการคณะสงฆ์ (ทางคริสตศาสนา) โดยเนื้อแท้แล้วก็หาได้มีความเป็นไปอันสูงส่งกว่าของฝ่ายฆราวาสแต่ประการใดไม่ อันที่จริงน่าจะเรียกว่าเลวร้าย

เสียยิ่งกว่าฝ่ายฆราวาสเสียด้วยซ้ำ เมื่อคิดถึงว่าผู้ที่ครองความเป็นใหญ่ทางเกียรติคุณอันสูงส่งอย่างยิ่ง ในสายตาของชาวโลกมนุษย์บางท่านสามารถกระทำการชั่วช้าเลวทรามได้ขนาดนั้น น่าสังเวชใจที่ท่านเหล่านั้นเบื้องหน้าฉากก็ดูเป็นผู้ฝักใฝ่ในศีลธรรม แต่เบื้องหลังกลับยอมตนเป็นเครื่องมือของคนเลวทรามบางจำพวกได้อย่างน่าละอายยิ่ง

เอ็นวินได้กล่าวเตือนข้าพเจ้าอยู่เหมือนกัน ก่อนที่ข้าพเจ้าจะได้ศึกษางานในด้านประวัติศาสตร์นี้ เขาคงเกรงว่าข้าพเจ้าจะพบ ความจริงอันน่าสังเวช เกินไป อาจทำให้จิตใจไม่เป็นปกติก็ได้ ในเรื่องนี้ก็อาจจะเป็นความจริงอยู่บ้าง เพราะทั้ง ๆ ที่ข้าพเจ้าได้รู้ล่วงหน้าอยู่บ้างแล้วก็ยังอดมีจิตใจไม่ปกติไม่ได้ ในเมื่อได้ศึกษาแลเห็นความจริงอันน่าตกใจและชวนให้สังเวชโดยไม่มีสิ่งใดเคลือบแฝง ซึ่งต้องทำให้ประสบความผิดหวังในความนับถือและความเชื่อเก่า ๆ มากถึงเพียงนี้

การศึกษาวิชาการต่าง ๆ ในที่นี้กระทำได้อย่างกว้างขวางและเป็นอิสระเต็มที่ ประการแรกก็คือการเป็นอิสระจาก

ข้อขัดข้องทางร่างกายเช่นความหิวกระหาย ความเมื่อยขบทางร่างกายและทางสมอง ประการที่สองก็คือไม่ต้องคำนึงถึงความล่วงไปของเวลา เรามีสิทธิ์และความสามารถที่จะดำเนินการค้นคว้าไปได้ตราบใดที่เรายังพอใจ และเราจะหยุดเสียเมื่อใดก็ได้ตามปรารถนา จำนวนหนังสืออันมากมายที่วางประดับประดาอยู่ตามชั้นต่าง ๆ นับไม่ถ้วน เป็นเครื่องแสดงความเอาใจใส่ในการค้นคว้าหาความรู้ของชาวโลกนี้ได้เป็นอย่างดี ในบรรดาหนังสือเหล่านั้น มีหนังสืออยู่ประเภทหนึ่งเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ทางจิต (Psychic Science) ซึ่งปรากฏมีอยู่มากมายเหลือเกิน

วิชาการฝ่ายหญิง

ที่กล่าวมาแล้วนั้น ดูจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับผู้ชายมากเกินไป อันที่จริงวิชาการของฝ่ายหญิง ในโลกนี้ก็มีให้ศึกษาอยู่อย่างพร้อมมูลเหมือนกัน เพราะในห้องต่อ ๆ ไปเราก็ได้เห็นผ้าสีต่าง ๆ สี มีขนาดและลวดลายแปลก ๆ ตาน่าดูน่าชมตลอดจนถึงผ้าม่านซึ่งมีดอกในเนื้อ (tapestry) ซึ่งใช้ประดับ

ฝาผนังห้อง ล้วนมีลวดลายวิจิตรต่าง ๆ กัน ข้าพเจ้าไม่มีความสามารถจะบรรยายให้ท่านทราบ ในเรื่องนี้โดยละเอียดได้ จึงต้องขอกล่าวสั้น ๆ ว่าวิชาการของฝ่ายหญิงและเครื่องมือเครื่องประกอบต่าง ๆ มีไว้ใช้สำหรับผู้ใฝ่ใจศึกษาอย่างครบครัน ตลอดจนถึงครูผู้เชี่ยวชาญในการสอน ซึ่งยินดีที่จะสอนให้ด้วยความเต็มใจเป็นอย่างยิ่ง รูธกล่าวว่าในภายหลังเธอจะต้องมาฝากตัวศึกษาวิชาในทางนี้อย่างแน่นอน แต่ในขณะนี้ใคร่ขออยู่ร่วมทางกับเราไปพลาง ๆ ก่อน เอ็ดวินได้บอกว่าเธอจะมาเรียนเมื่อใดก็ได้ตามปรารถนา และเธอจะได้รับการต้อนรับอย่างเป็นกันเอง และด้วยความเต็มใจยิ่ง เพราะดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ในที่นี้การทำงานเป็นความสุขของทุก ๆ คน การทำประโยชน์ให้ผู้อื่นเป็นความปรารถนาของชาวโลกทิพย์ทั้งปวง ในที่นี้รับรองว่าไม่มีการบังคับให้ทำ ทั้งโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อม ทุก ๆ คนจะเลือกศึกษาวิชาที่ตนสนใจ และทำงานที่ตนรักได้โดยเสรี หลายท่านที่ข้าพเจ้าได้พบปะและสนทนาด้วยในภาย

หลัง ได้แจ้งความจริงข้อนี้ให้ข้าพเจ้าทราบด้วยความปีติยินดี เขากล่าวว่าขณะที่อยู่ในโลกมนุษย์นั้น เวลาแห่งการกระ-เสือกกระสนทำมาหาเลี้ยงร่างกาย ได้แย่งความสุขของจิตใจเช่นนี้ไปเสียหมด ฉะนั้น จึงไม่ต้องสงสัยว่า ท่านเหล่านั้นจะรู้สึกเพลิดเพลินและเป็นสุขสักเพียงใด ในเมื่อได้มีโอกาสทำงานและศึกษาวิชาที่ตนรักได้โดยอิสระเช่นนี้

หลังจากที่ได้ดูความเป็นไปในตึกนี้พอสมควรแล้ว เอ็ดวินได้ชวนให้เราออกมานั่งเล่นที่สนามหญ้าภายนอก เพื่อเปลี่ยนอารมณ์เสียบ้าง เขาได้กล่าวว่าข้าพเจ้ากับรูธเป็นผู้สงบใจได้ดีโดยที่มิได้มีความรู้ล่วงหน้ามาแต่ก่อนเลย ผู้อื่นมักจะมีความตื่นเต้นจนระงับไว้ไม่อยู่ และมีเรื่องซักถามไม่ค่อยได้หยุด เมื่อเราทั้งสองได้ยินเอ็ดวินเอ่ยเช่นนั้น ก็นึกขึ้นมาได้ จึงบอกแก่เขาว่าอันที่จริงเราก็มีเรื่องสงสัยอยากจะซักถามอยู่ไม่น้อยเหมือนกัน เพียงแต่ว่ายังไม่ทราบจะขึ้นต้นถามเรื่องอะไรก่อนดีเท่านั้น

อาณาเขตของโลกทิพย์

ความสงสัยประการแรกของข้าพเจ้าก็คือเรื่องอาณา-เขตของโลกทิพย์ที่เราอยู่ในปัจจุบันนี้ เท่าที่ข้าพเจ้าเห็นนั้น

รู้สึกว่าแลดูไกลออกไปสุดสายตาโดยรอบด้าน อันที่จริงสายตาของเราในขณะนี้ ก็สามารถมองเห็นได้ไกลกว่าสายตาของมนุษย์ แม้จะเป็นในขณะที่อากาศในโลกมนุษย์แจ่มใสปลอดโปร่งที่สุดก็ตาม ย่อมเป็นเครื่องแสดงว่าอาณาเขตของโลกนี้มีความกว้างใหญ่ไพศาลสักเพียงไหน เพราะเท่าที่เราแลเห็นได้หรือได้ไปเห็นมานี้ก็เป็นส่วนน้อยนิดเดียวเหลือเกิน ยิ่งคิดไปก็ยิ่งทำให้เกิดความสงสัยขึ้นทุกทีว่า โลกทิพย์นี้จะมีขอบเขตบ้างหรือไม่ ถ้ามีจะอยู่ที่ไหน และพ้นจากนั้นไปจะเป็นอะไรกันแน่ เรื่องนี้เอ็ดวินได้ให้คำตอบแก่เราว่าอาณาเขตของโลกทิพย์นี้ต้องมีอยู่เป็นแน่ และถ้าเราจะไปดูเมื่อใดก็ได้ตามความปรารถนา ส่วนที่นอกเหนือจากอาณาเขตนั้นไปก็คงเป็นโลกทิพย์ชั้นอื่น ๆ อันประณีตขึ้นไปกว่านี้บ้างก็มี และที่หยาบกว่านี้ก็ยังมี การที่บุคคลแต่ละคนจะผ่านเข้ามาสู่โลกทิพย์ภูมิไหน หลังจากที่ได้ละกายเนื้อมาแล้วนั้น ก็สุดแล้วแต่กรรมของตนที่ได้สะสมไว้ในโลกมนุษย์ จะหยาบหรือละเอียดเพียงใด กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ เขาจะได้อยู่ในโลกทิพย์อันต่ำหรือสูงเพียงใด ก็สุดแล้วแต่ความ

หยาบหรือประณีตแห่งจิตของเขานั่นเอง เพระดินแดนอันเป็นทิพย์เหล่านี้แหละ คือผลแห่งกรรมอันบุคคล ได้หว่านไว้ในโลกมนุษย์ ซึ่งกรรมนั้น ๆ ได้มาออกผลรอคอยบุคคลนั้น ๆ อยู่ตามภูมิอันสมควรแก่กรรมของเขา ณ ที่นี้ อันที่จริงยังมีภูมิแห่งโลกทิพย์ที่สูงและประณีตกว่าภูมิที่เราอยู่นี้อีกมากนัก ความงามและความสงบสุขของภูมิเหล่านั้นก็มีมากกว่าภูมิของเราอย่างมากมาย ในภูมิเช่นนี้เราย่อมไม่สามารถจะเข้าไปได้ จนกว่าจะถึงเวลาอันสมควรคือเมื่อเราได้ขัดเกลาจิตของเราให้ประณีตขึ้น จนสมควรแก่การเลื่อนขึ้นไปเสียก่อน หรือไม่ก็ในกรณีพิเศษเป็นบางครั้งที่เราจะได้รับอนุญาตให้เข้าไปได้ชั่วครั้งคราว ในฐานะผู้ไปเยี่ยมเยียน ซึ่งทั้งนี้ก็ต้องได้รับอนุญาตและต้องมีผู้คุ้มครองนำเข้าไปเป็นพิเศษด้วย แต่ถึงแม้โดยปกติเราจะเข้าไปไม่ได้ก็ตาม ท่านที่อยู่ภูมิสูง ๆ ขึ้นไปเหล่านั้น ก็มักจะมาเยี่ยมเยียนพวกเราบ้างเหมือนกันเป็นครั้งคราว เพื่อให้คำแนะนำสั่งสอนแก่เราตามสมควร และด้วยเหตุนี้เอ็ดวินจึงคิดว่าเรา

อาจขอคำแนะนำจากท่านเหล่านั้นได้ เรื่องเกี่ยวกับความประสงค์ของข้าพเจ้า ที่ใคร่จะทำการติดต่อกับชาวโลกมนุษย์ส่วนในภูมิต่ำหรือหยาบกว่าเรานั้น เราก็อาจจะไปได้เช่นเดียวกันโดยมีเจ้าหน้าที่ของภูมิดังกล่าว จะคอยให้คำแนะนำและความคุ้มครองอยู่เป็นอย่างดี ซึ่งในเรื่องนี้เราก็ได้ตกลงกันว่า จะต้องไปเยี่ยมเยียนให้ได้สักครั้งหนึ่ง ทั้งภูมิที่สูงกว่าและต่ำกว่าเรานั้น

บทที่ ๕

การเดินทางไปสู่พรมแดน ของภูมิที่ต่ำและสูงกว่า

ในการเดินทางไปเยี่ยมภูมิที่สูงกว่าหรือที่ต่ำกว่าเรานั้น มีข้อแตกต่างกันอยู่ประการหนึ่งคือ เราจะเข้าไปสู่ภูมิที่สูงกว่าไม่ได้ นอกจากจะได้รับอนุญาติพิเศษเป็นครั้งคราว หรือต้องเลื่อนสภาวะแห่งจิตของเราให้สูงขึ้นไปจนถึงขั้นนั้นเสียก่อน แต่สำหรับภูมิที่ต่ำกว่าเรานั้น เราจะไปเยี่ยมเมื่อใดก็ได้ แต่แม้กระนั้นก็มีข้อที่ควรสังวรอยู่เหมือนกันว่า เราควรจะต้องศึกษาหาความรู้โดยให้เจ้าหน้าที่ในภูมินั้น ๆ ให้คำแนะนำแก่เราเสียก่อน ในเรื่องนี้ก็เป็นอันตกลงกันว่า เราจะท่องเที่ยวไปในภูมิของเรานี้ให้เห็นความเป็นไปจนเพียงพอเสียก่อน

เกี่ยวกับอาณาเขตอันแน่นอนของโลก หรือภูมิที่เรากำลังอยู่ในปัจจุบันนี้ เราจำต้องหัดเลิกคิดอย่างชาวโลกมนุษย์

เสียบ้าง ในโลกมนุษย์ระยะทางเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่ง แต่ในที่นี้ความใกล้หรือไกลไม่มีความสำคัญแต่อย่างใด เพราะเราสามารถจะไปถึงที่ทุกหนทุกแห่งได้ โดยฉับพลันในขณะที่นึกนั่นเอง ในที่นี้ขออย่าให้ท่านเข้าใจผิดว่า โลกของเราคงจะมีแต่พื้นที่แบน ๆ ยาวเหยียดออกไปสุดสายตา หามิได้เลย พื้นที่ของโลกก็คงประกอบไปด้วยที่ลุ่มราบบ้างและภูเขาใหญ่น้อยบ้าง เช่นเดียวกับในโลกมนุษย์นั่นเอง นอกจากนั้นบรรยากาศของโลกเราก็แจ่มใสยิ่งกว่าโลกมนุษย์มากมายนัก สายตาของเราก็สามารถมองไปได้ไกลแสนไกล อนึ่งเราไม่จำเป็นจะต้องถือเอาพื้นแผ่นดินเป็นหลักสำหรับรองรับเท้าของเรา ทั้งนี้เพราะว่าเราสามารถจะเคลื่อนที่ไปไหนมาไหนได้ แม้โดยที่เท้าไม่ต้องสัมผัสกับพื้นดิน ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นการเดินทางในทางราบหรือทางสูงก็ตาม เพราะเมื่อเราสามารถจะจมลงไปอยู่ใต้น้ำได้โดยไม่มีอันตรายอย่างใด แต่กลับเป็นความชุ่มชื่นประการหนึ่งเช่นนี้แล้ว เราก็ย่อมสามารถจะลอยขึ้นไปในอากาศได้ด้วยความปลอดภัยเช่นเดียวกัน ความจริงข้อนี้เมื่อเอ็ดวิน

ได้กล่าวขึ้นก็ทำให้ข้าพเจ้ากับรูธรู้สึกตื่นเต้นและประหลาดใจเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งทำให้เอ็ดวินรู้สึกขบขันในอากัปกิริยาของเราอยู่ไม่น้อย เพราะโดยที่เราทั้งสองยังไม่คุ้นเคยกับสภาวะของโลกและชีวิตใหม่ของเรานัก จึงอดคิดอะไรต่ออะไรไปตามความเคยชินของโลกมนุษย์ไม่ได้ เรื่องเช่นนี้เอ็ดวินได้บอกว่าเป็นของธรรมดาเช่นนั้นเอง เพราะในโลกมนุษย์กับโลกนี้มีความแตกต่างกันอย่างมากมายอยู่หลายอย่างหลายประ-การ ที่ชาวโลกมนุษย์จะคิดไม่ถึงเลยว่าจะเป็นไปได้ถึงเช่นนั้น ดังนั้นกว่าผู้มาใหม่จะปรับตนเอง ทั้งในด้านร่างกายและจิตใจให้เข้ากับสภาวะแห่งโลกนี้ได้ จึงต้องกินเวลาบ้างตามสมควร

พรมแดนระหว่างโลกทิพย์กับโลกมนุษย์

ณ ที่นี้ หากจะตั้งปัญหาโดยแน่นอนว่า อาณาเขตของโลกทิพย์ที่ติดต่อกับโลกมนุษย์นั้นอยู่ที่ไหนกันแน่ ข้าพ-เจ้าก็ต้องขอให้ท่านระลึกย้อนหลังไปถึงเวลาที่ข้าพเจ้าเจ็บหนักและกำลังนอนอยู่บนเตียง (ดูข้อความในบทที่ ๑) ในขณะนั้น (คือเมื่อถึงเวลาที่กายทิพย์กำลังจะพรากจากกายเนื้อ)

ข้าพเจ้าก็รู้สึกว่ามีความต้องการอย่างรุนแรง ที่จะลุกขึ้นจากเตียงให้ได้ และในที่สุดก็รู้สึกตัวว่าได้ลุกขึ้นแล้วจริง ๆ (ซึ่งอันที่จริงกายเนื้อยังคงนอนทอดอยู่บนเตียงนั่นเอง เพราะกายมนุษย์ของข้าพเจ้าเจ็บหนักจนลุกไม่ขึ้นอยู่แล้ว) ในขณะที่ข้าพเจ้ารู้สึกตนว่าได้ลุกขึ้นมาจากเตียงนี้เอง **ก็ปรากฏขึ้นในโลกทิพย์โดยฉับพลัน** โดยนัยนี้ย่อมจะมองเห็นเค้าได้ลาง ๆ ว่า โลกทิพย์นี้น่าจะเป็นโลกลับแลซ้อนอยู่ในโลกมนุษย์นั่นเอง ครั้นในขณะต่อมาเมื่อข้าพเจ้าได้เกาะแขนเอ็ดวินและหลับตานั้น ก็รู้สึกตัวว่ากำลังเดินทางอยู่แต่ก็ไม่ทราบแน่ชัดว่าได้เดินทางไปใกล้หรือไกลเพียงใด และเดินทางไปในทิศใดบ้าง คือ ไม่ทราบว่าจะเป็นการเดินทางขึ้นหรือลง หรือในทางราบ คงรู้สึกแต่เพียงว่าได้มีการเดินทางเกิดขึ้นแก่ข้าพเจ้าเท่านั้น ในเรื่องนี้เอ็ดวินได้บอกแก่ข้าพเจ้าในภายหลังว่า ตลอดเวลานั้นเราได้เดินทางผ่านโลกทิพย์ที่ต่ำ และหยาบกว่าเราและโดยที่เป็นโลกซึ่งไม่น่าดูนัก เขาจึงได้บอกให้ข้าพเจ้าหลับตาเสียโดยเกรงว่าอาจจะไม่สามารถทนต่อสิ่งที่จะเห็นได้ อนึ่ง

เนื่องจากเขาได้รับคำสั่งให้มานำข้าพเจ้าไปสู่โลกนี้โดยเฉพาะ จึงได้รับความคุ้มกันเป็นพิเศษ มิให้เป็นอันตรายจากการเดินทางผ่านโลกทิพย์ที่หยาบเหล่านั้น อันที่จริงในระหว่างเดินทางผ่านมานั้น ผู้ที่อยู่ในโลกทิพย์ที่หยาบเหล่านั้น จะไม่มีโอกาสได้เห็นเราเลย นอกจากผู้ที่อยู่ในภูมิสูงกว่าเราเท่านั้น

โดยลักษณะภูมิประเทศภายนอกของโลกทิพย์นี้ การเปลี่ยนแปลงจะเห็นได้ว่าค่อยเป็นค่อยไปทีละน้อย จากภูมิหนึ่งไปยังอีกภูมิหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นจากภูมิต่ำไปหาภูมิสูง หรือที่สูงลงมาหาภูมิที่ต่ำกว่าก็ตาม ด้วยเหตุนี้จึงเป็นการยากที่จะกำหนดแน่นอนลงไปว่าภูมิหนึ่ง ๆ มีเส้นเขตแดนที่แท้จริงอยู่ที่ใด เพราะการเปลี่ยนสภาพดังกล่าวนี้ค่อย ๆ กลมกลืนเข้าหากันทีละน้อย จนไม่สามารถจะหาเส้นหลักเขตแดนอันแน่นอนให้เห็นได้ เหมือนกับเส้นเขตแดนของประเทศในโลกมนุษย์

การเดินทางไปสู่ชายแดนของภูมิต่ำ

เอ็ดวินจึงกล่าวชวนขึ้นว่า เพื่อพิสูจน์ให้เห็นความจริงข้อนี้เราควรเดินทางไปดู ปรากฏการณ์ดังกล่าวนี้ด้วยตนเอง ซึ่งข้าพเจ้ากับรูธก็ตกลงทันที

ในขั้นแรก เราได้ตกลงกันว่าจะลองไปทางด้านภูมิที่ต่ำกว่าเราดูก่อน เราได้มาปรากฏกายอยู่บนทุ่งหญ้ากว้างใหญ่มหึมา เมื่อเดินต่อไปก็รู้สึกว่าความอ่อนนุ่มของพื้นหญ้านั้นค่อย ๆ หายไปทุกที คือยิ่งเดินไกลออกไปก็จะรู้สึกว่าพื้นดินและหญ้าที่เราย่างเหยียบลงไปนั้นแข็งกระด้างยิ่งขึ้น ความเขียวสดของพื้นหญ้าก็ลดน้อยลงเช่นเดียวกัน แลดูเป็นสีเหลืองซีดเพิ่มขึ้นทุกขณะ แลดูประหนึ่งหญ้าในโลกมนุษย์ที่ขึ้นอยู่บนผืนดินที่แห้งแล้ง และแตกระแหง ซ้ำถูกแดดเผาอยู่ตลอดเวลาฉะนั้น โดยรอบบริเวณปราศจากไม้ผล ไม้ดอก บ้านเรือนที่อยู่อาศัยใด ๆ ทั้งสิ้น สภาวะที่แวดล้อมยิ่งเพิ่มความว่างเปล่าเปลี่ยวและวังเวง ชวนใจให้เศร้าสลดยิ่งขึ้นทุกย่างก้าว เราเหลียวมองไปโดยรอบจนสุดสายตา แต่ก็หาวี่แววของชีวิตมิได้เลย ไม่ว่าจะเป็นผู้คนหรือพืชสัตว์อย่างหนึ่งอย่างใด เพราะในบัดนี้แม้ต้นหญ้าที่เคยขึ้นอยู่หลอมแหลมเป็นสีเหลืองเกรียมดุจถูกแดดเผาอย่างทารุณนั้นก็ไม่มีปรากฏให้เห็นอีกต่อไป เรากำลังเดินอยู่บนพื้นดินที่แข็งกระด้าง อย่างที่ข้าพเจ้าไม่เคยประสบมาก่อนเลย นอก

จากนั้นบรรยากาศโดยรอบก็เริ่มเยือกเย็นลงเป็นลำดับ ขับความอบอุ่นอันเป็นลักษณะแห่งภูมิของเก่าให้หายไปทุกที บัดนี้รอบกายของเรามีแต่ความชื้นแฉะและเย็นยะเยือกจับหัวใจ *มันทำให้เราเริ่มรู้สึกหนาวสั่น และหวั่นหวาดไปทั่วทั้งร่างกายและจิตใจอย่างอธิบายไม่ถูก* รูธเกาะแขนเอ็ดวินไว้แน่น สีหน้าและท่าทางของเธอบอกความตื่นตระหนกให้เห็นได้ชัด ข้าพเจ้าเองก็รู้สึกว่าจะมีอาการไม่ดีไปกว่าเธอนัก เพราะครู่หนึ่งต่อมาก็รู้สึกว่าหมดความเหนี่ยวรั้งใจ ต้องเกาะแขนเอ็ดวินได้แน่นเช่นเดียวกัน ในที่สุดข้าพเจ้าสังเกตเห็นว่า รูธเริ่มมีอาการสั่นสะท้านไปทั่วร่างอย่างน่าสงสาร เธอหยุดเดินโดยฉับพลันและดึงแขนเอ็ดวินไว้พร้อมกับแลดูเอ็ด-วินเป็นเชิงขอร้องมิให้เดินต่อไปอีก เอ็ดวินได้ยกแขนขึ้นโอบไหล่ของเราทั้งสองไว้ พร้อมกับปลอบให้เราหายกลัว เพราะเขามีอำนาจที่จะคุ้มครองให้เราได้รับความปลอดภัยอย่างเต็มที่ แต่เมื่อเห็นแววตาและท่าทางของเรายังไม่คลายจากความหวาดหวั่นเท่าใดนัก ก็คงจะรู้สึกสงสารและเห็นใจ เขาจึงบอกแก่เราว่า ในครั้งนี้เราควรจะเป็นการเพียงพอกันเพียงนี้

ก่อน ต่อไปภายหน้าเมื่อเราได้เตรียมตัวและเตรียมใจมากขึ้นกว่านี้ เขาจะพาเรากลับมาอีกครั้งหนึ่ง เพื่อเราจะได้เห็นความเป็นไปให้มากยิ่งขึ้น จากนั้นเราก็หันหลังกลับ และในขณะต่อมาเราก็ได้มาปรากฏกายอยู่บนพื้นหญ้าอันเขียวขจีดอกไม้ล้อมรอบอันเป็นสภาวะที่แท้จริงแห่งภูมิของเราอีกครั้งหนึ่งซึ่งข้าพเจ้าต้องสารภาพว่าได้รับความรู้สึกโล่งใจ และเป็นสุขอย่างบอกไม่ถูกจริง ๆ เห็นจะไม่ต้องบอกก็ได้ว่า รูธก็คงจะเป็นเช่นเดียวกัน เราต่างเห็นจริงว่า *การเข้าไปสู่ภูมิเช่นนั้นจะต้องเป็นผู้ที่มีกำลังใจ และต้องการเครื่องคุ้มกันตัวอย่างมากเพียงใด*

การเดินทางไปสู่ชายแดนของภูมิสูง

หลังจากที่ได้นั่งพักผ่อนและระงับใจอยู่พักหนึ่งแล้ว ข้าพเจ้าก็อดถามเอ็ดวินถึงเรื่องพรมแดนของโลกทิพย์ชั้นที่สูงขึ้นไปไม่ได้ ข้าพเจ้าคิดเอาเองว่าคงจะไม่มีสิ่งที่น่าเศร้าใจหรือทำให้หวาดหวั่นวิตกดังเช่นที่เราได้ประสบมาแล้วเมื่อสักครู่นี้เป็นแน่ และเพื่อให้เป็นเครื่องเปรียบเทียบกันดูเพื่อให้ได้ความรู้อันสมบูรณ์ ข้าพเจ้าจึงกล่าวแนะว่า เราควรจะลอง

ไปดูให้เห็นประจักษ์แก่ตาสักครั้ง เอ็ดวินกล่าวว่าเขาไม่มีข้อขัดข้อง และเราทั้งสามก็ออกเดินทางทันที

ในขณะต่อมาเราก็ได้มาปรากฏกายอยู่บนพื้นหญ้าอันอ่อนนุ่มและเขียวขจี แตกต่างกันกับที่เราได้ประสบมาเมื่อสักครู่นี้อย่างหาที่เปรียบมิได้ ข้าพเจ้าไม่สามารถหาถ้อยคำบรรยายให้ถึงใจได้จริง ๆ ว่า ความเขียวอันสดชื่นนี้มีประมาณเพียงไร โดยรอบจะแลเห็นดอกไม้นานาพันธุ์อันชูช่อบานสะพรั่ง ส่งกลิ่นหอมตลบอบอวล ในบรรยากาศก็แลดูคล้าย ๆ กัน เป็นสีรุ้งทองล่องลอยและแทรกซึมเข้าไปให้พลังแห่งความสดชื่นทั้งแก่ร่างกายและจิตใจของพวกเราทั่วกัน ทางเบื้องหน้าและด้านข้างของพวกเรา มีเคหะสถานปรากฏอยู่ระหว่างอุทยานอันน่ารื่นรมย์นี้บ้างห่าง ๆ กัน แต่เมื่อเราเหลียวมองไปข้างหลัง ก็แลเห็นอาคารอันใหญ่โตรโหฐานและงดงามตั้งเด่นเรียงรายอยู่ในระยะไกล เอ็ดวินได้บอกแก่เราว่าอาคารเหล่านั้น เป็นที่พำนักของท่านผู้มีจิตประณีตด้วยคุณธรรมอันสูง พร้อมที่จะเลื่อนขึ้นไปอยู่ในภูมิอันสูงขึ้นไปกว่านี้แล้ว ท่านเหล่านั้น เป็นผู้ทำงานติดต่อโดยใกล้

ชิดกับท่านผู้อยู่ในภูมิที่สูงขึ้นไป และสามารถถึงภูมิอันประณีตเหล่านั้นได้โดยไม่ลำบาก และขัดข้องเหมือนอย่างพวกเรา

ตรงข้ามกับความเยือกเย็นจนหนาวสะท้าน และความหวาดหวั่นวิตกที่เราได้ประสบมาเมื่อสักครู่ ในบัดนี้เรารู้สึกมีความอบอุ่นและปีติแผ่ซาบซ่านไปทั่วร่างกายและจิตใจอย่างที่ไม่เคยเป็นมาแต่ก่อนเลย เมื่อเราเดินต่อไปรู้สึกว่า รังษีของรุ้งทองนั้นได้ลูบไล้เอิบอาบอยู่รอบกายของเรามากขึ้น ทำให้เรารู้สึกอย่างแจ่มชัดยิ่งกว่าคำบรรยายว่า ความสุขสงบอันเกิดจากความประณีตของจิตนั้น ล้นค่ากว่าสมบัติพัสถาน และความสุขอื่นใดทั้งสิ้น ทำให้ข้าพเจ้าเกิดความตั้งใจอย่างแน่วแน่ว่าจะต้องพากเพียรปฏิบัติ เพื่อความประณีตของจิตให้ยิ่ง ๆ ขึ้นไปอย่างไม่หยุดยั้งเป็นอันขาด

แต่เมื่อเราเดินต่อไปอีกเล็กน้อย ก็รู้สึกว่าไม่สามารถจะก้าวต่อไปอีก ความจริงไม่มีหลักเขตแดนหรือเครื่องหมายใด ๆ อันจะเป็นเครื่องแสดงว่า เป็นที่หวงห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดเลย แต่เราก็รู้สึกได้เองว่า เราไม่สามารถจะหายใจเอาอากาศอันประณีตยิ่งขึ้นทุกทีนต่อไปได้ ยิ่งเดิน

ไกลออกไปก็รู้สึกเหมือนว่าอากาศจะเจือจางลงทุกขณะ ในที่สุด เราก็จำเป็นต้องหันหลังกลับมาสู่ภูมิของเราด้วยความอาลัย ขากลับนี้เราต่างพากันรู้สึกว่า ดูเหมือนตัวของเราจะเบาและลอยขึ้นอย่างประหลาด ความอิ่มใจที่ได้รับในครั้งนี้น่าจะฝังอยู่ในความทรงจำต่อไปอีกนาน ซึ่งข้าพเจ้าก็สังเกตเห็นว่า เอ็ดวินก็มีอาการเช่นเดียวกับเราเหมือนกัน แม้เขาจะได้อยู่ในที่นี้มาแล้วเป็นเวลานาน และได้เคยมีประสบ-การณ์เช่นนี้มาบ้างแล้วก็ตาม

ในระหว่างขากลับนี้ เราต่างเงียบกันไปพักใหญ่ เพราะต่างก็มีข้อคิด และความรู้สึกประทับใจของตนยังไม่จางไปจากห้วงนึก ประสบการณ์อันตรงกันข้ามกับที่เราได้ผ่านมาทั้งสองระยะ เมื่อครู่นี้เองได้ทำให้เรามีความคิดต่าง ๆ สับสน และลึกซึ้งเกินกว่าที่จะบรรยายออกมาได้เป็นคำพูดอย่างหนึ่งอย่างใด ต่อเมื่อเราได้กลับมา ณ ที่เดิมของเราแล้วอีกพักหนึ่งนั่นเอง เราจึงได้ถามเอ็ดวินเพิ่มเติมอีกหลายประ-การ ซึ่งคำตอบเหล่านั้นเมื่อนำมาเรียบเรียงติดต่อกันเข้าแล้วก็จะได้เนื้อความดังต่อไปนี้

การที่เราได้รู้สึกถึงความเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมโดยกระทันหันและของจิตใจโดยรวดเร็วนั้น ก็เพราะเราได้อธิษฐานใจไปสู่ชายอาณาเขตโดยฉับพลันทันที ถ้าเราได้ค่อย ๆ เดินไปทีละน้อย เราก็จะได้สังเกตเห็นความเปลี่ยนแปลงนี้เกิดขึ้นทีละเล็กละน้อยทั้งในด้านสิ่งแวดล้อมภายนอกและในด้านสภาวะแห่งจิตใจของเราอันเป็นส่วนภายใน ทั้งนี้ไม่ว่า จะเป็นการเดินทางไปสู่ภูมิที่ต่ำหรือสูงกว่าก็ตาม สำหรับการเดินทางไปสู่ภูมิต่ำลงไปนั้น จำเป็นที่ผู้เดินทางจะต้องมีเครื่องคุ้มกันตัวไปด้วย เครื่องคุ้มกันนี้อาจเป็นอำนาจบางอย่าง หรือเครื่องหมายอันเป็นสัญญลักษณ์ (Symbols) อย่างหนึ่งอย่างใดก็ได้ที่จำเป็นในการนี้ เอ็ดวินได้บอกแก่เราว่า เครื่องป้องกันเหล่านี้เขามีอยู่ครบบริบูรณ์พร้อมที่จะให้ความคุ้มครองแก่เราได้เสมอ ความจริงมีอยู่ว่าสถานที่เหล่านั้น ไม่ใช่สำหรับใครจะไปเที่ยวดูเล่น ๆ เพียงเพื่อความบันเทิงใจ ผู้ที่จะเข้าไปสู่ที่นั้น ต้องมีหน้าที่เกี่ยวข้องอยู่ หรือไม่ก็เป็นผู้ที่ได้รับอนุญาตหรือมีเหตุผลเป็นพิเศษจริง ๆ ผู้ที่พลัดเข้าไปโดยไม่รู้สึกตัวหรือผู้ที่คิดว่าจะไป

เล่น ๆ จะถูกเจ้าหน้าที่ผู้รักษาการณ์อยู่ในบริเวณนั้นเชิญให้กลับ *เพราะถ้าล่วงล้ำเข้าไปมากเกินไปก็อาจจะได้รับอันตรายได้* ความจริงมีเจ้าหน้าที่เป็นจำนวนมากผ่านเข้าไปสู่ภูมินั้นบ้างและออกมาบ้างอยู่เสมอ แม้ว่าจะไม่เห็นผู้หนึ่งผู้ใดอยู่ใกล้กับเราในบริเวณนั้นเลยก็ตาม ทั้งนี้เพราะท่านเหล่านั้นก็ได้เดินทางไปเช่นเดียวกับเรา คืออธิษฐานจิตไปถึงโดยฉับพลัน มิได้มัวเสียเวลาเดินชมภูมิประเทศโดยรอบอยู่เลย

ส่วนที่พรมแดนของภูมิอันประณีตสูงขึ้นไปกว่าเรานั้นไม่มีความจำเป็นอย่างหนึ่งอย่างใดที่จะต้องมีผู้คอยรักษาการณ์อยู่เหมือนดังพรมแดนแห่งภูมิที่ต่ำกว่าดังกล่าวมาแล้วนั้น ทั้งนี้เพราะเป็นไปด้วยกฎธรรมชาติเอง คือผู้ที่จะเดินทางผ่านเข้าไปได้ ก็โดยที่ได้รับอนุญาตและผู้มีคุ้มกันเสียก่อนเท่านั้น มิฉะนั้นทำอย่างไร ๆ เราก็ไม่สามารถจะเข้าไปได้ หากจิตของเรายังไม่มีความประณีตและสูงพอกับภูมินั้น ๆ ในทำนองเดียวกับที่กล่าวมาแล้ว เครื่องคุ้มกันในระหว่างเดินทางไปสู่ภูมิที่สูงกว่านี้ อาจจะเป็นเครื่องหมายหรือสัญญลักษณ์ (Symbols) อย่างหนึ่งอย่างใดก็ได้ที่จำเป็นแก่การนี้ ซึ่งจะ

ทำให้ผู้เดินทางหายจากความอึดอัด อันจะเกิดขึ้นจากสภาวะต่าง ๆ ที่ผิดแผกไปจากในภูมิของตน นอกจากนั้นยังจะได้รับความช่วยเหลือแนะนำต่าง ๆ ที่จำเป็นจากท่านผู้อยู่ในภูมิสูงขึ้นไปเหล่านั้นอีกด้วย อันที่จริงบรรยากาศอันละเอียดประณีตหรือสภาวะแวดล้อมของภูมิอันสูงขึ้นไป ซึ่งจะแตกต่างจากภูมิของเรานั้น ย่อมจะไม่ทำอันตรายแก่เราเหมือนกับสภาวะจะแวดล้อมรอบภูมิที่ต่ำกว่า แต่การที่เราล่วงล้ำเข้าไปโดยยังไม่ถึงเวลาสมควรก็ดี หรือโดยมิได้มีเครื่องคุ้มกันหรือผู้ช่วยเหลืออยู่ก็ดี จะทำให้เกิดความรู้สึกคล้าย ๆ กับว่าได้อยู่ในที่มืดสนิทมาแล้วเป็นเวลานาน แล้วกลับต้องโผล่ออกไปสู่ที่มีแสงสว่างจ้าโดยกระทันหันฉะนั้น อย่างไรก็ตามสิ่งที่กล่าวมานี้เป็นแต่เพียงข้ออุปมาเท่านั้น เพราะผู้ที่อยู่ในที่มืดแล้วได้พบแสงสว่างโดยกระทันหัน แม้ในชั้นแรกจะรู้สึกพร่าฟางหรือนัยน์ตาพร่าไป เพราะแสงอันแรงกล้าอยู่บ้าง ก็จะเป็นเพียงครู่เดียว ต่อจากนั้นก็จะสามารถปรับนัยน์ตาตนเองให้เข้ากับแสงสว่างนั้นได้ แต่สำหรับความจริงในเรื่องนี้แล้วย่อมไม่เป็นเช่นนั้น ตราบใดที่ยังมิได้ประกอบด้วยเหตุ

ดังกล่าวมา คือ จิตของเรายังมิได้ประณีตเพียงพอหรือเรามิได้มีความคุ้มกันอย่างหนึ่งอย่างใดแล้ว การปรับตนเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่นี้ จะไม่มีโอกาสเกิดขึ้นได้เลย และเราก็จะรู้สึกมีความผ้าฟางเช่นนั้นตลอดไป จนกว่าจะได้ถอยลงไปสู่ชั้นภูมิของตน ทั้งนี้ก็เป็นไปโดยกฎธรรมชาตินั่นเอง เพราะสถานที่เหล่านี้มิใช่มีไว้สำหรับให้ไปเที่ยวเล่น แต่เป็นที่ที่เราจะเข้าถึงได้โดยความพากเพียรทางจิตเท่านั้น หากในบางครั้งท่านผู้ที่อยู่ในภูมิที่สูงขึ้นไปเหล่านั้น ต้องการพบปะกับเรา ท่านก็อาจมาเยี่ยมเยียนเราได้ หรือไม่ก็จะส่งผู้ที่ทำหน้าที่คุ้มครองมาพาเราให้ไปพบกับท่าน ในโอกาสเช่นนี้ เราก็จะได้เดินทางไปได้ ภายใต้ความคุ้มครองของเจ้าหน้าที่ผู้นั้น

เป็นอันว่า เราได้ตกลงกันว่าจะต้องหาโอกาสไปเยี่ยมเยียนภูมิทั้งที่ต่ำและที่สูงขึ้นไปอีกสักครั้งให้ได้ สำหรับภูมิที่ต่ำลงไปนั้น เราไม่มีปัญหาที่จะต้องขบคิดหรือกังวลแต่อย่างใด เพราะโดยที่เอ็ดวินกล่าวว่าเขามีเครื่องคุ้มกันอยู่แล้วโดย

สมบูรณ์ ฉะนั้นหากเมื่อใดเรารู้สึกว่าเราได้เตรียมตัวและจิตใจไว้พร้อมดีขึ้นกว่านี้แล้ว เราก็จะไปกันอีกครั้งหนึ่งทันที และในคราวนี้ข้าพเจ้าตั้งใจไว้ว่า จะต้องพยายามเข้าไปข้างในอาณาเขต และสำรวจดูให้ถี่ถ้วนยิ่งขึ้นเท่าที่จะกระทำได้ ส่วนภูมิที่สูงขึ้นไปนั้น เราก็อาจจะต้องรอโอกาสเหมาะกว่านี้สักหน่อย เพราะอาจต้องรอปรึกษากับเจ้าหน้าที่ของภูมินั้นๆ ด้วยก็ได้

บทที่ ๖

การดนตรี

การดนตรี เป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งในโลกทิพย์ ดังนั้นเพื่อเป็นการเปลี่ยนอารมณ์และขัดจังหวะไว้ ก่อนที่เราจะไปเยี่ยมเยียนภูมิที่ต่ำกว่าโดยละเอียดอีกครั้งหนึ่ง เอ็ดวินจึงตกลงใจที่จะพาเราไปชมกิจการดนตรีของโลกทิพย์เสียก่อน

ตึกที่จัดไว้โดยเฉพาะสำหรับเรื่องการดนตรีนี้เป็นตึกที่กว้างขวางใหญ่โตมาก สำหรับข้าพเจ้านั้น เมื่อครั้งยังเป็นมนุษย์ ก็รู้สึกว่ามิได้มีการเกี่ยวข้องกับเรื่องดนตรีเท่าใดนัก จึงมีความรอบรู้ในเรื่องนี้ค่อนข้างจะน้อยอยู่สักหน่อย แต่เมื่อว่าโดยจิตใจแล้ว ข้าพเจ้าก็มีนิสัยชอบในทางนี้อยู่เหมือนกัน ส่วนมากที่ข้าพเจ้าเห็นภายในตึกนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับหลักวิชาทั้งสิ้น ซึ่งแสดงว่าชาวโลกทิพย์มีรสนิยมในทางดนตรีกันเป็นส่วนมากเพียงใด แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่าทุกคนในที่

นี้จะสาละวนเล่นดนตรีกันอย่างหามรุ่งหามค่ำเช่นนั้นไม่ ทั้งนี้เป็นไปตามหลักที่ข้าพเจ้าได้กล่าวมาแล้ว คือ ณ ที่นี้ทุกคนมีอิสระและเสรีที่จะทำงานที่ตนชอบได้อย่างเต็มที่ และเมื่อทำแล้วจะพักผ่อน หรือเลิกทำเมื่อใดก็ได้ แต่เป็นความจริงอยู่อย่างหนึ่งว่า บุคคลส่วนมาก แม้จะไม่ใช่นักดนตรีโดยตรง ก็มีนิสัยชอบในทางนี้แฝงอยู่ในส่วนลึกของหัวใจไม่มากก็น้อย ข้าพเจ้าเองก็เป็นบุคคลในจำพวกที่กล่าวมาแล้วนี้ ส่วนรูธนั้นมีความสนใจในเรื่องนี้มากกว่าข้าพเจ้ามาแต่เดิม เธอจึงรู้สึกว่ามีความสนใจและเข้าถึงหนังสือตำราต่าง ๆ ได้ดีกว่าข้าพเจ้าเป็นอันมาก

ในห้องดังกล่าว เป็นห้องสมุดบรรจุหนังสือวิทยาการที่เกี่ยวกับการดนตรีไว้มากมาย ตลอดจนถึงบทดนตรีที่เขียนไว้ในโลกมนุษย์ และผู้เขียนได้ผ่านเข้ามาสู่โลกนี้แล้ว ส่วนที่เป็นของท่านผู้ประพันธ์ ซึ่งยังมิได้ผ่านเข้ามาสู่โลกนี้ ก็มีอยู่ไม่น้อยเหมือนกัน กล่าวได้ว่างานชิ้นเอกของนักดนตรีทั้งหลายที่มีอยู่ในโลกมนุษย์นั้น ก็ปรากฏอยู่ในโลกนี้ด้วยเหมือนกัน มีความจริงที่น่าสนใจในเรื่องนี้อีกประการหนึ่ง คือ เมื่อท่านผู้ประพันธ์งานดนตรีเหล่านั้นได้มาสู่โลกนี้แล้ว

ทุกท่านก็อดไม่ได้ที่จะต้องมาแก้ไข และเปลี่ยนแปลงบทประพันธ์ของตนให้ดียิ่งขึ้นเสมอ อนึ่ง ยังมีหนังสือประวัติศาสตร์เกี่ยวกับการดนตรีตั้งแต่สมัยดึกดำบรรพ์ลงมาอีกด้วย ซึ่งเราจะได้ทราบถึงความเจริญก้าวหน้า ของดนตรีลงมาเป็นลำดับ

ที่ข้าพเจ้าได้กล่าวมาแล้วว่า ณ ที่นี้เป็นที่รวมของหนังสือวิทยาการประวัติศาสตร์ และงานประพันธ์ดนตรีทั้งหลายนั้น ใคร่ขอกล่าวเพิ่มเติมไว้ด้วยว่าเป็นการรวบรวมไว้อย่างสมบูรณ์จริง ๆ ทั้งนี้เพราะหนังสือก็ดี หรืองานประพันธ์ก็ดีที่หาได้แสนยากในโลกมนุษย์ โดยจะเป็นเพราะความเก่าแก่ หรือมีอยู่น้อยชิ้นอย่างไรก็ตาม หนังสือและงานเหล่านั้นจะมีอยู่ ณ ที่นี้อย่างสมบูรณ์ นอกจากนั้นหนังสือและงานประพันธ์ที่มีค่าสูง และเป็นที่หวงแหนยากที่คนสามัญจะจับต้องได้ในโลกมนุษย์นั้น ณ ที่นี้ทุกคนมีสิทธิเสมอกันที่จะค้นคว้ามาศึกษาได้โดยเสรี การศึกษาก็จะกระทำได้โดยมีอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญคอยแนะนำให้ความสว่างอยู่ตลอดเวลา ทั้งในด้านทฤษฎีและปฏิบัติ โดยไม่ต้องเกรงว่าท่านผู้มีชื่อเสียงและความชำนาญเป็นยอดเยี่ยม เมื่อครั้งอยู่ในโลก

มนุษย์เหล่านั้นจะรู้สึกรังเกียจ หรือเห็นเป็นการต่ำต้อยแต่ประการใด ที่จะต้องมาสอนเรื่องต่ำ ๆ แก่ทุกท่านที่สนใจในที่นี้ ทั้งนี้เป็นไปตามกฎธรรมชาติ อีกประการหนึ่งที่ข้าพเจ้าได้กล่าวมาแล้วในเรื่องศิลปกรรม คือทุกท่านจะตัดสินผลงานของตนโดยเที่ยงธรรมจริง ๆ มิได้มีการเข้ากับตนเอง หรือนึกว่าตนเองเป็นผู้ยิ่งใหญ่วิเศษกว่าผู้อื่นแต่ประการใดเลย ดังนั้นเมื่อท่านผู้ที่ชาวมนุษย์ยกย่องว่าเป็นผู้ยิ่งใหญ่ในวิชาการดนตรี ได้ผ่านเข้ามาสู่โลกนี้แล้ว ก็มักจะได้ความคิดใหม่ว่าตนเองยังหามีความรู้เพียงพอไม่ และมักจะแก้ไขปรับปรุงงานดนตรีของตนในโลกมนุษย์ให้ดียิ่งขึ้นเสมอ โดยนัยนี้ อาจกล่าวได้ว่าในเรื่องการดนตรีนี้ พวกเราชาวโลกทิพย์ได้ศึกษาค้นคว้า และประพันธ์ต่อจากโลกมนุษย์โดยแท้ กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ จุดสูงสุดแห่งความเจริญก้าวหน้า หรือความไพเราะละเมียดละมัยของดนตรีในโลกมนุษย์นั้นแหละ คือจุดเริ่มต้นของวิชาการดนตรีในโลกทิพย์นี้

เครื่องดนตรีทุกอย่างของโลกมนุษย์ล้วนมีปรากฏอยู่ในห้องฝึกหัด ณ ที่นี้เหมือนกัน ซึ่งผู้สนใจจะเลือกเรียนได้

ตามชนิดที่ตนชอบ และเนื่องจากอาการกิริยาของร่าง-กายทุกประการ อยู่ในบังคับของจิตใจอย่างสมบูรณ์ ดังที่ข้าพเจ้าได้กล่าวมาแล้วในเรื่องการอาบน้ำ ดังนั้น การฝึกหัดเรียนเครื่องมือการดนตรี ไม่ว่าอย่างใดในโลกนี้ จึงไม่ต้องกินเวลามากมายอย่างน่าเบื่อ เช่นในโลกมนุษย์เลย ผู้ศึกษาจะรู้สึกด้วยความอัศจรรย์ใจว่าจะได้รับความคล่องแคล่วและชำนาญในเครื่องมือนั้น ๆ ด้วยความรวดเร็วอย่างไม่น่าเชื่อ นอกจากนั้น ยังมีเครื่องดนตรีอีกหลายประการ ซึ่งหาไม่ได้ในโลกมนุษย์ เพราะเป็นเครื่องดนตรีที่คิดทำขึ้น โดยเฉพาะสำหรับในโลกนี้เท่านั้น ซึ่งเป็นของที่ละเอียดซับซ้อนกว่าเครื่องดนตรีในโลกมนุษย์มาก โดยปกติเครื่องดนตรีประเภทนี้ มักจะเล่นเข้ากับพวกเดียวกัน เพราะถ้านำไปเล่นกับเครื่องดนตรีของโลกมนุษย์ ก็จะได้ระดับเสียงไม่เท่ากัน ทำให้เกิดเสียงพร่าไม่น่าฟัง

การบรรเลงคอนเสิท

ห้องคอนเสิทในสถานที่นี้มีอาณาเขตเป็นรูปวงกลมกว้างขวางมาก มีที่นั่งสำหรับผู้ฟังลดหลั่นกันลงไปจนถึงพื้น

ชั้นล่างซึ่งเป็นที่ของนักดนตรี ณ ที่นี้ขอให้ท่านทราบไว้ก่อนว่าห้องคอนเสิรทดังกล่าวมานี้หาใช่อยู่บนพื้นดินไม่ แต่ความจริงเป็นรูปเหมือนชามอ่างใบใหญ่มหึมาฝังลงไปในดินลึกมาก ดังนั้นที่นั่งส่วนที่อยู่ไกลจากผู้บรรเลงดนตรีที่สุดก็คือ ที่นั่งบนระดับพื้นดินนั่นเอง โดยรอบมีไม้ดอกนานาชนิดและหลากสีขึ้นอยู่เรียงรายภายใต้ไม้ยืนต้นสูงใหญ่ ขึ้นตระหง่านอยู่เป็นแนวได้ระดับเช่นเดียวกัน ถึงแม้ว่าที่นั่งของผู้ฟังที่อยู่บนระดับดินจะอยู่ไกลจากผู้บรรเลงดนตรีมาก เมื่อคิดเทียบระยะทางบนโลกมนุษย์ก็ตาม แต่เราก็มิได้รู้สึกว่าไกลเกินไปแต่อย่างใด ข้าพเจ้าเคยกล่าวไว้แล้วว่า ในโลกนี้เราสามารถเห็นได้อย่างชัดเจน เป็นระยะทางไกลกว่าในโลกมนุษย์มากนัก

เอ็ดวินจึงเสนอแนะว่าหากเราต้องการจะฟังคอนเสิรทบ้างก็ได้ แต่เขาให้ความเห็นว่าควรจะเลือกนั่งฟังในระยะห่างกันสักหน่อย ซึ่งจะดีกว่านั่งฟังในระยะใกล้ดังเช่นในโลกมนุษย์ ทั้งนี้มีเหตุผลบางประการ ซึ่งเราจะได้ทราบเองในภายหลัง ขณะนี้จวนจะถึงเวลาบรรเลงดนตรีอยู่แล้ว เราจึงลองทำตามคำเสนอของเอ็ดวินด้วยความประหลาดใจ คือ

เลือกที่นั่งด้านบนพื้นหญ้าซึ่งห่างจากผู้บรรเลงดนตรีมาก ทำให้ข้าพเจ้าอดสงสัยไม่ได้ เพราะเกรงว่าเราจะไม่ได้ยินเสียงถนัดในระยะค่อนข้างไกลเช่นนี้ แต่เอ็ดวินก็ให้คำรับรองว่าจะไม่เป็นเช่นนั้นเป็นอันขาด ต่อมาอีกสักครู่หนึ่งก็ปรากฏว่ามีผู้คนทะยอยเข้ามานั่งอยู่ใกล้ ๆ กับเรามากขึ้นเป็นลำดับบริเวณสถานที่ซึ่งเมื่อครู่นี้เองยังว่างเปล่าอยู่นั้น บัดนี้กลับมีผู้คนทะยอยมา ทะยอยมาอย่างมากมาย บ้างก็เดินเอื่อย ๆ ไปมา และบ้างก็นั่งลงบนพื้นหญ้าอย่างสบายอารมณ์ สภาวะของสิ่งแวดล้อมในขณะนี้ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกมีความสุขอย่างยิ่งเป็นความสุขที่รู้สึกว่าสมบูรณ์กว่าสุขใด ๆ ในโลกมนุษย์อย่างมากมายยิ่งนัก เรากำลังนั่งอยู่บนพื้นหญ้าอันอ่อนนุ่มและเขียวสด ความเพลิดเพลินเจริญตาและเจริญใจมีอยู่โดยรอบทั้งในส่วนธรรมชาติคือไม้ดอกและไม้ยืนต้นนานาพันธุ์ และในส่วนมิตรสหายผู้หวังดีคือเอ็ดวินและรูธ ตลอดจนถึงผู้คนแวดล้อมเราอยู่โดยรอบ ซึ่งข้าพเจ้ารู้ดีว่าเป็นผู้ที่มีน้ำใจดีและเอื้อเฟื้อต่อกันอย่างจริงใจ ไม่มีปากอย่างใจอย่าง เหมือนดังเช่นในโลกมนุษย์เลย ความสุขดังกล่าวนี้ยิ่งมีมากขึ้นเมื่อเราคิดถึงว่ามันสามารถจะดำรงอยู่ตลอดไป ไม่มี

การติดขัดด้วยกาลเวลา หรือธรรมชาติอันวิปริตเช่นฝนตกฟ้าร้องอย่างใดเลย แน่นอน ความสุขเช่นนี้เราจะหาไม่ได้เลยในโลกมนุษย์ ไม่ว่าท่านจะมีเงินทองมั่งคั่งเพียงใดก็ตาม ท่านทั้งหลายความสุขของชาวโลกมนุษย์นั้นหาที่เปรียบกับที่นี้ไม่ได้เลย

เอ็ดวินได้บอกให้เราลองเดินไปชะโงกดูลงไปข้างล่างซึ่งเป็นที่นั่งของผู้ฟังทั้งหลายอันลดหลั่นกันลงไปนั้นอีกครั้งหนึ่ง ในครั้งนี้ข้าพเจ้าต้องได้รับความประหลาดใจเป็นอันมาก ที่บรรดาที่นั่งเหล่านั้นมีผู้คนนั่งเต็มไปหมด ทั้ง ๆ ที่เมื่อสักครู่นี้เองไม่ปรากฏว่ามีผู้หนึ่งผู้ใดอยู่เลย นอกจากนั้นนักดนตรีทั้งหลาย ก็พากันมาครบบริบูรณ์แล้วเช่นเดียวกัน เมื่อข้าพเจ้ากลับมาถามเอ็ดวินถึงการมาดุจปาฏิหาริย์ของบุคคลเหล่านี้ ก็ได้รับคำตอบว่าเรื่องนี้ก็เป็นเรื่องเช่นเดียวกับการเรียกคนมาฟังเทศน์นั้นเอง ในการเรียกคนมาฟังเทศน์พระสามารถเรียกคนมาฟังได้โดยส่งกระแสจิตออกไปเรียกได้ฉันใด ในเรื่องดนตรีก็คงเป็นเช่นเดียวกัน ผู้กำกับวงดนตรีเมื่อเห็นว่า คณะของตนพร้อมแล้วก็ส่งกระแส

จิตออกไปเรียกคนฟัง และผู้ฟังต่าง ๆ ก็มาถึงที่นั้นได้ในทันทีชั่วพริบตา ทั้ง ๆ ที่เรานั่งอยู่ห่างจากบริเวณพอจะมองเห็นผู้ที่มาฟังได้ก็ยังหามองเห็นไม่ สำหรับรูธกับข้าพเจ้านี้ ในเมื่อเราได้แสดงตนว่าเป็นผู้สนใจในทางดนตรีอยู่แล้ว ก็ควรติดต่อกันไว้กับหัวหน้าวงต่อไป เมื่อมีการบรรเลงอีก เขาจะได้ส่งกระแสจิตไปเรียกได้โดยสะดวก

วงดนตรี (ORCHESTRA) วงนี้มีนักดนตรีประมาณ ๒๐๐ คน เครื่องดนตรีที่บรรเลงก็คงใช้เครื่องชนิดที่บรรเลงอยู่ในโลกมนุษย์นั่นเอง ซึ่งเมื่อเริ่มบรรเลง ข้าพเจ้าก็พอจะจำเสียงได้บ้าง แต่ที่พิสดารออกไปก็คือความกลมกลืนกันของเสียงต่าง ๆ นั้น รู้สึกได้อย่างชัดเจนว่าผิดกับในโลกมนุษย์ ซึ่งข้าพเจ้าได้เคยฟังมาแล้วเป็นอันมาก เพราะไม่ปรากฏว่ามีเสียงพร่าหรือผิดจังหวะกันให้ได้ยินเลยแม้แต่น้อย นอกจากนั้นความแจ่มใสของเสียงที่บรรเลงออกมานั้น ก็ไพเราะเยือกเย็นกว่าในโลกมนุษย์มากอย่างเปรียบกันไม่ได้เลยทีเดียว

ท่อนแรกของเพลงนี้เป็นจังหวะช้า จึงมีเสียงแผ่วเบาและค่อย ๆ ดังขึ้นทีละน้อยในขณะที่ดนตรีเริ่มบรรเลงลงนั้น

เอง ข้าพเจ้าก็สังเกตเห็นลำแสงอันแจ่มใสชนิดหนึ่งพลุ่งขึ้นมาจากส่วนล่างของเวทีรูปชามอ่างใหญ่นี้ แล้วแลดูเสมือนจะค่อย ๆ แผ่กระจายกลายเป็นวงกว้างออกเป็นสีสุกสกาวอยู่โดยรอบที่นั่งชั้นบนสุด คือที่อยู่เสมอระดับพื้นดิน ที่ประหลาดยิ่งขึ้นก็คือ เมื่อดนตรีได้บรรเลงต่อไปเป็นเสียงดังขึ้นลำแสงประหลาดนี้ก็ทวีความแน่นในตัวเอง และความเข้มแข็งของสียิ่งขึ้นด้วยเหมือนกัน ปรากฏการณ์อันน่าพิศวงเช่นนี้ ทำให้ข้าพเจ้าตกตะลึงจนลืมฟังเสียงดนตรีไปครู่หนึ่งคือแม้ว่าหูจะยังคงได้ยินเสียงของดนตรีอยู่ตลอดเวลา ก็ไม่สามารถรู้ถึงความไพเราะของดนตรีในขณะนั้นได้เลย ในขณะนั้นเองก็ปรากฏเป็นลำแสงสุกสว่างสี่ลำ พลุ่งขึ้นมาจากเบื้องล่างเว้นระยะห่างเท่า ๆ กันเป็นรูปสี่เหลี่ยมจตุรัส ลำแสงทั้งสี่นี้พลุ่งทะลุเลยม่านแสงเดิมอยู่ ขึ้นไปโชติช่วงอยู่ในอากาศครู่หนึ่ง จึงค่อยๆ ลอยเลื่อนลงมาพร้อมกับแผ่กระจายเป็นวงกว้างออกไปทุกขณะ ในขณะเดียวกันเมื่อเสียงดนตรีเปลี่ยนท่วงทีทำนองไป ลำแสงใหม่พร้อมทั้งม่านแสงเดิมนั้นก็เปลี่ยนเป็นสีเข้มขึ้นและจางลงบ้างสอดแทรกกันและกันเป็นดุจสีรุ้งและสีเหลืองบ้าง ทำให้เกิดเป็นเลื่อมลายน่าดู

อย่างประหลาด ข้าพเจ้าเพิ่งเข้าใจในบัดนี้เองว่าเหตุใดเอ็ดวินจึงบอกว่าเราควรจะนั่งฟังอยู่ห่าง ๆ จะดีกว่านั่งอยู่ในระยะใกล้ ในโลกทิพย์เสียงดนตรีและแสงสีเป็นสิ่งที่แยกจากกันไม่ได้เช่นนี้เอง

โลกทิพย์ไม่ใช่โลกแห่งความอึกทึกครึกโครม

ในที่นี้ข้าพเจ้าขอกล่าวเพิ่มเติมสักเล็กน้อย เพื่อป้องกันความเข้าใจผิด อันอาจจะเกิดขึ้นได้แก่บางท่าน คือ เมื่อข้าพเจ้ากล่าวว่า แสงและเสียงซึ่งเป็นสิ่งที่แยกจากกันไม่ได้ในโลกทิพย์นั้น ไม่ได้หมายความว่าในโลกทิพย์นี้ จะเต็มไปด้วยเสียงต่าง ๆ กรอกหูพวกเราอยู่ตลอดเวลา ซึ่งหากเป็นเช่นนั้นจริงแล้ว โลกทิพย์ก็คงจะเป็นเสมือนตลาดใหญ่มหึมาที่หาความสงบสุขไม่ได้เลย

อันที่จริงในเรื่องนี้มิได้เป็นเช่นนั้น เมื่อนักดนตรีบรรเลงดนตรี เขาจะทำให้เกิดความคิดในรูปของเสียง (musical thought-form) ขึ้นเหนือตัวเขา ซึ่งจะมีชนิดและความเข้มและความสุกใสของสีต่าง ๆ กันไปตามชนิดของเครื่องดนตรี ความดังหรือความค่อยของการ

บรรเลง และคุณภาพของเครื่องดนตรีนั้น ๆ ประกอบกัน เมื่อนักร้อง ๆ เพลงขึ้นก็จะเกิดผลเช่นเดียวกัน ตามแต่ว่าเขาจะร้องเสียงสูงหรือต่ำเพียงไร นอกจากคุณลักษณะดังกล่าวแล้ว กระแสความคิดในรูปของเสียง (musical thought-form) นั้นก็จะมีขนาดและรูปร่างแตกต่างกันไปอีกด้วย โดยนัยนี้ถ้าเป็นการบรรเลงเครื่องดนตรีพร้อมกันมาก ๆ ขึ้น หรือเป็นการร้องเพลงพร้อม ๆ กันหลายคน ผลในทางแสงสีที่เกิดขึ้นก็จะไม่เหมือนกันกับการบรรเลง หรือการร้องตามลำพังคนเดียว หรือเครื่องเดียว นี้เป็นหลักความจริงข้อแรก

ความจริงประการที่ ๒ ก็คือ แม้ดนตรีจะทำให้เกิดแสงและสีได้ และในทำนองเดียวกันแม้แสงและสีจะทำให้เกิดดนตรีได้ก็ตาม ทั้งสองอย่างนั้นก็เป็นสภาพซึ่งมีความสมบูรณ์อยู่ในตัวเอง (self-contained unit) คือไม่ใช่ขึ้นอยู่กับกันและกันเสมอไป กล่าวอีกนัยหนึ่งไม่ใช่หมายความว่า แสงจะทำให้เกิดเสียง แล้วเสียงก็ทำให้เกิดแสง ต่อมาแสงก็ทำให้เกิดเสียง กลับไปกลับมาอีกเป็นเสมือนห่วงลูกโซ่อันไม่มีที่สิ้นสุด (คือหมายความว่าในเวลา

ปกติ ก็จะไม่มีปรากฏการณ์ในความสัมพันธ์ดังกล่าวมานั้นเสมอไป)

ความจริงประการที่ ๓ ก็คือ แม้ในขณะที่มีแสงและเสียงจากผู้บรรเลงปรากฏดังกังวาลอยู่ หากเราไม่ต้องการฟัง เราก็อาจจะอธิษฐานจิตปิดหูเสียก็ได้ โดยไม่มีความยากลำบากแต่อย่างไรเลย และในเรื่องนี้เราอาจจะอธิษฐานปิดหูเสียทั้งหมดเพื่อไม่ให้ได้ยินเสียงใดๆ เลย หรือว่าปิดหูเป็นบางส่วน คือต้องการฟังเฉพาะเสียงที่เราต้องการฟังเท่านั้น ก็ย่อมทำได้อีกเหมือนกัน แต่ข้าพเจ้าใคร่ขอบอกท่านว่าพวกเราชาวโลกทิพย์มีความรักดนตรีอย่างกว้างขวาง และลึกซึ้งมากกว่าชาวโลกมนุษย์ยิ่งนัก เพราะว่าเราจะได้ยินและได้รับความบันเทิงจากเสียงดนตรีอย่างซาบซึ้ง มากกว่าชาวโลกมนุษย์อย่างที่ท่านจะคิดไม่ถึงทีเดียว ยิ่งบุคคลผู้มีใจรักในเรื่องนี้เป็นพิเศษมาตั้งแต่ยังเป็นมนุษย์แล้ว ก็รับรองว่า เขาจะได้รับความสุขชื่นบานอย่างที่เขาไม่เคยนึกฝันมาก่อนเลย ด้วยเหตุดังกล่าวมา บุคคลผู้กระทำการอย่างเดียวในโลกทิพย์ อาจจะได้รับผลต่างกันก็ได้ หากเขามีรสนิยมในทางดนตรีมาไม่เหมือน

กัน เช่นในการลูบคลำดอกไม้ หรือปล่อยให้ดินร่วงพรูลงไปตามซอกนิ้วของตนนั้น ผู้มีรสนิยมในทางดนตรีจะรู้สึกถึงเสียงดนตรีที่เกิดขึ้นได้มากกว่า และลึกซึ้งกว่าผู้ที่เคยสนใจในทางนี้มาน้อย หรือไม่สนใจเลย ดังนั้น สภาวะของจิตของแต่ละบุคคลที่ปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม (attunement) หรืออัธยาศัยประจำตัวของแต่ละบุคคลจึงเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่ง ที่จะทำให้เขาได้ยินเสียงดนตรีมากน้อยเพียงไร เพราะในโลกทิพย์นี้จะไม่มีสิ่งใดที่มีขึ้น หรือสูญหายไปเปล่า (waste) โดยเปล่าประโยชน์เลย ทุกสิ่งทุกอย่างขึ้นอยู่กับดวงจิตซึ่งมีความเป็นเสรี (free) อย่างเต็มที่ภายในขอบเขตแห่งภูมิ (realm) ของตน ๆ (คือไม่ใช่เสรีหรือทำอะไรได้ตามใจชอบภายนอกภูมิของตน)

ความจริงประการที่ ๔ ก็คือ ความตั้งใจที่จะฟังเสียงใดเสียงหนึ่ง หรือที่ข้าพเจ้าเรียกว่าอธิษฐานจิตนี้ มิใช่เป็นเรื่องลำบากที่ต้องการกำลังใจอันมากมายแต่อย่างใด มันเป็นเรื่องธรรมดา คือเป็นคุณสมบัติของจิตในที่นี้โดยแท้ จริงอยู่สำหรับบุคคลที่เพิ่งมาจากโลกมนุษย์ใหม่ ๆ ก็อาจจะต้อง

ใช้กำลังจิตมากอยู่เหมือนกัน เพราะยังไม่ได้ปรับตัว (คือจิตใจ) ให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมบูรณ์ แต่ต่อมาเมื่อเขาได้มีความคุ้นเคยกับสิ่งแวดล้อม (คือลืมสัญญาเก่าของกายเนื้อหมดแล้ว) ก็จะเกิดความชำนาญมากขึ้น และการอธิษฐานจิตในเรื่องทุกอย่างก็จะเป็นไปอย่างฉับพลัน และในเรื่องนี้ ข้าพเจ้าขอกล่าวเพิ่มเติมย้ำอีกครั้งหนึ่งว่า แม้ในเรื่องสัมผัสอื่น ๆ เช่นกลิ่นก็เป็นเช่นเดียวกัน และเป็นความจริงทั้งในภาครับหรือเปิด และในภาคปฏิเสธหรือปิด คือเราอาจจะอธิษฐานจิต **เปิด** ตา หู จมูก เป็นต้น ให้รับอารมณ์ใด ๆ ก็ได้ หรือจะอธิษฐานจิตให้ **ปิด** ไม่รับอารมณ์ใด ๆ **ก็ได้ทันที**

บทที่ ๗

เตรียมตัวไปดูภูมิต่ำ

การที่ข้าพเจ้ากับรูธได้มาเห็นชาวโลกทิพย์ทุกท่านทำงานกันอย่างขยันขันแข็ง และเอาจริงเอาจังเช่นนี้ ทำให้เรารู้สึกไม่ค่อยสบายใจอยู่บ้าง เมื่อมาหวนรำพึงถึงตนเองว่ายังหาได้ทำอะไรให้เป็นชิ้นเป็นอันเหมือนกับผู้อื่นไม่ นี่ดูเหมือนจะเป็นความรู้สึกไม่สบายใจครั้งแรกนับตั้งแต่ได้ผ่านเข้ามาสู่โลกนี้ เอ็ดวินดูไม่ได้แสดงอาการประหลาดใจอย่างใดนัก เมื่อเราแจ้งความวิตกให้เขาทราบ เขาบอกว่าเรื่องเช่นนี้เป็นเรื่องธรรมดา ที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้ที่เพิ่งเข้ามาสู่โลกนี้ทุกท่าน อย่างไรก็ตาม เขาได้กล่าวว่าเราไม่จำเป็นต้องวิตกกังวลในเรื่องนี้ เพราะเกรงว่าจะมีผู้หนึ่งผู้ใดมาว่ากล่าวเราแต่อย่างใด และเราจะทำการสำรวจความเป็นไปในโลกนี้ ต่อไปอีกเป็นเวลานานสักเท่าใดก็ได้ แต่ถ้าเรารู้สึกอยากจะทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งบ้างจริง ๆ เราก็สามารถจะหาสถานที่เหมาะ ๆ

สักแห่งหนึ่ง เพื่อจะได้ปรึกษาหารือกันให้เป็นที่สบายใจ ซึ่งเขาได้แนะนำให้เราไปยังแดนของภูมิสูงอีกครั้งหนึ่ง เมื่อไม่มีใครขัดข้องในข้อเสนอ เราก็เริ่มออกเดินทาง และในขณะต่อมาก็ถึงชายเขตแดนที่ติดต่อกับภูมิสูง ซึ่งเราได้เคยผ่านมาแล้วครั้งหนึ่ง

เอ็ดวิน ได้พาเรา เข้าไป ในบ้าน อันสวยงาม หลังหนึ่ง ซึ่งข้าพเจ้าสังเกตเห็นว่าดูจะอยู่ในขั้นสูงกว่าบ้านต่าง ๆ ที่อยู่ภายในใจกลางภูมินี้ เพราะนอกจากลักษณะของบ้านจะชวนให้คิดไปในทำนองนั้นแล้ว ก็รู้สึกว่ามีอากาศเจือจางกว่าในใจกลางของภูมิอันเป็นแดนของเรานั้น ท่าทางที่เอ็ดวินนำเราเข้าไปนั้น ดูไม่มีความเกรงอกเกรงใจผู้ใดเสียเลย ในขณะต่อมาข้าพเจ้าก็ทราบได้ทันทีว่าบ้านนี้ก็คือบ้านของเขานั่นเอง เราได้ต่อว่าเขาในข้อที่มิได้แย้มพรายให้รู้มาก่อนเลย ซึ่งเขาก็รับว่า เขายังไม่ต้องการให้รู้ในเมื่อยังไม่ถึงเวลาอันสมควร

เมื่อพูดถึงเรื่องการงานที่กะว่าจะทำสำหรับข้าพเจ้านั้น เมื่ออยู่ในโลกมนุษย์ อาจจะเป็นผู้เคราะห์ดีอยู่บ้าง ในการที่สามารถเลือกกระทำงานตามที่ใจชอบได้ แต่บัดนี้เมื่อมา

อยู่ในโลกนี้แล้ว ข้าพเจ้าก็รู้สึกว่า หมดความจำเป็นที่จะต้องทำงานเช่นนั้นต่อไป เพราะในที่นี้ ไม่มีบุคคลใดที่เราจะต้องเทศนากล่อมใจให้กลับตัว หรือความประพฤติของเขาเหมือนดังเช่นในโลกมนุษย์ เอ็ดวินจึงกล่าวว่า เขามีงานให้ข้าพเจ้าทำรออยู่แล้ว คือหน้าที่ประคับประคองวิญญาณของชาวโลกมนุษย์มาสู่ยังโลกทิพย์ ซึ่งเป็นงานประเภทเดียวกันกับที่เขาได้กระทำอยู่ตลอดมานั้นเอง เมื่อได้ยินเช่นนี้ข้าพเจ้าก็บอกไม่ถูกว่ารู้สึกเต็มใจหรือไม่อย่างไร ทั้งนี้เป็นด้วยความวิตกเสียมากกว่า ข้าพเจ้าเองก็รู้สึกตัวว่าเพิ่งมาถึงโลกนี้ได้ไม่นานนัก จึงยังมิได้คุ้นเคยกับสภาวะรอบข้างเพียงพอ อดวิตกมิได้ว่า อาจจะไม่สามารถในหน้าที่การงานเช่นนี้ แต่เอ็ดวินได้กล่าวกับข้าพเจ้าว่าไม่จำเป็นต้องวิตกในข้อนั้น เพราะในชั้นต้นนี้ เราจะทำงานร่วมกันไปก่อนต่อเมื่อข้าพเจ้ามีความชำนาญเพียงพอจน สามารถคุ้มตัวเองได้แล้ว ข้าพเจ้าอาจจะแยกไปทำโดยลำพังก็ได้ ในขณะนี้รูธจึงเสนอตัวขึ้นมาบ้างว่า ถ้าเอ็ดวินอนุญาต เธอก็ใคร่จะร่วมเป็นที่ฝึกหัดในงานนี้ด้วย ซึ่งเอ็ดวินก็ตกลงด้วยความยินดี

เขากล่าวว่าการที่เราทำงานร่วมกันเป็นคณะเช่นนี้ จะได้ผลดีกว่าการที่เขากระทำไปตามลำพังคนเดียว ก็เป็นอันว่าเราทั้ง ๓ จะต้องร่วมกันทำงานหน้าที่นี้ต่อไป ภายใต้ความควบคุมของเอ็ดวิน

เมื่อได้สนทนากันต่อไปอีกพักหนึ่ง ข้าพเจ้าได้เอ่ยถึงเรื่องหนังสือที่ข้าพเจ้าได้เขียนไว้เมื่อครั้งยังเป็นมนุษย์ และซึ่งยังมีข้อความผิดพลาดอยู่เป็นอันมากเกี่ยวกับเรื่องโลกทิพย์ เรื่องนี้ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกอยู่เสมอว่า ตราบใดที่ยังไม่ได้ทำการแก้ตัวให้ประชาชนผู้อ่านเลิกหลงผิดๆ ตามไปเช่นนั้นแล้ว ก็จะมีความรู้สึกผิดผังอยู่ในใจตลอดเวลาที่นึกขึ้นมาคราใดทุกคราว เอ็ดวินได้กล่าวว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่ เพราะการติดต่อระหว่างชาวโลกมนุษย์กับชาวโลกทิพย์นั้น ปัจจุบันยังเป็นความยากลำบากอย่างยิ่ง หากข้าพเจ้าจะกระทำได้ก็ต้องอาศัยความช่วยเหลือ จากท่านผู้อยู่ในภูมิสูงขึ้นไปร่วมมือด้วยจึงจะสำเร็จ เมื่อกล่าวเช่นนี้แล้วเขาก็ได้ขอตัวออกไปจากห้องนั้น สักพักหนึ่งก็กลับเข้ามาพร้อมกับบุรุษผู้หนึ่ง ผู้ซึ่งข้าพเจ้ามองเห็นในครั้งแรก ก็รู้ได้ทันทีว่ามาจากภูมิที่สูงขึ้น

ไปกว่าเรา เอ็ดวินได้บอกแก่ข้าพเจ้าว่า บุคคลผู้นี้เป็นชาวอียิปต์พูดภาษาเราได้คล่องแคล่ว และหลังจากแนะนำตัวกันแล้ว เขาก็ได้แจ้งความประสงค์ของข้าพเจ้าให้ท่านผู้นี้ทราบ

ท่านผู้มาใหม่นี้ มีบุคคลิกลักษณะ สงบและสง่าน่านับถืออย่างยิ่ง ท่านได้กล่าวว่ายินดีที่จะช่วยเหลือให้งานของข้าพเจ้าเป็นผลสำเร็จ แต่ทว่างานนี้จะต้องกินเวลาหลายปีซึ่งข้าพเจ้าจะต้องมีความอดทนสักหน่อย เพราะเราจะต้องรอให้เหตุการณ์บางอย่างของโลกเกิดขึ้นเสียก่อน จึงจะได้โอกาสที่จะดำเนินการนี้ให้ลุล่วงไปด้วยดี ในระหว่างนี้ท่านขอให้เราทำตนให้คุ้นเคยกับสภาวะที่แวดล้อมนี้ก่อน และได้รับรองว่า ยินดีจะช่วยให้ความปรารถนาของข้าพเจ้าเป็นผลสำเร็จอย่างจริงจัง ข้าพเจ้าได้กล่าวขอบคุณท่านเป็นอย่างสูง จากนั้นท่านก็ได้ลุกขึ้นและลาจากเราไป

ในความประสงค์ของข้าพเจ้าครั้งนี้ ใคร่ขอให้ท่านผู้อ่านทราบเสียก่อนว่า *เรามิได้มีความประสงค์ที่จะทำการกลับใจผู้อื่นในเรื่องลัทธิศาสนา ที่เขามีความเชื่อถืออยู่แต่เดิมอย่างใดเลย* โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เราต้องการ

จะช่วยเหลือชาวโลกมนุษย์ส่วนมาก ที่มีความเห็นในเรื่องโลกทิพย์อย่างผิด ๆ ให้มีความเห็นถูกขึ้นเท่านั้น เราต้องการจะให้เขาทราบว่า ความตายนั้นที่แท้จริงคืออะไร น่าเสียดายที่ชาวโลกมนุษย์ส่วนมากมีความเห็นอย่างดึงดันในทางผิด ๆ อย่างแก้ไม่หายเกี่ยวกับเรื่องเช่นนี้ บุคคลเหล่านี้ เมื่อเวลาแห่งความตายมาถึงก็ได้รับความทุกข์ทรมานและความหวาดหวั่นโดยไม่สมควร

สู่อบายภูมิเบื้องสูง (ขั้นแรก)

เอ็ดวินได้กล่าวชวนเราทั้ง ๒ ว่า เนื่องจากเขาเห็นว่า บัดนี้เรามีกำลังใจเข้มแข็งขึ้นพอสมควรแล้ว เขาจึงคิดว่าเราควรจะไปเยี่ยมภูมิต่ำ (อบายภูมิ) อีกครั้งหนึ่ง เพื่อสำรวจดูความเป็นไปให้ถี่ถ้วนยิ่งขึ้นกว่าครั้งแรก ซึ่งเราทั้ง ๒ ก็รับด้วยความยินดี เอ็ดวินได้กล่าวว่าเขาจะให้ความคุ้มครองแก่เราอย่างเต็มที่ตลอดเวลา

เราได้ออกจากบ้านของเอ็ดวิน เดินทางผ่านอาณาเขตแห่งภูมิของเราไปอย่างรวดเร็ว และในที่สุดก็เข้าสู่อาณาเขตของอบายภูมิ ณ ที่นี้เอ็ดวินได้กล่าวเตือนว่าเราจะ

รู้สึกเยือกเย็นไปตลอดร่างเช่นครั้งก่อน แต่เราจะกำจัดความรู้สึกเช่นนี้เสียได้ โดยตั้งใจอธิษฐานจิตสลัดมันออกไปเสีย เขาได้จับมือของเราทั้ง ๒ ไว้คนละข้าง ข้าพเจ้าเหลือบมองดูที่เสื้อผ้าของเรา ก็เห็นว่าได้เปลี่ยนเป็นสีคล้ำลงไปอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งเป็นการน่าประหลาดอย่างยิ่ง เอ็ดวินได้กล่าวว่า การเปลี่ยนสีคล้ำลงของเสื้อผ้าของเรานี้เป็นเรื่องของธรรมชาติเช่นนั้นเอง มิได้แสดงว่าเราจะหมดอำนาจคุ้มกันตัวหรือเป็นผู้เสื่อมลงแต่อย่างใด โดยกฎธรรมชาติที่เป็นไปเช่นนี้ ก็เพื่อให้สภาวะภายนอกของเรากลมกลืนเข้ากันได้ กับสิ่งแวดล้อมเท่านั้นเอง หาไม่แล้วแสงเรืองรองอันเกิดจากอาภรณ์ของเรานั้นจะทำอันตราย หรือเป็นที่ระคายเคืองแก่สายตาของผู้อยู่ในภูมินี้จนทนไม่ได้

เมื่อข้าพเจ้าได้เหลียวไปพิจารณาดูโดยรอบ ก็เห็นว่าเรากำลังเดินอยู่ในภูมิประเทศที่อ้างว้าง และเปล่าเปลี่ยวเป็นอย่างยิ่ง พื้นแผ่นดินแข็งกระด้างผิดกับในภูมิของเราอย่างไกลลิบ ต้นไม้ใบหญ้าอันเขียวขจีต่าง ๆ ก็ไม่มีปรากฏให้เห็นเลยแม้แต่น้อย ท้องฟ้าเบื้องบนแลดูครึ้มและมืดมนธ์

อากาศเยือกเย็นยิ่งขึ้นทุกขณะ เบื้องหน้าเรามีหมอกสีขาวจาง ๆ ขวางหน้าอยู่ ยิ่งเข้าไปใกล้ก็ปรากฏว่า หมอกนี้ได้ทวีความหนาทึบมากขึ้นทุกที ทำให้รู้สึกว่าเป็นเสมือนมีเมฆหมอกอันชื้นแฉะมีน้ำหนัก และแรงดันผิดปกติกดทับอยู่โดยรอบกาย ทันใดนั้นเอง ก็มีร่าง ๆ หนึ่งโผล่ออกมาจากหมอกตรงมาที่เรา เอ็ดวินคงจะรู้จักบุคคลผู้นี้ดี เพราะเขาได้กล่าวแนะนำตัวพวกเราให้รู้จัก และให้แจ้งถึงความประสงค์ของการที่พาเรามาครั้งนี้ด้วย บุคคลผู้นี้ได้กล่าวว่า เขายินดีจะร่วมทางไปกับเราด้วย เพื่อให้ความช่วยเหลือและแนะนำบางประการ และแล้วเราก็เดินมุ่งหน้าต่อไป สักพักใหญ่หมอกนี้ก็ค่อยจางลง และในที่สุดเราก็สามารถเห็นภูมิประเทศรอบด้านได้ดีขึ้นกว่าเดิม บัดนี้เราได้มาอยู่ท่ามกลางผืนแผ่นดินที่อ้างว้าง และแห้งแล้งอย่างสุดที่จะประมาณได้ ช้า ๆ นาน ๆ จะเห็นบ้านอันซอมซ่อตั้งอยู่โดดเดี่ยวห่าง ๆ กันสักหลังหนึ่ง แลดูแต่ไกลก็รู้สึกทุเรศเหลือประมาณ เดินกันต่อมาอีกไม่นาน เราก็พากันมาถึงบ้าน หรือจะเรียกให้ถูกก็คือกระท่อมโกโรโกโสเข้าหลังหนึ่ง

ก. อบายภูมิขั้นแรก (ขั้นสูง)

อบายภูมิขั้นนี้ เป็นขั้นติดต่อกันกับภูมิสูง ฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่า แม้จะปราศจากความเจริญและนับว่าเป็น "อบาย" อย่างหนึ่ง ก็ยังนับว่าสูงกว่าอบายขั้นอื่นๆที่เราจะได้พบเห็นต่อไปข้างหน้า เมื่อเราได้เข้ามาใกล้ ๆ กระท่อมหลังนี้แล้ว จึงได้แลเห็นได้ชัดว่า เป็นบ้านเตี้ย ๆ เล็ก ๆ ปราศจากเครื่องประดับตกแต่งใด ๆ ทั้งสิ้น แม้มองดูจากภายนอกก็แลเห็นได้ว่าไม่น่าที่จะมีผู้คนอยู่อาศัยได้เลย ยิ่งเข้าไปใกล้เพียงใด ก็ยิ่งแลดูเห็นความน่าเกลียดมากขึ้นอย่างบอกไม่ถูกว่าเป็นเพราะเหตุใด เอ็ดวินและผู้นำทางของเรา ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่อยู่ในภูมินี้ ได้เดินนำทางตรงไปยังประตูหน้า และเมื่อได้เคาะประตูแล้ว ก็เปิดเข้าไปภายในทันทีโดยไม่ได้รอเสียงขานรับ และหันมากวักมือให้เราตามเข้าไปบ้าง เมื่อเราเข้าไปข้างในก็เห็นว่า ห้องนั้นเป็นห้องที่เลวที่สุดเท่าที่เราได้เคยเห็นมา ถ้าจะพูดเปรียบในแง่ของชาวโลกมนุษย์ก็พอจะกล่าวได้ว่า เป็นที่อยู่ของบุคคลผู้ที่ยากจนที่ชาวโลกมนุษย์จะพึงคิดฝันได้ และเป็นผู้ที่หาที่พึ่งอย่างใดมิได้เลย

แต่ทั้งนี้ ก็เป็นคำเปรียบให้ท่านผู้อ่านพอจะมองเห็นตามได้เท่านั้น เพราะเมื่อมองในแง่ของเราแล้ว ความยากจนดังกล่าวนั้น หาใช่ความเข็ญใจไร้ทรัพย์สมบัติโดยตรงไม่ แต่เป็นความยากจนทางจิตใจ ซึ่งมีระดับต่ำเหลือประมาณนั่นเอง *ความยากจนชนิดนี้ร้ายแรงกว่าความยากจนในทางวัตถุมากมายนัก เพราะเราไม่สามารถหาวัตถุใด ๆ มาเป็นเครื่องบำบัดความรู้สึกอันต่ำทรามเช่นนี้ได้เลย* เมื่อเราเข้าไปภายในห้อง ความหนาวเย็นแทนที่จะลดน้อยลงไป ก็กลับยิ่งเพิ่มทวีขึ้นอีก ซึ่งทั้งนี้เอ็ดวินกล่าวว่า *เป็นเพราะสภาวะแห่งจิตใจของเจ้าของบ้านนั่นเอง ที่ทำให้เป็นเช่นนี้*

ในห้องหลัง เราเห็นบุคคลผู้หนึ่งนั่งอยู่บนเก้าอี้แต่ลำพังผู้เดียว เขามิได้ลุกขึ้นหรือแสดงกิริยาอาการว่ายินดีต้อนรับพวกเราแต่อย่างใด รูธกับข้าพเจ้าคงยืนอยู่ห่าง ๆ ปล่อยให้เอ็ดวินและเจ้าหน้าที่ของภูมินี้ เดินตรงเข้าไปสนทนาโต้ตอบกับเจ้าของบ้านผู้ไม่เต็มใจต้อนรับนี้ตามลำพัง เขาเป็นคนมีอายุอยู่ในวัยกลางคน ลักษณะท่าทางเป็นผู้เคย

มีความเจริญรุ่งเรืองมาแล้วครั้งหนึ่ง จากเครื่องแต่งกายแสดงว่า เป็นผู้ไม่เอาใจใส่ในความเป็นอยู่ของตนเองเลย เขามีสีหน้าแสดงความไม่พอใจ เมื่อเอ็ดวินแนะนำให้รู้จักเราในฐานะที่เป็นผู้มาใหม่ หลังจากการสนทนาได้สักครู่หนึ่ง ข้าพเจ้าก็พอจะจับใจความได้ว่า เขากำลังบ่นแสดงความไม่พอใจในความทุกข์ยากที่เขาได้รับว่าเป็นสิ่งที่ไม่ยุติธรรมอย่างยิ่ง เอ็ดวินได้กล่าวว่า สิ่งที่เขาคิดนั้น ไม่มีทางที่จะเป็นไปได้เลย เพราะความไม่ยุติธรรมนั้น จะหาไม่ได้ในโลกที่เขากำลังเป็นอยู่นี้ ได้มีการโต้เถียงกันอย่างค่อนข้างรุนแรงอยู่พักหนึ่ง ที่ว่ารุนแรงนั้น ก็คือฝ่ายผู้เป็นเจ้าของบ้านเป็นฝ่ายโต้เถียงอย่างรุนแรง แต่ตลอดเวลานี้ พวกเราไม่มีใครได้กล่าวถ้อยคำอันรุนแรงอย่างใดเลย แต่ในที่สุด เขาก็ค่อยเสียงอ่อนลง และดูเหมือนจะพอรู้เหตุผลขึ้นมาบ้าง หลังจากนั้นไม่นาน เขาก็บอกว่าจะขอนำเหตุผลของพวกเราไปคิดดูก่อน และแล้วเราก็ถือโอกาสลาออกจากบ้านของเขา

เมื่อมาอยู่ข้างนอกด้วยกันแล้ว เอ็ดวินได้อธิบายให้ฟังว่า บุคคลผู้นี้ได้มาสู่โลกนี้ประมาณ ๒—๓ ปีมาแล้ว เมื่อ

ครั้งเป็นมนุษย์เขาเป็นนักธุรกิจที่มีชื่อเสียง โดยประสบความสำเร็จในการงานอย่างดี ตามทัศนะของชาวโลกมนุษย์ ตลอดเวลาที่เขาประกอบอาชีพอยู่ในโลกมนุษย์นั้น เขาไม่เคยคิดถึงสิ่งอื่นใดหรือความทุกข์ยากของผู้ใด นอกจากความสำเร็จในการงานของเขาเท่านั้น เขาถือเสียว่าวิธีการทุก ๆ อย่าง หากไม่ผิดกฎหมายแล้ว ก็เป็นของที่ใช้ได้ทั้งนั้น เขาไม่เอาใจใส่ว่า จะมีใครได้รับความเดือดร้อนหรือทุกข์ยากเพราะการงานของเขาหรือไม่เพียงไร เขาไม่เคยมีความกรุณาต่อผู้หนึ่งผู้ใด โดยถือเสียว่า ผู้ที่แข็งแรงหรือผู้ที่ฉลาดกว่าเท่านั้น จึงจะสมควรดำรงชีวิตอยู่ได้ จริงอยู่เขาส่งเงินไปร่วมการบำเพ็ญกุศลต่าง ๆ ไม่น้อยเหมือนกัน

แต่เขาก็จะเลือกส่งเฉพาะที่จะนำชื่อเสียงมาให้หรือจะนำผลประโยชน์ตอบแทนมาให้เขามากกว่า ที่เขาลงทุนไปเท่านั้น เขาช่วยเหลือเจือจานกิจกรรมทางศาสนาด้วยความแข็งแข็ง -เอาจริงเอาจัง แสดงถึงความเป็นผู้มีศรัทธาเลื่อมใสอย่างยิ่ง เพราะเขารู้ว่าเขาจะได้รับความยกย่องนับถือจากพวกพระเป็นอย่าง

ดี และเขาก็รู้สึกพองโตในเมื่อรู้สึกว่า ตนเป็นผู้เด่นอยู่ในสังคม เขาเคยออกเงินสร้างโบสถ์ วิหาร วัดวา อาราม และโบสถ์แห่งหนึ่ง ก็ถึงกับนำชื่อของเขาไปตั้งเป็นชื่อของโบสถ์นั้น แต่เอ็ดวินได้บอกกับเราว่า เท่าที่ได้สำรวจประวัติความเป็นมาของบุคคลผู้นี้โดยละเอียดแล้ว ก็ไม่เคยปรากฏว่าเขาได้กระทำกิจการอย่างใด ด้วยน้ำใจเสียสละอย่างแท้จริงแม้สักครั้งเดียว จุดประสงค์อันยิ่งใหญ่ของการทำบุญของเขาทุกครั้งก็คือ ต้องการให้ตัวเด่นขึ้น ซึ่งเขาก็ได้รับผลสมประสงค์จริง ๆ ในโลกมนุษย์ แต่ก็เป็นความสำเร็จที่มีราคาแพงเหลือเกิน *เพราะในเมื่อเขาได้ผ่านเข้ามาสู่โลกทิพย์นี้ เขาก็ได้รู้ว่าความสำเร็จจอมปลอมทั้งหลายเหล่านั้น ได้เป็นต้นเหตุแห่งความยากแค้นแสนสาหัส ดังเช่นที่เขากำลังประสบอยู่ ณ บัดนี้*

ด้วยเหตุดังกล่าวมา จึงได้รับความโกรธแค้นเสียใจอย่างมากมาย เมื่อได้รับผลอันคาดไม่ถึงในโลกนี้ ในทัศนะของเขาถือว่า เขาได้มีชีวิตอันดีงาม สมควรเป็นตัวอย่างแก่

อนุชนรุ่นหลังได้จริง ๆ เขาจึงไม่เข้าใจว่า เหตุใดเขาจึงต้องได้รับผลอันอยุติธรรมอย่างร้ายแรงเห็นปานนี้ เขาไม่ยอมฟังเหตุผลว่า อันที่จริงแล้วเขาไม่ควรจะโทษผู้อื่นใดนอกจากตนเอง เขาบ่นอยู่เสมอว่าพวกพระทำให้เขาหลงผิดมาตลอดเวลา เพราะการที่เขาได้รับการยกยอปอปั้นตลอดมานั้นทำให้เขาทึกทักเอาว่า เขาจะต้องได้รับผลแห่งการบุญของเขาอย่างมหาศาลในโลกหน้า เขายังไม่ยอมเชื่อ แม้ว่าเราจะได้พยายามอธิบายให้ฟังครั้งแล้วครั้งเล่าว่า ในการทำบุญนั้น เจตนาเป็นของสำคัญที่สุด ไม่ใช่จำนวนเงิน เพราะเราจะเอาเงินซื้อผลบุญ หรือความสุขในโลกหน้านั้นไม่ได้เป็นอันขาด *การทำบุญหรือการทำประโยชน์แก่ผู้อื่นนั้น แม้มีประมาณเล็กน้อย แต่หากผู้ทำได้กระทำด้วยใจอันบริสุทธิ์ เพื่อช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ผู้เป็นเพื่อนเกิด แก่ เจ็บ ตายด้วยกันนั้น ย่อมได้ผลอานิสงส์ใหญ่ยิ่งกว่าการทำบุญด้วยเงินเป็นจำนวนมาก เพื่อหวังผลในทางหาคะแนนนิยม ให้แก่ตัวผู้กระทำเองเป็นไหน ๆ*

ในปัจจุบันจิตใจของบุคคลผู้นี้ ถูกกลุ้มรุมด้วยความโกรธแค้นอยู่ตลอดเวลา ซึ่งดูเหมือนจะยิ่งทับทวีมากขึ้นทุกที ทั้งนี้เพราะเมื่อสมัยเป็นมนุษย์ ไม่มีผู้ใดกล้าขัดใจเขาเลย ชีวิตของเขาเคยแวดล้อมไปด้วยความสุขสำราญ นึกอยากได้สิ่งใด ก็เป็นอันต้องได้ตามปรารถนา จึงไม่ต้องสงสัยว่าได้ก่อให้เกิดความทุกข์ทรมานขึ้นแก่จิตใจของเขาอย่างหาที่เปรียบมิได้ เขาเคยหวังว่า จะต้องได้รับผลตอบแทนอย่างมหาศาล แต่แล้วก็กลับต้องตกมาอยู่ในสภาวะอันแสนจะทุเรศเวทนา เขาได้แต่บ่นซ้ำ ๆ อยู่ว่า เขาช่างเป็นคนอาภัพเสียจริง ๆ ที่หาบุคคลที่จะชี้ความผิดของเขาให้เขาตัวรู้ไม่ได้เลย เอ็ดวินได้กล่าวว่า ทั้งเขาเองและเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ได้พยายามให้เหตุผลปลอบโยนบุคคลผู้นี้ ให้รู้จักผิดชอบชั่วดีมานานหนักหนาแล้ว แต่เขาก็ยังดื้อไม่ยอมฟังอยู่นั่นเอง มาในครั้งหลังที่ข้าพเจ้ากับรูธได้ร่วมทางมาด้วยนี้เอง ที่เอ็ดวินได้สังเกตเห็นว่า ดูเขาเสียงอ่อนลงบ้างและมีท่าทางว่า พอจะกลับใจได้ทีละน้อยในขั้นต่อไป ซึ่งทั้งนี้เอ็ดวินได้กล่าวว่า อาจเป็นเพราะอิทธิพลแห่งจิตใจอัน

เต็มไปด้วยความกรุณาปรานีของรูธ ซึ่งได้แผ่ออกมาโดยที่เจ้าตัวมิได้รู้สึกก็เป็นได้

นี้เป็นรายแรกแห่งประจักษ์พยาน อันแสดงถึงความทุกข์ทรมานของผู้อยู่ในอบายภูมินี้ แม้จะเป็นขั้นที่ยังสูงกว่าส่วนอื่นก็ตาม อย่างไรก็ดี ในขณะนี้เรายังไม่สามารถจะช่วยเหลือเขาได้มากกว่านี้ จึงต้องปล่อยไว้เช่นนั้นก่อน และเราทั้ง ๔ ก็ออกเดินทางมุ่งหน้าเข้าสู่แดนอบายภูมิลึกเข้าไปทุกขณะ

บทที่ ๘

สู่อบายภูมิ

ความแตกต่างระหว่างสุคติภูมิกับอบายภูมินั้น มีอยู่ประการหนึ่ง คือเราอาจกล่าวได้ว่า สุคติภูมิเป็นดินแดนแห่งฤดูร้อนตลอดกาล ส่วนอบายภูมินั้นเป็นเสมือนดินแดนแห่งฤดูหนาวตลอดกาล ฉะนั้น (ทั้งนี้เพราะในทัศนะของชาวตะวันตก ฤดูร้อนเป็นเวลาแห่งความผาสุกสดชื่น ความร้อนไม่รุนแรงเหมือนอย่างในประเทศเรา ส่วนฤดูหนาวนั้นเป็นฤดูแห่งความทุกข์ทรมานเพราะความหนาวมีมาก และร้ายแรงอย่างยิ่ง) แต่การเปรียบเทียบครั้งนี้ ข้าพเจ้าหมายถึงสภาวะอากาศโดยทั่วไปเท่านั้นมิได้หมายถึงลักษณะประการอื่นด้วย เพราะอันที่จริง ฤดูหนาวในโลกมนุษย์นั้น แม้จะต้องเผชิญกับความหนาวอย่างรุนแรงของอากาศก็จริง แต่ทัศนียภาพของภูมิประเทศก็มีความสวยสดงดงามไปอีกแบบหนึ่ง ซึ่งให้ความรื่นรมย์ใจได้อีกประการหนึ่งเหมือนกัน แต่

ในทุคติภูมิที่ข้าพเจ้ากำลังกล่าวถึงอยู่นี้ ถ้าข้าพเจ้าจะใช้คำเปรียบว่า **ฤดูหนาว** ก็ขอให้ท่านใช้มโนภาพระลึกถึงความเยือกเย็นอันทารุณอย่างเดียวเท่านั้น มิได้เกี่ยวกับความงดงามของพื้นภูมิประเทศแต่อย่างใด เพราะในทุคติที่ข้าพเจ้ากำลังกล่าวถึงอยู่นี้ โดยทั่วบริเวณจะมีแต่ความเยือกเย็นแห้งแล้ง อ้างว้าง และเปล่าเปลี่ยวอย่างน่าสพึงกลัวเป็นที่ยิ่ง มันทำให้จิตใจของเราหดหู่ และเศร้าสลดอย่างบอกไม่ถูกจริง ๆ

ในบทที่แล้วมา ข้าพเจ้าได้กล่าวถึงอบายภูมินี้มาแล้วครั้งหนึ่งโดยย่อ ในครั้งนั้นเป็นการบรรยายถึงลักษณะของอบายภูมิอันอยู่ปากทางเท่านั้น นบว่าเป็นส่วนที่ยังอยู่ใกล้กับสุคติภูมิบ้าง แต่บัดนี้ข้าพเจ้าพร้อมทั้งเอ็ดวินและรูธ จะได้นำท่านลึกเข้าไปเป็นลำดับ ก่อนอื่นขอให้ท่านระลึกไว้ด้วยว่า เรื่องต่อไปนี้ มิใช่เรื่องราวที่น่ารื่นรมย์ใจแต่อย่างใดเลย การกล่าวถึงอบายภูมิ จะเป็นเรื่องที่ทำให้เกิดความบันเทิงใจไม่ได้อยู่เอง แต่เนื่องจากเป็นเรื่องของความจริงฉะนั้น *การกล่าวถึงความจริงในบางครั้งนั้น แม้จะไม่*

เป็นไปเพื่อความบันเทิงหรือรื่นรมย์ใจอยู่บ้าง ก็เป็นเรื่องที่ช่วยไม่ได้ จุดมุ่งหมายของการบรรยายครั้งนี้ มิใช่เพื่อขู่ให้ท่านผู้ฟังตกใจกลัว การกระทำเช่นนั้น มิใช่จุดประสงค์ของพวกเราชาวโลกทิพย์แต่อย่างใด ความมุ่งหมายของข้าพเจ้าก็คือ เพื่อแสดงให้ท่านทราบว่า ภูมิเช่นนี้มีอยู่จริงโดยกฎอันไม่มีผู้หนึ่งผู้ใดหลีกเลี่ยงได้ คือกฎแห่งเหตุและผล ซึ่งเป็นเรื่องของผลอันเกิดแก่จิตใจ ที่มนุษย์ทุกคนจะต้องได้รับ หลังจากที่ตนได้หว่านพืชเช่นนั้นไว้แล้วในโลกมนุษย์นั้นเอง (such places exist solely by virtue of an inexorable law, the law of cause aud effect, the spiritual reaping that succeeds the earthly sewing) นอกจากนั้น ก็เพื่อแสดงให้เห็นว่า การที่บุคคลหลบหนีความยุติธรรม หรือการลงโทษในโลกมนุษย์มาได้นั้น เขาจะต้องได้เผชิญกับความยุติธรรมอย่างเด็ดขาด และสมควรแก่ความผิดของเขาในอบายภูมินี้ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้เลย และโดยไม่มีข้อยกเว้นเลยแม้แต่น้อย

ในขณะที่เราเดินทางจากภูมิของเราเข้าสู่อบายภูมินั้น ทัศนียภาพโดยรอบจะเริ่มเปลี่ยนแปลงไปเป็นลำดับ ดอกไม้

ก็จะลดจำนวนน้อยลง ที่มีอยู่ก็จะมีสีซีดลงเป็นลำดับ แลดูคล้ายกับจะตายมิตายแหล่ฉะนั้น ต้นหญ้าก็ค่อย ๆ มีสีเหลืองทวีขึ้น ความเขียวชอุ่มลดน้อยลงทุกที จนกระทั่งในที่สุดทั้งต้นหญ้าและดอกไม้ก็หายไปหมดโดยสิ้นเชิง เหลือแต่ภูมิประเทศอันแห้งแล้ง ทุรกันดาร เต็มไปด้วยโขดหินอยู่รอบด้าน ความมืดก็ค่อย ๆ ปกคลุมขึ้นเป็นลำดับ จนกระทั่งแสงเรืองรองอันเป็นลักษณะประจำภูมิของเรานั้น ก็ค่อย ๆ กลายเป็นแสงสลัวสีเทาลง และในที่สุดก็กลายเป็นความมืดดำสนิท ในท่ามกลางความมืดชนิดนี้ผู้มีสภาวะแห่งจิตใจยังเจริญไม่ถึงแล้ว จะมองไม่เห็นสิ่งหนึ่งสิ่งใดเลย แต่สำหรับผู้ที่เดินทางมาจากภูมิที่สูงขึ้นไป ก็สามารถมองเห็นในท่ามกลางความมืดได้เป็นอย่างดี โดยที่สัตว์ผู้อยู่ในอบายภูมิเหล่านี้จะไม่มีโอกาสเห็นท่านได้เลย นอกจากว่าท่านเหล่านั้นจะต้องการให้สัตว์เหล่านี้เห็นโดยเฉพาะเท่านั้น

ขณะนี้ ทางเดินของเราค่อย ๆ ลดลงเป็นลำดับ เราได้ผ่านอาณาเขตที่เต็มไปด้วยหมอกมาแล้ว พื้นดินที่เราเหยียบอยู่ขณะนี้รู้สึกว่า แข็งกระด้างขึ้นทุกที มองไปโดยรอบกายจะไม่แลเห็นมีบ้านผู้คนอยู่ ณ ที่แห่งใดเลย มองตรงไปเบื้อง

หน้าจะเห็นทางหินขรุขระและลาดชันอย่างน่ากลัว ขณะนี้แม้เราจะรู้ดีว่า ความมืดได้ปกคลุมอยู่รอบข้าง แต่เราก็รู้สึกได้ในขณะเดียวกันว่า เราสามารถมองเห็นสิ่งต่าง ๆ รอบข้างได้อย่างชัดเจน ข้าพเจ้ารบรองว่าที่กล่าวมานี้ เป็นความจริงอย่างแปลกประหลาด ซึ่งไม่สามารถจะอธิบายอย่างไรได้ว่า เหตุใดจึงเป็นเช่นนั้นได้ เมื่อเทียบตามความรู้สึกของทางโลกมนุษย์ อย่างไรก็ตาม ความจริงก็เป็นเช่นนั้น

ทางลาดที่เราเดินลงไปนี้ มีหินเป็นรอยแตกร้าวอยู่ทั่วไปข้าพเจ้าได้สังเกตเห็นที่พื้นดินเหล่านี้ มีเป็นเมือกจับอยู่ทั่วไป ทำให้รู้สึกว่าน่าจะลื่นไถลทำให้หกล้มได้ง่ายเป็นอย่างยิ่ง เมือกนี้มีสีเขียวช้ำ ๆ และมีกลิ่นเหม็นอย่างร้ายแรงสำหรับพวกเราอันตรายอันเกิดจากการลื่นไถลล้มฟาดลงไปนั้น เป็นอันไม่ต้องคำนึงถึง ทั้งนี้ เพราะดังที่ข้าพเจ้าได้กล่าวมาแล้วว่า อาการทางกายของเราอยู่ในบังคับของใจโดยสมบูรณ์ เพราะฉะนั้นการหกล้มพลาดโดยไม่ได้ตั้งใจนั้นย่อมเป็นไปไม่ได้อย่างเด็ดขาด

หลังจากที่เราได้เดินตามทางลาดลงมาประมาณสักหนึ่งไมล์เป็นอย่างน้อย เราจึงได้แหงนมองดูรอบ ๆ จึงพบความจริงว่า บัดนี้ เราได้อยู่ภายในหุบเขามหึมามีสัณฐานเป็นวงกลม เส้นรอบวงนั้นกะว่าคงยาวหลายไมล์ทีเดียว เมื่อเหลียวไปรอบด้านก็จะเห็นขุนเขาใหญ่ตั้งตระหง่านอยู่ทุกทิศทุกทาง ตามไหล่เขาเป็นลาดหินและหน้าผาชันและดูน่าสพึงกลัวมิใช่น้อย

บริเวณพื้นที่โดยรอบ มีหินใหญ่น้อยระเกะระกะอยู่ทั่วไป และปรากฏมีหมอกหรือไอบาง ๆ ซึ่งเป็นไออันมีพิษร้ายแรงอย่างยิ่ง ลอยอยู่บนพื้นดินและปกคลุมหินเหล่านี้อยู่ทั่วไป แน่นอนเหลือเกิน หากเรามิได้รับการคุ้มกันเป็นอย่างดีแล้ว คงจะต้องได้รับอันตรายอย่างร้ายแรง จากไอพิษเหล่านี้อย่างไม่ต้องสงสัย แม้กระนั้นเราก็รู้ได้ด้วยญาณว่าสถานที่เช่นนี้เป็นภัยอย่างร้ายแรงเพียงใด เราได้เดินเรื่อย ๆ ต่อมาด้วยความปลอดภัยอีกครู่หนึ่ง เมื่อได้เพ่งสายตาผ่าไอพิษออกไปเบื้องหน้า ก็แลเห็นสิ่ง ๆ หนึ่งเป็นเงาดำ ๆ อยู่ในความมืดสลัวนั้น ครั้งแรกข้าพเจ้าก็คิดว่าภาพที่เราเห็น

ตะคุ่ม ๆ นั้น แลดูคล้าย ๆ กับจะเป็นร่างมนุษย์กำลังคลานกระเสือกกระสนอยู่บนพื้นดินฉะนั้น แต่แล้วก็ต้องเลิกคิดเช่นนั้น เมื่อนึกขึ้นมาได้ว่า เป็นการสุดวิสัยที่จะมีมนุษย์ผู้หนึ่งผู้ใดมีชีวิตอยู่ในสถานที่อันเต็มไปด้วยพิษร้ายแรงเช่นนี้ได้ แต่เอ็ดวินก็ได้บอกแก่ข้าพเจ้าในทันทีว่า ร่างเหล่านั้นเป็นร่างของมนุษย์ หรือของผู้ที่ครั้งหนึ่งเคยเป็นมนุษย์มาแล้วอย่างแท้จริง เขาผู้ครองร่างเหล่านั้นครั้งหนึ่งก็ได้เคยมีชีวิตอยู่ในโลกมนุษย์เหมือนกันกับพวกเรานี่เอง เขาได้เคยกิน เคยนอน เคยหายใจอากาศในโลกมนุษย์เช่นเดียวกับพวกเรา ได้เคยเดินไปมาในโลกมนุษย์ เคยดีใจเสียใจ ร้องไห้หัวเราะมาแล้วเหมือนกัน บางคนก็ได้เคยสมาคมติดต่อกับพวกเรามาแล้ว แต่เขาเหล่านั้นเป็นผู้มีจิตใจชั่วหยาบอย่างร้ายแรงในดวงจิตของเขาไม่มีสิ่งใดนอกจากความปรารถนาในทางที่ชั่ว และความต้องการที่จะทำกรรมอันลามกนานาประการ จิตใจของเขาถูกครอบงำอยู่ด้วยอกุศลวิตกเป็นส่วนมาก ฉะนั้นหลังจากที่เขาได้ละทิ้งกายเนื้อมาแล้ว เขาจึงได้มาอยู่ ณ สถานที่อันสมควรแก่เขาอย่าง

แท้จริง สถานที่เช่นนี้เอง คือมรดกแห่งกรรมอันชั่วร้าย และแห่งจิตใจอันหยาบช้าของเขา ทั้งหมดนี้เป็นผลกรรมของเขาเองทั้งสิ้น

เมื่อเราเดินต่อไปอีกพักหนึ่ง ก็ปรากฏว่าหนทางได้ลาดลงไปอีก และเราคือข้าพเจ้ากับรูธก็รู้ได้ทันทีว่า จะต้องประสบภาพที่น่าสังเวช น่าเกลียดและ น่ากลัวยิ่งขึ้นไปทุกที แต่เราก็รู้สึกอุ่นใจว่า เอ็ดวินคงจะมีความสามารถคุ้มครองเราไว้ได้เป็นอย่างดี อันที่จริงก็เป็นเช่นนั้น เพราะ บุคคลผู้ยังมีกำลังใจไม่พอที่จะทนดูภาพอันน่าสยดสยองต่าง ๆ ได้ หรือยังไม่มีอำนาจคุ้มครองตนเองได้อย่างเพียงพอแล้ว จะไม่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาสู่สถานที่อันเต็มไปด้วยอันตรายรอบข้างเช่นนี้เป็นอันขาด

เมื่อเราเดินเข้าไปใกล้ก็ได้เห็นร่าง ซึ่งน่าจะเป็นร่างของสัตว์มากกว่ามนุษย์ นอนเหยียดยาวอยู่พื้นหินโดยทั่วไป ข้าพเจ้าไม่อยากจะใช้คำว่า ร่างมนุษย์ ก็เพราะสภาพที่แลเห็นอยู่นั้น ทำให้เกิดความสังเวชอย่างสุดที่จะบรรยายได้ อย่างไรก็ตาม มันก็เป็นร่างของผู้ซึ่งครั้งหนึ่งเคยเป็นมนุษย์มาแล้วจริง ๆ เครื่องนุ่งห่มที่ปกปิดร่างกายอยู่นั้นขาดวิ่นไม่มี

ชิ้นดี ซึ่งข้าพเจ้าคิดว่า จะมีปกปิดร่างกายอยู่หรือไม่ ก็ดูเหมือนจะมีค่าเท่ากัน เพราะปรากฏว่า เป็นเศษผ้าชิ้นหยาบ ๆ เก่าแก่ และขาดวิ่นจนกระทั่งสามารถมองเห็นเนื้อได้หมดแทบทุกส่วนของร่างกาย และเนื้อนี้ เมื่อเพ่งพินิจดูก็ชวนให้รู้สึกว่าน่าจะเป็นร่างของซากศพมากกว่าที่จะเป็นของร่างที่ยังมีชีวิตอยู่ ทั้งแขนและขามีแต่หนังหุ้มกระดูกอยู่แทบไม่มิด เมื่อมองดูที่มือ ข้าพเจ้าก็รู้สึกว่า น่าจะเป็นกรงเล็บของสัตว์ชนิดใดชนิดหนึ่งมากกว่าที่จะเป็นของมนุษย์ สิ่งที่น่าสยดสยองที่สุดก็คือดวงหน้าของร่างเหล่านี้เอง เป็นดวงหน้าที่บิดเบี้ยวเหยเกจนแทบจะไม่เป็นรูปร่าง ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกว่า สมควรจะเป็นหน้าของสัตว์เสียมากกว่า ดวงตาเล็กและลึกลงไปในกระบอกตา ริมฝีปากใหญ่หนาและบานยื่นออกมา ทำให้มองเห็นฟัน ซึ่งมีลักษณะไม่ผิดอะไรกับเขี้ยวของสัตว์นั้นเอง

เราจ้องมองร่าง ซึ่งครั้งหนึ่งเคยเป็นมนุษย์เหมือนกันกับพวกเราเหล่านี้ ด้วยความรู้สึกหดหู่อย่างสุดซึ้ง มันทำให้เรารู้สึกประหลาดใจอย่างยิ่งว่า บุคคลเหล่านี้ ได้ทำ

กรรมอย่างใดไว้ร้ายแรงเพียงใด จึงต้องได้รับความทรมานถึงขนาดนี้

เอ็ดวินผู้ซึ่งมีความชำนาญในเรื่องนี้ดี จึงได้บอกกับเราว่า ในไม่ช้าเมื่อข้าพเจ้าลงมือทำงานดังที่ตั้งใจไว้ด้วยกันแล้ว ข้าพเจ้าก็จะมีความสามารถรู้เรื่องนี้ได้ดีขึ้นว่า สัตว์เหล่านี้จะทำกรรมอย่างใดไว้ จึงต้องได้รับผลเช่นนี้ ทั้งนี้เพราะเราไม่จำเป็นต้องไปถามสัตว์เหล่านี้ ถึงความเป็นมาแต่เบื้องหลังของเขาแต่อย่างใด กรรมของสัตว์แต่ละประเภทนั้น เราจะอ่านได้จากรูปลักษณะ และดวงหน้าของสัตว์ประเภทนั้นเอง นอกจากนั้นผู้ชำนาญในทางนี้จะสามารถทราบได้ทันทีว่า สัตว์ผู้ใดมีความรู้สำนึกผิดแล้วและกำลังต้องการความช่วยเหลือเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งท่านก็จะได้ให้ความช่วยเหลือทันทีเท่าที่จะทำได้ และเท่าที่กรรมของสัตว์นั้น จะอำนวยผลให้ช่วยได้เพียงไร ส่วนสัตว์เหล่าใดที่ยังไม่สำนึกผิด ยังยินดีในกรรมอันต่ำทราม หมกมุ่นอยู่ในความคิดอันชั่วร้ายของตนเช่นนี้ ก็ต้องปล่อยไปตามเรื่องก่อน เพราะเมื่อเขายังไม่ต้องการความช่วยเหลือแล้ว ก็ไม่มีผู้ใดหรืออำนาจสิ่งใดจะช่วยได้

สำหรับภาพที่อยู่ ณ เบื้องหน้าเรานี้ เอ็ดวินกล่าวว่า ไม่มีประโยชน์อย่างใดเลย ที่เราจะคิดสงสารหรือช่วยเหลือด้วยวิธีหนึ่งวิธีใด เพราะดวงจิตของเขายังถูกห่อหุ้มอยู่ด้วยความมืดบอดอย่างหนาแน่น เขาไม่เคยแสดงความรู้สำนึกผิดในกรรมชั่วร้ายแต่ปางก่อนเสียเลย ตลอดเวลาเขาจะรู้สึกประหลาดใจว่า เหตุใดร่างกายของเขาจึงได้เปลี่ยนแปลงลงไปจนถึงขนาดนี้ได้ ดวงหน้าของเขายังคงบอกให้เราทราบอยู่เสมอว่า หากเขามีโอกาสหรือมีกำลังอีกเมื่อใด เขาจะต้องประกอบกรรมอันเลวร้ายต่อไปอีก อย่างไม่ยอมหยุดยั้ง บุคคลเช่นนี้ หมดหวังที่เราจะให้ความช่วยเหลือ ไม่ว่าโดยประการใด ๆ ทั้งสิ้น

จากลักษณะของเครื่องห่อหุ้มกายอันขาดกระรุ่งกระริ่งนั้นย่อมแสดงว่า เขาได้รับความทุกข์ทรมานอยู่ ณ ที่นี้มาแล้วหลายร้อยปี ครั้งเมื่อยังเป็นมนุษย์เขาไม่เคยละเว้นหรือปรานีผู้หนึ่งผู้ใดเลย หากว่าจะมีช่องทางกระทำได้เพื่อประโยชน์ของเขาเอง เขาไม่เคยคิดถึงความทุกข์ทรมานทั้งทางกาย และทางใจของเพื่อนมนุษย์ผู้อื่นเลย ในที่สุดกรรมอันเลวร้ายต่าง ๆ ที่เขาได้กระทำแก่ผู้อื่นทั้งหมดนั้น

ได้สะท้อนกลับมาหาเขาอย่างเต็มที่จนหมดสิ้น สิ่งที่เป็นมรดกของเขาในบัดนี้ก็คือ ความทรงจำอันไม่มีวันลืม เป็นความทรงจำที่ฝังแน่นอยู่ในสมองชนิดที่ทำอย่างไร ๆ ก็ลืมไม่ได้ เขาถูกหลอกหลอนอยู่ด้วยอำนาจแห่งผลกรรม อันชั่วร้ายในอดีตอยู่ตลอดเวลา

เมื่อครั้งยังเป็นมนุษย์เขาได้เป็นผู้บิดเบือนความหมายของคำว่ายุติธรรมเอาตามใจชอบ ในความคิดเห็นของเขานั้น คำว่าความยุติธรรมไม่มีความหมายอย่างใด นอกจากเป็นเรื่องที่มีไว้สำหรับพูดกันให้ไพเราะเล่นเท่านั้น ณ บัดนี้เขาก็ได้รู้แล้วด้วยตนเองว่า ความยุติธรรมที่แท้จริงนั้น มีความหมายอย่างไรและเพียงไร ความทรงจำอันไม่รู้ลืมที่ฝังอยู่ในสมองตลอดเวลานั้น มิได้มีเฉพาะกรรมอันเลวร้ายที่กระทำลงไปอย่างเดียวเท่านั้น แต่ภาพของบุคคลจำนวนนับไม่ถ้วน ที่ต้องตกเป็นเหยื่อแห่งกรรมอันเลวร้ายของเขานั้น ได้มาหลอกหลอนให้เห็นอยู่ไม่ขาดสาย ทั้งนี้เพราะจิตใจของคนเรานั้นจะบันทึกเหตุการณ์ทุกอย่าง ทั้งดีและร้ายไว้ในส่วนลึกอย่างไม่ผิดพลาด ไม่บกพร่องและไม่รู้เลือนหาย เขาลืมไม่ได้จริง ๆ เพราะ

เขารู้สึกเสมือนว่ามีอะไรบางอย่าง คอยกระตุ้นเตือน ทำให้ต้องระลึกถึงความเลวร้ายของตนเองอยู่ตลอดกาล นอกจากนั้น ความรู้สึกพลุ่งพล่านในใจที่ต้องตกมาอยู่ ณ สถานที่นี้ ได้เป็นเครื่องเพิ่มความทุกข์ทรมานของเขาให้ยิ่งขึ้นอีกเป็นทวีคูณ เราทั้งสามยืนปลงสังเวชสัตว์ในร่างมนุษย์ตนนี้อยู่พักใหญ่ บอกไม่ถูกว่ามีความรู้สึกเวทนาสงสารหรือไม่ เราทุกคนรู้ดีว่า เขากำลังได้รับมรดก คือผลกรรมอันสมควรแก่เขาแล้วจริง ๆ ไม่มากเกินไปหรือไม่น้อยเกินไปเลย เขาได้กระทำตัวเอง ลงโทษตัวเอง พิพากษาตัวเองและก็กำลังรับมรดกของตัวเอง ไม่มีพระผู้เป็นเจ้าที่ไหนจะคอยลงโทษมนุษย์ หรือคอยแก้แค้นมนุษย์ด้วยความทารุณโหดร้ายแต่อย่างใดเลย (Hear was no case of an avenging God inflicting condign punishment upon a sinner) ความเป็นไปที่เราเห็นอยู่เฉพาะหน้านี้ เป็นเรื่องของกฎแห่งเหตุและผล อันไม่มีใครหลีกเลี่ยงได้โดยแท้ (He i. e. the sinner, was the visible manifestation of the unalterable law

of cause and effect) ชีวิตในโลกมนุษย์คือส่วนเหตุ และความเป็นอยู่ในโลกทิพย์ ก็คือส่วนผลนั่นเอง

อันที่จริง ในบรรดาสัตว์ผู้เสวยผลกรรมของตนเหล่านี้ หากผู้ใดรู้สำนึกผิดในบาปของตนเองแล้ว ก็พร้อมที่จะมีผู้ช่วยเหลือให้คำแนะนำ เพื่อปลดเปลื้องบาปนั้นให้หมดสิ้นไปโดยรวดเร็วยิ่งขึ้น แต่เท่าที่เราเห็นอยู่เบื้องหน้า ณ บัดนี้ ก็ยังไม่มีผู้ใดมีความสำนึกเช่นว่านั้นเลย ในภาวะเช่นนี้ เราย่อมไม่สามารถให้ความช่วยเหลือได้อย่างใดเลย ซึ่งเป็นที่น่าเสียดายอย่างยิ่ง เพราะความจริงแล้ว ผู้ที่อยู่ในภูมิสูงขึ้นไป ต่างพากันเอาใจช่วย และคอยหาโอกาสช่วยเหลืออยู่ตลอดเวลา ขอแต่เพียงให้สัตว์เหล่านี้สำนึกผิด และใคร่ปลดเปลื้องตนให้พ้นจากบาปเท่านั้น ก็จะมีผู้ช่วยเหลือโดยเต็มใจและโดยไม่ชักช้า

เราพากันเดินต่อไปอีก ในไม่ช้าก็ได้มาถึงที่โล่ง ซึ่งมีพื้นที่ราบเรียบกว่าเดิม สังเกตว่าในบริเวณนี้ มีผู้คนอยู่หนาแน่นยิ่งกว่าที่เราผ่านมาแล้ว แต่อันที่จริงเมื่อข้าพเจ้าเห็นร่างของผู้ที่เสวยผลกรรมอยู่ในบริเวณนี้โดยใกล้ชิดแล้ว ก็

รู้สึกว่า หากมิใช่เป็นเพราะเขาเหล่านั้นได้เคยเป็นมนุษย์มาครั้งหนึ่งแล้ว ก็ไม่สมควรจะเรียกว่าเป็นร่างของคนเลยแม้แต่น้อย

ผู้อยู่ในบริเวณนี้มีลักษณะท่าทางต่าง ๆ กัน บ้างก็นั่งอยู่บนก้อนหินเป็นกลุ่ม ๆ ลักษณะท่าทางดูคล้ายจะปรึกษาแผนการณ์ร้ายอย่างใดอย่างหนึ่ง บ้างก็จับกลุ่มกันขู่เข็ญทรมานผู้อื่น ซึ่งกำลังเสวยกรรมอย่างเดียวกัน ณ ที่นี้ให้ได้รับความทุกข์ยิ่งขึ้นไปอีก ดูคล้าย ๆ กับว่าเป็นการแก้แค้นตอบแทนความผิดที่ได้เคยกระทำไว้ต่อกันมา เมื่อครั้งยังอยู่ในโลกมนุษย์ฉะนั้น เสียงกรีดร้องโหยหวนของผู้ได้รับความทุกข์ทรมานเหล่านี้ ดังระงมไปทั่วบริเวณ บอกไม่ถูกว่ามันทำให้เราหดหู่ และสยดสยองอย่างที่ไม่เคยเป็นมาแต่ก่อนเลย เราจึงทำอย่างที่เอ็ดวินแนะนำ คือ อธิษฐานจิตปิดหูเสียไม่ยอมฟังเสียงเหล่านั้น ซึ่งปรากฏผลคือ ทำให้เราได้แต่เห็นภาพอย่างเดียว อวัยวะแขนขาของร่างของบุคคลเหล่านี้ บิดเบี้ยววิกลจนผิดรูป ศีรษะและหน้าตาเต็มไปด้วยความน่าเกลียด และน่าสะพึงกลัวที่สุดเท่าที่เราจะนึกเห็นได้

เฉพาะในเวลาที่ผ่านร้ายเท่านั้น บางจำพวกก็กำลังนอนแผ่แลดูเสมือนหมดเรี่ยวแรงอยู่บนพื้นดิน หลังจากที่ได้เสวยความทุกข์ทรมานมาแล้วอย่างแสนสาหัส แต่ก็เป็นการนอนรอเพื่อให้มีเรี่ยวแรงขึ้นใหม่ เพื่อจะได้เสวยผลกรรมต่อไปใหม่อีกเท่านั้น

โดยรอบบริเวณอันกว้างใหญ่ไพศาลนี้ จะเห็นมีบ่อน้ำสีขุ่น ๆ อยู่ทั่วไป เมื่อเข้าไปดูข้างในระยะใกล้ก็เห็นได้ว่าเป็นขุ่นและเป็นเมือกสกปรก มีกลิ่นเหม็นอย่างสุดที่จะทนทานได้ และเรายิ่งรู้สึกขยะแขยงยิ่งขึ้นไปอีก ในเมื่อได้เห็นร่างของผู้เสวยกรรมอยู่ในบริเวณนี้ พลัดตกลงไปในบ่อครั้งแล้วครั้งเล่า พวกเหล่านี้ไม่มีวันจมน้ำตาย เพราะเขาจะตายไม่ได้ ตราบใดที่ยังใช้กรรมของตนไม่หมด ทั้งนี้เพราะพวกเหล่านี้ก็มีจิตใจเป็นธรรมชาติ อันไม่รู้จักตายเช่นเดียวกับเราเหมือนกัน

เท่าที่บรรยายมาแล้วถึงเพียงนี้ ท่านทั้งหลายคงจะรู้สึกได้ดีว่า เต็มไปด้วยความน่าเกลียดน่ากลัวและเลวทรามต่ำช้าอย่างไรบ้าง ข้าพเจ้าไม่ประสงค์จะบรรยายให้ท่านเห็นทุกแง่ทุกมุมของอาณาเขตบริเวณแห่งภูมินี้ เท่าที่เราได้ไป

เห็นมาทั้งหมด อันที่จริงเราก็ยังมิได้เห็นมากมายนัก เพราะยังมิได้เดินทางเข้าไปถึงส่วนลึกที่สุดของหลุมอันน่าสยดสยองนี้เลย แต่ก็เชื่อว่า คงจะทำให้ท่านบังเกิดมโนภาพถึงความเป็นไปในภูมิเช่นนี้ได้บ้างตามสมควรแล้ว

บัดนี้ ท่านคงมีความสงสัยว่าสถานที่เช่นนี้เกิดมีขึ้นมาได้อย่างไร และด้วยเหตุใดจึงมีผู้ปล่อยให้สถานที่อันน่าสยดสยองเช่นนี้ดำรงอยู่ต่อไป เพื่อทรมานผู้อื่นโดยไม่มีที่สิ้นสุด

ข้าพเจ้าขอตอบคำถามนี้ โดยอาศัยหลักความจริงอันใหญ่ยิ่งประการเดียว คือหลักแห่งเหตุและผลนั่นเอง บุคคลผู้ประกอบเหตุดีหรือเหตุชั่วไว้ก็ตาม ย่อมได้รับผลชนิดนั้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ นี่คือความจริง ท่านจะชอบหรือไม่ ความจริงนี้ก็จะไม่มีวันเปลี่ยนแปลงไปได้เป็นอันขาด เป็นของน่าสยดสยองอย่างแท้จริง เมื่อคำนึงถึงว่า ครั้งหนึ่งสัตว์ในร่างมนุษย์เหล่านี้ได้เคยเป็นมนุษย์ เคยท่องเที่ยวอยู่ในโลกมนุษย์เช่นเดียวกับพวกเราทั้งหลายเหมือนกัน *ขอท่านทั้งหลายจงอย่าคิดเลยว่า เท่าที่ข้าพเจ้าได้กล่าวมาแล้ว*

นี้ เป็นการกล่าวที่เกิดความจริงแต่อย่างใด อันที่จริงแล้วคำบรรยายของข้าพเจ้าทั้งหลายเหล่านี้ เป็นคำบรรยายที่น้อยกว่าความจริงเสียด้วยซ้ำ ทั้งนี้ เพราะข้าพเจ้าก็จนปัญญา ไม่สามารถสรรหาคำพูดชนิดใดมาบรรยายความรู้สึกของพวกเรา หรือสภาวะที่เราได้เห็นอยู่เบื้องหน้านั้น ให้ใกล้เคียงต่อความจริงมากกว่านี้ได้อีกแล้ว ดังนั้นหากความไม่จริงจะไม่มีอยู่บ้างก็คือ การบรรยาย "ไม่ถึงความจริง" แต่ไม่ใช่ "เกินความจริง" เลยแม้แต่น้อย

เมื่อกล่าวตามหลักของกฎแห่งเหตุผล เราอาจกล่าวได้ว่า เมื่อบุคคลมีจิตใจต่ำช้า จิตใจดวงนั้นก็ย่อมต้องได้รับมรดก คือความต่ำช้าเป็นธรรมดา พืชแห่งความเลวร้ายอันบุคคลหว่านไว้ในโลกมนุษย์ ก็จะเผล็ดผลเป็นความทุกข์ทรมาน อันบุคคลผู้นั้นจะต้องเก็บเกี่ยวในโลกทิพย์นี้ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ไม่ว่าเขาจะชอบหรือไม่ก็ตาม ถ้าท่านถามข้าพเจ้าว่า ใครเป็นผู้สร้างภูมิอันแสนจะต่ำช้าเลวทราม และเต็มไปด้วยความทุกข์ทรมานปานนี้ไว้ ข้าพเจ้าก็ขอตอบว่า มนุษย์ผู้มีจิตใจ

เลวทรามต่ำช้าทั้งหลายนั่นเอง ได้ร่วมกันสร้างสถานที่นี้ไว้สำหรับตัวของเขาเอง ในทำนองเดียวกัน บุคคลผู้มีจิตใจประณีต ก็ได้ร่วมใจกันสร้างภูมิ อันเต็มไปด้วยความผาสุกไว้สำหรับตัวของเขาเอง ภูมิเช่นนี้ย่อมเป็นสิทธิ เป็นมรดกของบุคคลผู้มีจิตใจอันเจริญแล้ว เป็นผลแห่งกรรมที่เขาจะต้องเสวย โดยหลีกเลี่ยงไม่ได้เช่นเดียวกัน จิตใจที่ใสสอาดก็ย่อมเผล็ดผลคือสิ่งที่สอาด ธรรมชาติอันสวยสดงดงามต่าง ๆ ในโลกทิพย์อันเป็นดินแดนแห่งสุคติภูมิจึงเป็นผลที่ผู้ได้หว่านพืชแห่งความดีไว้ในโลกมนุษย์ จะพึงเก็บเกี่ยวได้อย่างสมใจ

ด้วยเหตุนี้ จึงกล่าวได้ว่า ไม่มีใครเป็นผู้บังคับให้สัตว์ผู้เสวยความทุกข์ทรมานอยู่ ณ ที่นี้ต้องเดินทางมาสู่ที่นี้เลย กล่าวโดยสรุปก็คือ หลังจากการแตกดับแห่งกาย มนุษย์จะเข้าถึงสภาวะแห่งโลกอันสูงหรือต่ำทรามอย่างไร ก็สุดแต่กรรมของเขาเอง (It is man alone who qualifies himself for the state of his existence after he passes into spirit) **ทุกสิ่งทุกอย่างเป็นเพราะผลกรรมของเขาเอง** เป็นไป

ตามกฎธรรมชาติอันไม่มีผู้ใดหลีกเลี่ยงได้ ไม่มีข้อยกเว้น ไม่มีสิทธิพิเศษเหนือกฎนี้แต่อย่างใดเลย เขาได้พิพากษาโทษตัวเองทั้งนั้น ความจริงข้อนี้ เป็นเรื่องของธรรมชาติเช่นเดียวกับเมื่อมีกลางคืนแล้ว ก็ต้องมีกลางวันตามมาฉะนั้น ไม่มีประโยชน์ที่จะร้องขอความกรุณาลดหย่อนผ่อนโทษ แต่อย่างใด โลกทิพย์เป็นโลกของความยุติธรรมที่ไม่มีข้อยกเว้นแต่อย่างใดทั้งสิ้น เป็นความยุติธรรมอันเกิดจากผลที่ทุกคนได้หว่านไว้ด้วยตนเอง ดังนั้น ความยุติธรรมกับความกรุณาจึงอยู่ด้วยกันไม่ได้ โดยทางส่วนตัวเราอาจจะยกโทษหรือให้อภัยในความผิดที่ผู้อื่นได้กระทำต่อเราก็ได้ แต่โดยกฎแห่งเหตุและผล บุคคลผู้นั้นก็ยังจะต้องได้รับโทษอยู่ดี เพราะกรรมที่บุคคลกระทำไว้ทั้งทางดีและทางชั่วจะมีอันหายไปเฉย ๆ ไม่ได้เป็นอันขาด การเสวยผลกรรมเป็นเรื่องส่วนตัวโดยเฉพาะของคนทุกคนจะรับแทนกันไม่ได้ เช่นเดียวกันกับ ความตายที่ทุกคนจะต้องผ่านพบด้วยตนเอง จะหวังพึ่งผู้อื่นให้ตายแทนนั้นไม่ได้ ทั้งนี้ หมายความว่า ความพยายาม ทุกคนจะต้องกระทำด้วยตนเองทั้งสิ้น

แต่ความหวังย่อมมีอยู่เสมอสำหรับทุกคน ไม่ว่าจะตกต่ำหรือได้รับความทุกข์ทรมานอย่างใดก็ตาม ขอแต่เพียงว่าเขาต้องตั้งเจตนาอย่างแน่วแน่เสียก่อนว่า จะกระทำการแก้ตัวในความผิดที่ได้กระทำมาแล้ว กล่าวโดยสรุป เขาต้องรู้สึกสำนึกผิด เขาต้องพยายามทำความดีลบล้างความผิดด้วยเจตนาอันบริสุทธิ์จริง ๆ ต่อจากนั้นก็จะมีผู้ยินดีคอยช่วยเหลือให้คำแนะนำ และชี้แนวทางให้ตลอดเวลา ความพ้นทุกข์ของเขาอาจจะเป็นไปอย่างเชื่องช้าอยู่บ้าง แต่ก็เป็นไปอย่างแน่นอน หากเขาไม่เลิกล้มความพยายามเสียกลางคัน แม้ในที่มืดแสนมืด แสงสว่างแห่งความหวังย่อมส่องไปถึงได้เสมอ หากเขามีความตั้งใจอันบริสุทธิ์ และความพากเพียรอันไม่ท้อถอยเสียกลางคัน

บทที่ ๙

สู่อบายภูมิ (ต่อ)

บรรดาผู้ที่อยู่ในภพอันหาความเจริญมิได้เหล่านี้ ส่วนมากได้อยู่มาแล้วเป็นนานเวลา ปีแล้วปีเล่าในเมื่อเทียบกับเวลาในโลกมนุษย์ แต่สำหรับผู้ที่ตกอยู่ในขุมนรกเช่นนี้ จะไม่รู้สึกตัวเลยว่าเวลาได้ล่วงเลยไปช้าหรือเร็วเพียงใด เพราะในความรู้สึกของตนเองก็มีแต่ความมืดมิดอยู่ตลอดกาล ซึ่งไม่รู้ว่าจะมีโอกาสได้พบความสว่างเมื่อใด หรือว่าวันคืนได้ล่วงมาแล้วช้านานเท่าใด ความจริงก็มีผู้หวังดีมิใช่น้อยอยู่เหมือนกัน ที่ได้พยายามหาโอกาสเข้ามาสู่สถานที่อันน่าสพึงกลัวเช่นนี้ด้วยความเมตตากรุณา ท่านเหล่านี้คือผู้ที่อยู่ในภูมิสูงขึ้นไปอีกมาก แต่อาศัยความเอ็นดูใคร่จะโปรดสัตว์ผู้ลำบากเหล่านี้ให้ได้พ้นทุกข์เสียบ้าง จึงได้พยายามเข้ามา ณ ที่นี้เป็นครั้งเป็นคราว เพื่อหาทางกล่อมจิตใจของสัตว์ผู้กำลังได้รับความทรมาน ให้รู้จักผิดชอบชั่วดีขึ้นบ้าง จะได้มีทาง

หลุดพ้นจากผลแห่งกรรมของตนเร็วขึ้นตามสมควร แต่ผลสำเร็จก็หวังไม่ค่อยได้นัก เพราะบางรายก็รู้สึกตัวเห็นความผิดของตนบ้าง แต่บางรายก็ไม่ยอมเห็นเอาเสียเลย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาวะแห่งจิตใจของสัตว์นรกเหล่านี้เอง เป็นส่วนใหญ่ เพราะเมื่อในจิตใจของตนเองยังมีผ้าบดบังมากเกินควรจนแสงแห่งธรรมไม่อาจฉายเข้าไปถึงได้เสียเลยแล้วเช่นนี้ ก็เป็นอันหมดหวังที่ผู้อื่นใดจะสามารถช่วยเหลือได้ จากปรากฏการณ์เท่าที่ผ่านมา เราได้ทราบว่าเป็นที่น่าเศร้าสลดใจอย่างยิ่ง ที่บุคคลบางคนมีระดับแห่งความรู้สึกผิดชอบต่ำและมืดมิดเหลือประมาณ จนเป็นอันหมดความสามารถของผู้ช่วยเหลือ ต้องรอให้แสงสว่างเกิดขึ้นภายในใจของเขาเองเสียก่อน แต่ทั้งนี้มิใช่จะถือตามมาตรฐานหรือหลักเกณฑ์ทางโลกมาเป็นเครื่องตัดสินเสมอไป บุคคลบางคนในสายตาของชาวโลก อาจดูคล้ายกับเป็นผู้มีจิตใจต่ำทรามเสียเหลือประมาณ แต่ความจริงเขาอาจเป็นผู้มีจิตใจสูงยิ่งก็ได้ บุคคลเช่นนั้นอาจได้รับความดูแคลนในโลกมนุษย์ก็จริง แต่ก็จะได้พบผลรางวัลอันน่าชื่นใจ เมื่อ

ผ่านเข้ามาสู่ภูมิอันเป็นทิพย์ เช่นภูมิของเรานี้เป็นต้น โดยนัยตรงกันข้าม บุคคลบางคนเมื่ออยู่ในโลกมนุษย์ ดูหน้าฉากก็เป็นเสมือนผู้มีจิตใจประณีตอย่างยิ่ง แต่หลังฉากเป็นผู้สกปรกโสมมอย่างยิ่งก็มี บุคคลเช่นนั้นภายนอกอาจเป็นผู้มีตำแหน่งยศศักดิ์ ปรากฏเสมือนหนึ่งเป็นผู้ศักดิ์สิทธิ์โดยแท้จริงแต่ภายในเขาเป็นคนลวงโลกอยู่ตลอดเวลา ชีวิตเช่นนั้นไม่มีแก่นสารในทางธรรมแต่อย่างใดเลย เขาอาจหลอกชาวโลกมนุษย์ให้หลงได้ก็จริง แต่เมื่อกายแตกและวิญญาณผ่านเข้ามาสู่โลกอันเป็นทิพย์แล้ว โฉมหน้าของเขาก็จะถูกเปิดขึ้นตามความเป็นจริงของมัน ครบถ้วนทุกประการ ณ ที่นี้ เขาจะต้องได้รับโทษทุกข์ตามกรรมที่ได้สั่งสมไว้ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้เลย แต่ทั้งนี้ **ใช่ว่าพระผู้เป็นเจ้าจะลงโทษเขาก็หามิได้ เขาเป็นผู้ลงโทษตนเองโดยแท้จริง**

ในอบายภูมิเหล่านี้ บางชั้นก็มิได้เป็นที่อยู่ของผู้ที่ได้ประกอบกรรมชั่วร้ายไว้เสมอไป ทั้งนี้เพราะในบางแห่งก็เป็นสถานที่ชดใช้กรรมของบุคคลผู้ใจแคบด้วยประการต่าง ๆ

บุคคลเหล่านี้ แม้มิได้ประกอบกรรมชั่วร้ายไว้แต่อย่างใดก็ดี แต่เขาก็ได้ปล่อยให้โอกาสแห่งการทำความดีต่าง ๆ หลุดลอยไปอย่างน่าเสียดาย ชีวิตของเขาไม่เคยมีประโยชน์ต่อผู้หนึ่งผู้ใดเลยแม้แต่น้อย เพราะเขามิได้คิดถึงผู้อื่นเลย นอกจากตัวเองโดยส่วนเดียว บุคคลเช่นนี้มักจะบ่นคร่ำครวญอยู่เสมอว่า เขามิได้ทำให้ผู้หนึ่งผู้ใดเดือดร้อนแต่ประการใดเลย เหตุไฉนจึงต้องได้รับผลอันไม่น่าพึงพอใจเห็นปานนี้ เขาลืมไปเสียสนิทว่า แม้เขาจะมิได้ชื่อว่าเป็นศัตรูแก่ผู้อื่นก็จริง แต่ก็ได้กระทำตนเป็นศัตรูของตนเองโดยแท้

เท่าที่ได้บรรยายมาตั้งแต่ต้นนี้ จะเห็นได้ว่า แม้อบายภูมิเหล่านี้จะเป็นแดนอันหาความเจริญมิได้ด้วยประการทั้งปวงก็ตาม แต่ก็มิได้หมายความว่า สัตว์ผู้ได้รับความทุกข์ทรมานอยู่ในแดนเหล่านี้ จะเป็นผู้หมดหวังด้วยประการทั้งปวง อันที่จริงทุก ๆ คนได้ชื่อว่ามีหวังที่จะหลุดพ้นไป จากความทุกข์ทรมานได้เสมอกันทั้งสิ้น ช้าบ้าง เร็วบ้างตามแต่เหตุการณ์ ในบางรายอาจจะต้องกินเวลาตั้งหลายพันปี จึงจะเคลื่อนก้าวไปข้างหน้าได้สักก้าวหนึ่ง แต่ถ้าเป็นการก้าว

ไปในหนทางที่ถูกต้องแล้ว ก็ยังดีกว่าที่จะไม่มีการขยับเขยื้อนเสียเลย ความช้าหรือเร็วแห่งการหลุดพ้นจากกรรมนี้ หาได้มีผู้ใดขัดขวางไว้ไม่ นอกจากสภาวะแห่งจิตใจของผู้นั้นเอง แดนทิพย์อันเป็นดินแดน แห่งความสุขสดชื่นนานาประการ อันเราสมมติเรียกกันว่า สวรรค์นั้น หาใช่เป็นอภิสิทธิ์ของชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะไม่ ดินแดนเช่นนี้อยู่ในระยะเอื้อมถึงของทุก ๆ คน โอกาสที่จะผ่านเข้ามาสู่ดินแดนเช่นว่านี้มีอยู่โดยทั่วไป มิได้จำกัดไว้เฉพาะผู้หนึ่งผู้ใดเลย เพราะทุกคนมีสิทธิ์เสมอกันหมด อันที่จริง ความเสมอภาคกันนี้ก็ปรากฏว่า มีอยู่ทั้งในนรกและสวรรค์อย่างแท้จริง เพราะในทางสูงมีบุคคลผู้มาจากโลกมนุษย์ในชั้น วัย และอาชีพต่าง ๆ กันได้ฉันใด ในทางต่ำก็เป็นฉันนั้น ผู้ที่จำต้องมารบใช้กรรมของตน ณ ที่นี้ ก็ล้วนแต่มาจากชาวโลกมนุษย์ทุกชั้นทุกอาชีพเหมือนกัน บางคราวในขณะที่เราเดินผ่านไป ก็จะแลเห็นดวงหน้าของบุคคลเหล่านี้ได้อย่างชัดเจน ซึ่ง (สำหรับบุคคลผู้ได้ศึกษามาแล้ว) จะทราบได้ทันทีว่า เขาเหล่านั้นได้ประกอบกรรมอย่างใดไว้

บ้างก็แสดงว่า ได้ประกอบกรรมเลวร้าย และต่ำช้าอย่างเหลือประมาณ บ้างก็เป็นผู้ตระหนี่เหนียวแน่นเห็นแก่ตัวอย่างที่สุด บ้างก็เป็นผู้ตกอยู่ภายใต้อำนาจของความโลภอย่างถอนตัวไม่ขึ้น และบ้างก็เป็นผู้มีอัธยาศัยสันดานต่ำทรามไม่ผิดกับสัตว์เดรัจฉานฉะนั้น โดยเฉพาะ บุคคลที่มีชื่อเสียงตราอยู่ในประวัติศาสตร์ของโลกมนุษย์หลายต่อหลายคน ก็ต้องมาชดใช้กรรมของตนอยู่ ณ ที่นี้ด้วยเหมือนกัน ซึ่งทำให้เราเห็นเจตนาอันแท้จริง ซึ่งอยู่เบื้องหลังตัวกรรมของเขาได้อย่างแจ่มชัดยิ่ง เพราะบ่อยครั้งเหลือเกิน กรรมอันชาวโลกมนุษย์ยกย่องเทิดทูนว่า เป็นวีรกรรม หรือเป็นการกระทำอันสูงส่งและศักดิ์สิทธิ์เสียเหลือประมาณนั้น เมื่อเพ่งดูเจตนาซึ่งอยู่เบื้องหลังแล้วจะเห็นว่าเต็มไปด้วยความสกปรกอย่างไม่น่าเชื่อว่า จะเป็นไปได้ถึงขนาดนั้น บุคคลเหล่านี้ เมื่อดูอาการภายนอกจากการกระทำของเขาในโลกมนุษย์ คล้ายกับจะเป็นผู้ใฝ่ธรรมก็จริง แต่โดยเนื้อแท้แล้วก็มิใช่อื่นไกล นอกจากความหน้าไหว้หลังหลอก และหายใจเข้าออกเป็นกามคุณอยู่ทุกขณะ ส่วน

มากของบุคคลประเภทที่ทำความชั่วอย่างร้ายแรงนี้ ถ้าจะเทียบกันกับสภาพในโลกมนุษย์ ก็เห็นจะต้องใช้คำว่าถูก "ขังเดี่ยว" นั่นเอง และแน่นอน เขาจะต้องถูก "ขังเดี่ยว" อยู่เช่นนั้นตลอดไป ไม่มีผู้ใดทราบว่าจะเป็นเวลาช้านานสักเท่าใด อาจจะเป็นหลายร้อยปีหรือหลายพันปีหรืออาจจะมากกว่านั้น จนกว่าเขาจะได้สำนึกผิดและกลับใจตนเองเสียใหม่ ซึ่งเขาจะได้โอกาสลดหย่อนผ่อนคลายทุกข์โทษของตนเองลงได้บ้างตามสมควร

ดวงหน้าที่บิดเบี้ยวเหยเก จนแทบไม่เป็นรูปร่างก็ดี ลักษณะของรูปกายที่อัปลักษณ์ และโสมมจนไม่น่าเชื่อว่าเป็นลักษณะของผู้ที่ครั้งหนึ่งได้เคยเป็นชาวโลกมนุษย์ อันมีลักษณะสมบูรณ์เช่นเราทั้งหลายก็ดี เหล่านี้ล้วนเป็นสัญญ-ลักษณ์แห่งความสกปรก และความวิปริตทางใจของบุคคลประเภทนี้อย่างแท้จริง ในแดนทิพย์เช่นนี้ ไม่มีผู้ใดจะสวมหน้ากากได้อีกต่อไป ทุกคนจะต้องเปิดเผยสภาวะแห่งจิตใจอันแท้จริงของตนออกมาอย่างโจ่งแจ้ง และสิ้นไส้ทีเดียว ทั้งในด้านดีและด้านชั่วร้าย ผู้ที่รับใช้

กรรมอยู่ ณ ที่นี้ บางคนอาจจะดูเป็นคนแก่เสียเหลือประ-มาณ แต่ข้าพเจ้าก็ได้รับคำชี้แจงว่า พวกเหล่านี้อาจจะต้องทนทุกข์ทรมานอยู่นับเป็นเวลาได้ร้อย ๆ หรือพัน ๆ ปีก็จริง แต่แม้กระนั้น ที่แลดูเป็นชราเช่นนั้น ก็หาใช่เพราะความล่วงไปแห่งกาลเวลาไม่ โดยเนื้อแท้แล้ว ก็เป็นเพราะสภาพแห่งจิตใจอันต่ำทรามของตนนั้นเอง โดยนัยตรงข้ามคือดังที่ข้าพเจ้าได้เคยกล่าวมาแล้วในสุคติภูมิที่สูงขึ้นไปนั้น ความสะอาดและประณีตของจิตใจจะทำให้รูปกาย (ทิพย์) นั้นสดใส แลดูเป็นหนุ่มสาวยิ่งขึ้น ในเมื่อกาลเวลาได้ล่วงไปโดยลำดับ ความสดชื่นร่าเริงและความสวยงามรอบด้านอันเป็นลักษณะของสุคติภูมิ จะเป็นเครื่องลบร่องรอยแห่งความทุกข์ทรมาน และรอยแห่งความเศร้าหมองนานาประการที่สัตว์ผู้ประกอบกุศลกรรมเหล่านั้น อาจได้รับมาจากในโลกมนุษย์ให้หายไปได้เป็นอย่างดี *บุคคลผู้ผ่านเข้ามาสู่สุคติภูมินั้นจะเป็นผู้อยู่ในวัยใดก็ตาม ก็จะต้องเปลี่ยนไปสู่วัยหนุ่มสาวเสมอกันหมดทั้งสิ้น* คืออยู่นานก็ยิ่งจะหนุ่มหรือสาวขึ้นทุกที

สภาพในอบายภูมิ นอกจากจะเต็มไปด้วยภาพที่น่าขยะแขยงสะพึงกลัวนานาประการแล้ว ก็ยังระคนไปด้วยเสียงที่พึงแล้ว ทำให้รู้สึกขนลุกขนพองอีกมิใช่น้อย เสียงเหล่านี้มีตั้งแต่เสียงหัวเราะแหบ ๆ คล้ายกับเสียงหัวเราะของคนบ้าคลั่งไปจนถึงเสียงกรีดร้องโหยหวลของวิญญาณที่กำลังเสวยผลกรรม ได้รับทุกข์เวทนาแสนสาหัส สองสามครั้ง เราได้พบกับนักบุญผู้อยู่ในสุคติภูมิชั้นสูงขึ้นไป แต่ได้พยายามลงมายังอบายภูมิเช่นนี้ ด้วยความกรุณาหวังอนุเคราะห์วิญ-ญาณที่กำลังเสวยกรรมอยู่ ให้ได้รับความทุกข์เบาบางลงเท่าที่จะพอกระทำได้ เราได้ทักทายปราศรัยกันด้วยความดีใจอยู่พักหนึ่งในความมืดแห่งอบายภูมิเช่นนี้ เราผู้มาจากสุคติภูมิยังสามารถเห็นกันและกันได้ดี แต่สำหรับผู้ที่กำลังเสวยผลกรรมอยู่ ณ ที่นี้ จะไม่สามารถเห็นเราได้เลย เพราะเรามีเครื่องคุ้มกันเป็นพิเศษอยู่แล้ว ก่อนที่จะเข้ามาในสถานที่เช่นนี้ ในกรณีนี้ เอ็ดวินนั่นเอง เป็นผู้คอยให้ความคุ้ม-ครองแก่เราโดยตลอด ในฐานะที่เรายังเป็นผู้เพิ่งมาสู่โลกทิพย์นี้ จึงยังไม่สามารถจะคุ้มครองตนเองได้ ส่วนท่านนัก

บุญผู้กล้าหาญเหล่านี้ ไม่ต้องสงสัยเลย ท่านสามารถคุ้มครองตนเองได้เป็นอย่างดีแล้ว จึงได้หาญเข้ารับภารกิจเช่นนี้ได้

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า หากท่านนักบวชผู้หนึ่งผู้ใดได้มาเห็นสภาพความเป็นไปของบุคคลผู้กำลังเสวยกรรมอันชั่วร้ายของตนอยู่บนสถานที่เช่นนี้ด้วยตาตนเองแล้ว เขาจะไม่พยายามกล่าวหรือยืนยันต่อไปอีกอย่างแน่นอนว่า พระผู้เป็นเจ้าเป็นผู้ลงโทษวิญญาณทั้งหลายเหล่านี้ มันจะเป็นไปได้อย่างไรกัน ที่พระผู้เป็นเจ้าผู้ทรงพระมหากรุณายิ่ง จะสามารถลงโทษมนุษย์เหล่านี้ได้อย่างรุนแรงและสาหัสถึงปานนี้ เป็นความรุนแรงเหลือประมาณจนถึงขนาดที่แม้พวกเราเองก็รู้สึกว่า ทนดูแทบจะไม่ได้จริงๆ ก็แล้วพวกเรานั้นจะเป็นผู้มีความเมตตากรุณามากกว่าองค์พระผู้เป็นเจ้าทีเดียวหรือ ? ข้าพเจ้ารับรองว่า จะไม่มีมนุษย์คนใดที่มีใจเหี้ยมโหด พอที่จะลงโทษเพื่อนมนุษย์ด้วยกันได้อย่างแสนสาหัสถึงขนาดนี้ได้เลย **ท่านทั้งหลาย บุคคลผู้ทำบาปชั่วร้ายทั้งหลายเหล่านั้นแหละเป็นผู้ลงโทษตนเอง เป็นผู้ก่อให้เกิดสถาน**

ที่อันหาความเจริญไม่ได้เช่นนี้เอง หาใช่พระผู้เป็นเจ้าองค์หนึ่งองค์ใดไม่ แท้จริงเป็นผลิตผลแห่งความเลวร้ายของเขาเอง ที่เขาจะต้องได้รับในเมื่อได้ละกายเนื้อผ่านเข้ามาสู่โลกนี้แล้วอย่างหลีกเลี่ยงไม่พ้น บ่อยครั้ง พวกเราได้ยินพระในโลกมนุษย์เทศน์ถึงเรื่องเกี่ยวกับจิตใจอย่างผิด ๆ พลาด ๆ เพราะความหลงไม่รู้จริงของตนเอง ซึ่งทำให้เรารู้สึกเสมือนได้ฟังเรื่องชวนหัวขนาดหนักฉะนั้น สภาวะของสิ่งทั้งหลายรอบด้านเราเป็นประจักษ์พยานได้อย่างดีว่า กัณฑ์เทศน์ของท่านเป็นเรื่องน่าขบขันเพียงใด มันเป็นเรื่องเหลวไหลสิ้นดีที่ผู้ไม่มีความรู้ในเรื่องนี้แต่อย่างใด กลับทำตนเสมือนว่าเป็นผู้รู้ยิ่งฉะนั้น

บรรดาพระกลุ่มที่ไม่มีความรู้แจ้งเห็นจริงแต่อย่างใดนี้ ต่างพากันสวดอ้อนวอนพระผู้เป็นเจ้า ในสรวงสวรรค์เสียอย่างขนานใหญ่ ซึ่งแท้ที่จริง ก็หาได้มีสาระอย่างใดไม่ เพราะการสวดอ้อนวอนต่าง ๆ ซึ่งท่านเหล่านั้นสวด ก็เป็นเพียงแค่ปาก คือสักแต่ว่าสวดไปตามประเพณีเท่านั้นเอง พวกนี้พากันปั้นนิทานเหลวไหลต่าง ๆ เข้าใส่ในโอษฐ์พระผู้

เป็นเจ้าเสียเป็นภูเขาเลากา เขาพากันออกเงินสร้างโบสถ์วิหารใหญ่ ๆ โต ๆ เพื่อให้พระองค์โปรดปรานเขาต้องการให้ประชาชนทั้งหลาย เกรงกลัวพระองค์เหมือนหนึ่งว่าพระองค์เป็นผู้ที่มีความโหดร้ายและฉุนเฉียว และเอาใจยากเสียเหลือประมาณ เพราะการที่เหวี่ยงใครต่อใครลงไปนรกนั้น ดูเป็นของง่ายดาย และขึ้นอยู่กับอารมณ์ของพระองค์เท่านั้น และในที่สุดเขาก็ต้องการให้ประชาชนเห็นว่า พวกพระเท่านั้นที่ได้รับอภิสิทธิ์ให้เป็นผู้แทนของพระองค์โดยชอบธรรม แต่โดยที่แท้ในแง่ของชาวโลกทิพย์แล้ว เราก็เห็นว่าท่านเหล่านี้ ก็เป็นผู้ที่โง่เขลาเบาปัญญาหาความรู้จริงในเรื่องจิตใจหรือเรื่องโลกหน้าไม่ได้เลย อันที่จริงรับรองได้ว่า พวกเรามิได้มีความรู้สึกขุ่นเคืองแต่ประการใดเลย ตรงกันข้าม เรากลับพากันสมเพทเวทนาท่านเหล่านี้เป็นอย่างยิ่ง

ขณะนี้เราได้ปรึกษากันและเห็นพ้องต้องกันว่า เราได้เข้ามาสำรวจในแดนอบายภูมินี้พอสมควรแล้ว แม้จะยังไม่ได้หมดทุกซอกทุกมุมก็ตาม ฉะนั้น จึงควรจะได้กลับไปพักผ่อนยังภูมิของเราเสียสักที จากนั้น เราจึงเริ่มเดินทาง

กลับ เราได้ผ่านดินแดนแห่งหมอกควันอันเป็นแดนกั้นอาณาเขตระหว่างอบายภูมิกับสุคติภูมิมาอย่างรวดเร็ว และในที่สุด ก็เข้ามาสู่ภูมิของเราได้มีโอกาสมาสูดอากาสอันสดชื่นแทนกลิ่นเน่าเหม็น อันน่าสะอิดสะเอียดในอบายภูมิอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งทำให้เห็นอำนาจอันมหัศจรรย์ของการอธิษฐานจิตได้เป็นอย่างดี เพราะในขณะที่เราท่องเที่ยวอยู่ในแดนอบายภูมินั้น หากเรามิได้อธิษฐานจิตปิดหูและจมูกไว้บ้างแล้ว เราคงจะต้องทนฟังเสียงหวีดร้องโหยหวล และกลิ่นศพหรือกลิ่นของเน่าต่าง ๆ ไม่ได้เป็นแน่

ในความรู้สึกของข้าพเจ้านั้น คิดว่าเราได้จากบ้านของเราไปเสียนานพอควร จึงได้เอ่ยชวนเอ็ดวินกับรูธให้ไปแวะที่พำนักของข้าพเจ้าก่อน เพื่อจะได้สำรวจดูว่า มีอะไรเกิดขึ้นบ้างหรือไม่ ในระหว่างที่ข้าพเจ้าจากไปเสียพักใหญ่นี้ และนอกจากนั้นข้าพเจ้าคิดว่า ถ้าได้บริโภคผลแอปเปิ้ลในสวนของข้าพเจ้าบ้างแล้ว คงจะทำให้เรารู้สึกสดชื่นขึ้นอีกมิใช่น้อย

รูธยังไม่เคยเห็นบ้านของข้าพเจ้ามาก่อน จึงรับคำด้วยความรู้สึกยินดี เมื่อเราไปถึงบ้านของข้าพเจ้า ก็เห็นว่า

ทุกสิ่งทุกอย่างยังคงอยู่เป็นปกติเรียบร้อยดี ไม่มีเปลี่ยนแปลงอย่างใด ซึ่งเอ็ดวินก็ได้อธิบายว่า ทั้งนี้เป็นของธรรมดาในแดนทิพย์เช่นนี้ เพราะเมื่อไม่มีฝุ่นผงหรือสิ่งอันจะทำให้เกิดความเสื่อมโทรมและชำรุดสึกหรอแต่ประการใดเลย *งานของแม่บ้าน ซึ่งเป็นภาระที่แสนจะหนัก และน่าเบื่อหน่ายเป็นอย่างยิ่งของโลกมนุษย์นั้น เป็นอันไม่ต้องคิดถึงอีกต่อไปในโลกทิพย์* ความจำเป็นที่จะต้องหาอาหารมาบำรุงเลี้ยงร่างกายก็เป็นอันสิ้นสุดไป ในทันทีที่เราได้ละกายเนื้อมาแล้ว เพียงเท่านี้ ก็จะเห็นได้ว่า ภาวะอันจำเป็นต่าง ๆ ของชาวโลกมนุษย์นั้น หมดความหมายไปโดยสิ้นเชิงในโลกนี้ ฉะนั้น งานดูแลความสะอาดเรียบร้อยของแม่บ้าน จึงไม่ต้องมีกันเลยในที่นี้ นอกจากนั้นเครื่องประดับบ้านต่าง ๆ ก็ไม่มีวันเสื่อมคุณค่า มันจะคงที่อยู่ในสภาพใหม่เช่นนั้นตลอดเวลาที่เราต้องการจะให้มันอยู่ การไปไหนมาไหนก็ไม่ต้องยุ่งยากถึงกับต้องปิดประตูหน้าต่างลงกลอนกัน เหมือนที่เราได้เคยทำกันมาแล้ว เพราะมันจะเปิดอยู่ตลอดเวลาที่เรา

ไม่อยู่ โดยไม่ต้องเกรงอันตรายอย่างหนึ่งอย่างใดเลย เมื่อเรากลับมาทุกสิ่งทุกอย่างก็จะอยู่เรียบร้อยเป็นปกติ จะมีผิดปกติบ้างในบางคราว ก็ต่อเมื่อมีผู้รู้จักหรือคุ้นเคยมาเยี่ยมเยียนในขณะที่เราออกไปนอกบ้าน เขาก็จะมอบของฝากบางอย่างซึ่งอาจเป็นดอกไม้วางไว้เพื่อให้เราทราบว่า เขาได้มาหาในระหว่างที่เราไม่อยู่เท่านั้นเอง

บทที่ ๑๐

ทะเลในโลกทิพย์

เมื่อเราได้สนทนากันอยู่สักครู่หนึ่ง รูธก็ได้เอ่ยถามเอ็ดวิน ด้วยเรื่องที่ข้าพเจ้าเองก็นึกใคร่จะถามอยู่นานมาแล้วเช่นกัน คือในโลกทิพย์นี้ จะมีทะเลหรือมหาสมุทรบ้างหรือไม่ เพราะเธอคิดเอาเองว่า ในเมื่อยังมีภูเขา ลำธารได้ก็น่าจะมีทะเลได้ เช่นเดียวกัน คำตอบของเอ็ดวินทำให้เราดีใจยิ่งขึ้นเป็นอันมาก เพราะเขาตอบว่าเป็นของแน่นอนที่จะต้องมี และมีไว้อย่างสวยงามอย่างยิ่งเสียด้วย ซึ่งรูธก็ได้ขอร้องให้พวกเราไปในทันที ไม่ปรากฏว่าเอ็ดวินขัดข้องแต่อย่างใด และแล้วอีกครู่หนึ่งต่อมา เราก็ได้เห็นภาพอันสวยสดงดงามสมดังใจนึก

เบื้องหน้าเราเป็นทัศนียภาพอันตระการตา อย่างที่เราไม่เคยได้เห็นมาก่อนเลย เป็นสนามหญ้ากว้างลาดขึ้นไปหาเนินสูง ซึ่งอยู่ไม่ไกลออกไปนัก โดยรอบมีพรรณไม้ดอก

นานาชนิดประดับอยู่เป็นระยะ เมื่อประกอบกับพื้นหญ้าอันนุ่มและเขียวขจีทำให้รู้สึกว่าเป็นลักษณะของสวนดอกไม้ ที่มีค่าของความงามเกินคำชมใด ๆ ทั้งสิ้น เมื่อเราเดินมาถึงยอดเนิน ภาพของทะเลหลวงก็ปรากฏชัดแก่สายตา

ท่านอาจจะเคยเห็นท้องทะเลในโลกมนุษย์มาหลายครั้งแล้วก็จริง แต่ข้าพเจ้าก็คิดจะไม่มี ณ ที่แห่งใด เท่าเทียมภาพที่ปรากฏอยู่ ณ เบื้องหน้าเรานี้เลย สีน้ำเงินของพื้นน้ำ ดูเหมือนจะเป็นเงาฉายของสีท้องฟ้าอย่างแท้จริง และยิ่งเมื่อพิจารณาดูละลอกบนพื้นน้ำด้วย ก็จะแลเห็นเสมือนเป็นสีรุ้งฉาบไล้อยู่โดยทั่วไป พื้นน้ำเงียบสงบ แลเห็นเกาะอยู่ไกลออกไปทางขอบฟ้า ทำให้รู้สึกว่าน่าจะไปเที่ยวชมทัศนียภาพของเกาะเหล่านั้นเป็นอย่างยิ่ง ที่ชายหาดมีบุคคลมากหน้าหลายตา กำลังเดินบ้าง นั่งบ้าง แสวงหาความสำราญอยู่เช่นเดียวกับเราเหมือนกัน ที่น่าสนใจอีกอย่างหนึ่งก็คือจะเห็นภาพเรือต่าง ๆ ล่องลอยบนผิวน้ำเป็นระยะ ๆ ซึ่งเอ็ดวินกล่าวว่า หากเราต้องการจะลงไปเที่ยวเล่นในเรือเหล่านั้นบ้างก็ได้ ผู้เป็นเจ้าของเรือเหล่านั้นบางราย ก็ถือเอาเรือของเขาเป็นบ้านสำหรับอาศัยอยู่เสียเลย ทั้งนี้เป็นความสมัครใจ

ของแต่ละบุคคลเอง และการอยู่อาศัยในเรือซึ่งล่องลอยไปในทะเลหลวงเช่นนี้ ก็ไม่มีอันตรายแต่อย่างใด เพราะในที่นี้จะไม่มีภัยจากพายุหรือฝนอันร้ายแรงดังเช่นในโลกมนุษย์เลยจริงอยู่ แม้ทะเลของเราจะไม่มีเมฆหมอกมืดคลึ้มปกคลุมหรือมีท้องฟ้าสว่างสลับกันไปดังเช่นในโลกมนุษย์ก็ตาม ก็มิได้หมายความว่าทัศนียภาพของเราจะเป็นภาพซ้ำซากอย่างเดียวทำให้ดูจืดนัยน์ตาน่าเบื่อเช่นนั้นเลย ตรงกันข้าม ทะเลที่นี่มีแสงสีรุ้งต่าง ๆ หมุนเวียนเปลี่ยนสลับกันไปมาอยู่ตลอดเวลาอย่างน่าดู เป็นภาพที่ท่านจะนึกฝันไม่ถึงเลยทีเดียว และน้ำนั้น เมื่อเราลงไปอาบ ก็จะมีแต่ความรู้สึกอบอุ่นสบายอย่างเดียว รับรองว่าจะไม่รู้สึกหนาวจนเย็นอย่างที่เราเคยพบมาในโลกมนุษย์เลย ข้อสำคัญที่สุด ก็คือเราจะไม่จมลงไปในน้ำจนถึงกับเป็นอันตรายแก่ชีวิตเป็นอันขาด กล่าวโดยสรุปก็อาจจะกล่าวได้ว่า ไม่มีสิ่งอันเป็นอันตรายแก่ชีวิตของเราแอบแฝงอยู่ ณ ที่ใด ๆ ในท้องทะเลนี้เลย การอาบน้ำทะเลของเรา ก็เปรียบเสมือนการฟื้นฟูกำลังความชุ่มชื่นให้แก่ตนเองยิ่งขึ้นโดยส่วนเดียว พื้นทรายที่เราเดินไปด้วยกันนั้น

แม้ดูเผิน ๆ จะมีลักษณะเช่นเดียวกับพื้นทรายของโลกมนุษย์ก็จริง แต่โดยคุณลักษณะแล้ว ก็แตกต่างกันมาก เราได้ลองกอบขึ้นมาดูกำมือหนึ่ง และก็จะรู้สึกได้ทันทีว่า มีความอ่อนนุ่มต่อการสัมผัส ผิดกับทรายทุกหนทุกแห่งในโลกมนุษย์อย่างที่เปรียบมิได้เลย โดยเฉพาะเมื่อเราปล่อยให้ไหลผ่านซอกนิ้วมือไป ก็จะรู้สึกว่าไม่มีความแข็งหรือสากเลยแม้แต่น้อย เอ็ดวินได้กล่าวว่า *ถ้าเราพิจารณาดูสรรพสิ่งทั้งหลายโดยรอบตัวเราอย่างใกล้ชิดและถี่ถ้วนเช่นนี้แล้ว เราจะต้องได้รับความประหลาดใจอย่างไม่รู้จักจบสิ้น เพราะในดินแดนอันเป็นทิพย์เช่นนี้ ไม่ว่าจะเหลียวมองไปทางใดคือไม่ว่าเราจะพิจารณาดูบ้านช่อง หรือดินทราย หรือสรรพสิ่งทั้งหลายทั้งเล็กและใหญ่รอบ ๆ ตัวเราก็ดี เราจะเห็นว่ามันเป็นของประหลาดมหัศจรรย์ทั้งสิ้น เมื่อคิดเทียบกันตามความรู้สึกของชาวโลกมนุษย์* นักวิทยาศาสตร์ผู้ที่ได้ผ่านเข้ามาสู่โลกนี้ ก็จะยิ่งได้รับความพิศวงงงงวยอย่างยิ่ง และเขาจะพบว่า ต้องเริ่มต้นการค้นคว้ากันใหม่หมดตั้งแต่ต้นทีเดียว

รูธกับข้าพเจ้าได้เอื้อมมือไปวัก น้ำทะเลขึ้นมาทดลองชิมดู ซึ่งเราคิดว่าอย่างน้อยก็คงจะมีรสเค็มตามธรรมดาของน้ำทะเลบ้างไม่มากก็น้อย แต่ก็เป็นการผิดอีก เพราะปรากฏว่าไม่มีรสอย่างใดเลย อันที่จริงพื้นน้ำเบื้องหน้าที่เราเรียกกันว่าทะเลนี้ ก็ดูเหมือนจะเป็นทะเลโดยการที่มีอาณาเขตกว้างใหญ่ไพศาล เท่านั้นเอง ส่วนคุณลักษณะอื่น ๆ นอกจากนี้ก็ดูเหมือนจะเป็นลำธารหรือสระขนาดใหญ่เสียมากกว่า

รูธดูรู้สึกว่าอยากจะไปเที่ยวชมทิวทัศน์ของเกาะโดยใกล้ชิดเป็นอย่างยิ่ง แต่ก็ติดขัดอยู่ที่ว่าเราไม่รู้จักกับเจ้าของเรือเหล่านั้น จึงอาจจะเป็นการลำบากอยู่บ้างในการติดต่อขออาศัย โดยสารไปยังที่หมาย แต่ปัญหานี้ก็เป็นอันแก้ตกโดยเอ็ดวินเช่นเคย เพราะเขากล่าวว่า เจ้าของเรือลำงามลำหนึ่งที่แล่นไปมาอยู่นั้น เป็นสหายสนิทของเขาเอง ดังนั้นจึงเป็นอันว่าไม่มีปัญหาอย่างใดในเรื่องนี้เลย แต่เขาได้กล่าวต่อไปว่า อันที่จริงในเรื่องเช่นนี้ แม้เราจะไม่เคยรู้จักผู้ใดมาก่อน ก็ไม่มีปัญหายุ่งยากแต่อย่างใดเลย เพราะเราอาจเข้าไปหาเจ้าของเรือ แนะนำตัวเองด้วยก็ได้ ถ้าเราต้องการจะทำตามประเพณีของโลกมนุษย์ ซึ่งไม่มีความจำเป็นอย่างใด

ในโลกนี้ แจ้งความประสงค์ของเราให้เขาทราบ ซึ่งรับรองว่าจะไม่มีผู้หนึ่งผู้ใดรังเกียจเลย เพราะในดินแดนแห่งนี้ทุกคนยินดีจะช่วยเหลือกันและกัน และมีความเป็นกันเองเหมือนกันหมด ไม่มีการถือพวกเขาพวกเราแต่อย่างใดเลย

กล่าวแล้วเอ็ดวินก็ส่งกระแสจิตไปยังเจ้าของเรือยอร์จลำงามลำหนึ่ง ซึ่งจอดทอดสมออยู่ไม่ไกลนักและในขณะต่อมา ก็ได้รับคำเชิญพวกเราทุกคนจากเจ้าของเรือผู้ใจดีด้วยความยินดี เราก็ไม่รอชักช้าเหมือนกัน เพราะในขณะต่อมาเราก็มาปรากฏกายอยู่บนดาดฟ้าเรือยอร์จลำงาม ที่ว่านี้ทันทีเจ้าของเรือเป็นชาย ท่าทางใจดีได้แนะนำพวกเราให้รู้จักกับภรรยาของเขา ซึ่งดูท่าทางเป็นคนใจดีสมกันอย่างยิ่ง ทั้งสองได้ทราบจากเอ็ดวินว่า ข้าพเจ้ากับรูธเป็นผู้เพิ่งมาถึงแดนนี้ไม่นาน และมีความกระหาย อยากรู้อยากเห็นเรื่องเรือนี้เป็นอันมาก จึงได้พาเราเดินชมรอบ ๆ บริเวณด้วยความเต็มใจ

เมื่อได้เข้ามาพิจารณาโดยใกล้ชิด เราจึงเห็นว่าเครื่องอุปกรณ์หลายอย่าง ที่เป็นของจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับเรือในโลกมนุษย์นั้น ไม่มีอยู่ในเรือลำนี้เลย ตัวอย่างเช่น สมอ

เรือเป็นต้น เนื่องจากไม่มีคลื่นลมร้ายแรงดังเช่นทะเลในโลกมนุษย์ สมอเรือจึงเป็นอันหมดความจำเป็นไปโดยปริยาย แต่ท่านเจ้าของเรือก็ได้กรุณาบอกแก่เราว่าเจ้าของเรือลำอื่น ๆ นั้น บางทีก็ยังรู้สึกเสียดาย ด้วยอาศัยความเคยชินในโลกมนุษย์ จึงมีสมอไว้เพื่อให้ครบเช่นนั้นเอง มิเช่นนั้นใจของเขาจะรู้สึกไปเองว่า ยังมีเครื่องอุปกรณ์ไม่ครบบริบูรณ์เท่าที่ควรจะมี บนดาดฟ้ามีที่ว่างมากมายพอที่จะนั่งเล่นหรือนอนเล่นได้อย่างสบาย โดยไม่มีสิ่งใดมาทำให้เกะกะกีดขวางเลย รูธดูเหมือนจะผิดหวังอยู่บ้าง ที่เที่ยวเดินหาห้องเครื่องเท่าใดก็ไม่พบ ข้าพเจ้าเองก็เช่นเดียวกัน เพราะตามความรู้สึกอันเคยชินของเรา ก็คิดว่าเรืออันใหญ่โตเช่นนี้ คงจะไม่สามารถแล่นไปได้ โดยลำพังตนเองอย่างแน่นอน ท่านผู้เป็นเจ้าของเรือดูเหมือนจะทราบกระแสจิตของเราได้ดี จึงได้พาเราไปชมที่ห้องบังคับการเรือทันที ขณะนั้นเอง เราก็ยิ่งได้รับความงงงวยเป็นทวีคูณ ในเมื่อเห็นว่าเรือลำนี้ค่อย ๆ แล่นออกจากที่จอด และเร่งความเร็วขึ้นทุกขณะ เราพากันวิ่งไปที่ข้างเรือ เพื่อจะพิสูจน์ความรู้สึกให้เห็นชัดด้วยสายตา และก็เป็นจริงดังนั้น บัดนี้เรือของเรากำลังแล่นออกห่างจาก

ฝั่งมาทุกที ท่านเจ้าของเรือและเอ็ดวินหัวเราะอย่างร่าเริง เมื่อเห็นท่าทางตื่นเต้นของเราเช่นนั้น เมื่อเราถามถึงเหตุผล ท่านก็ได้กรุณาชี้แจงให้ฟังอย่างชัดเจน

พลังของความคิด หรือการอธิษฐานจิตเป็นสิ่งที่ไพศาลไม่มีขอบเขต ในแดนอันเป็นทิพย์นี้ ท่านกล่าวขึ้น และดังนั้น *เรายิ่งใช้กระแสรวมเพ่งไป ณ ที่ใดมากขึ้นเพียงใด พลังของมันก็มากขึ้นเพียงนั้น* การไปไหนมาไหนของพวกเราในแดนนี้ สำเร็จได้โดยพลังแห่งการอธิษฐานจิตฉันใด เราก็สามารถใช้พลังนี้กับสิ่งต่าง ๆ ที่ในโลกมนุษย์ปรากฏเป็นของไม่มีชีวิตฉันนั้นเหมือนกัน อันที่จริง เราอาจกล่าวได้ว่า ในแดนแห่งโลกทิพย์นี้ ไม่มีสิ่งใดเลยที่ไม่มีชีวิต ดังนั้นหากเราปรารถนาจะให้เรือของเราแล่นไปในทางทิศใด เราก็เพียงแต่ตั้งใจมั่นนึกให้เรือของเราแล่นไปในทิศทางนั้น ๆ ก็เป็นการเพียงพอแล้ว อันที่จริงหากเราต้องการที่จะเดินเรือด้วยเครื่องจักรอันสลับซับซ้อนดังเช่นในโลกมนุษย์ก็ย่อมทำได้ เพราะมีผู้ชำนาญในทางนี้อยู่ไม่น้อย ซึ่งพร้อมและยินดีที่จะให้ความสะดวกแก่เราเสมอ แต่จะมีประโยชน์อะไรในการที่จะใช้วิธีอ้อมเช่นนั้น ในเมื่อ

เราสามารถใช้วิธีตรงคืบบังคับการเดินเรือด้วยกำลังจิตของเราได้ในฉับพลันอยู่แล้ว

แต่ในเรื่องเช่นนี้ ก็มิได้หมายความว่า ใครๆสามารถจะกระทำเช่นว่านี้ได้เสมอไป เพราะเรื่องเช่นนี้ค่อนข้างจะเป็นศิลปที่ต้องการเวลาและการฝึกหัด ประกอบกับใจรักทางนี้อยู่ด้วยเหมือนกันจึงจะทำได้มีผลดี ความจริงข้อนี้เป็นเครื่องแสดงให้เห็นประจักษ์ชัดอย่างยิ่งว่า พลังของความคิดนี้มีอานุภาพยิ่งใหญ่เพียงใด เมื่อเราได้ส่งแรงเคลื่อนไหวจากดวงจิตของเราไปให้แก่เรือแล้ว ต่อจากนั้นก็เป็นอันไม่ต้องกังวลอีกต่อไป จนกว่าจะถึงเวลาที่เราต้องการจะให้มันหยุด และในขณะที่เรานึกต้องการจะให้เรือหยุด ไม่ว่าจะเป็นการนึกโดยฉับพลันเพียงใดก็ตาม จะสามารถทำให้เรือหยุดนิ่งได้ทันที ไม่มีการกังวลเรื่องอุบัติเหตุกันเลยในที่นี้ เพราะสิ่งเช่นนี้ย่อมไม่มีและจะมีขึ้นไม่ได้เป็นอันขาดในแดนอันเป็นทิพย์ ซึ่งอานุภาพของความคิดหรือกระแสจิตอยู่เหนือสิ่งอื่นใดทั้งสิ้น

ในระหว่างนี้ เรือของเราได้แล่นใกล้เกาะเข้ามาทุกขณะ ความดีอีกประการหนึ่งของการเดินทางมาในเรือเช่น

นี่ก็คือ เราจะไม่รู้สึกถึงความสั่นสะเทือนของเครื่องจักรเลย เพราะเมื่อไม่มีเครื่องจักรเป็นตัวการเสียแล้ว ปัญหาเช่นว่านั้นก็หมดไป

เมื่อเรือยิ่งแล่นใกล้เกาะเข้าไป รูธก็ยิ่งแสดงอาการตื่นเต้นยิ่งขึ้น ภรรยาของผู้เป็นเจ้าของเรือนั้น เมื่อเห็นกิริยาของรูธ ก็อดที่จะพลอยตื่นเต้นไปด้วยไม่ได้ เธอกล่าวว่าแม้เธอจะมิใช่ผู้ที่เพิ่งมาสู่สถานที่นี้ก็ตาม แต่ความมหัศจรรย์ของสิ่งต่าง ๆ ในที่นั้น เมื่อเธอนึกถึงขึ้นมาครั้งใด ก็อดที่จะตื่นเต้นไม่ได้เสมอ ขณะนี้ เรือได้เข้ามาใกล้จนแลเห็นฝั่งได้ถนัด เราได้แล่นเลียบชายฝั่งไปพักหนึ่งก็มาถึงอ่าวเล็ก ๆ แห่งหนึ่ง ซึ่งเหมาะที่จะเป็นที่ขึ้นชมภูมิประเทศอย่างยิ่ง ทัศนียภาพของเกาะนี้มิได้คลายความงดงามลงไปเลย แม้ในเมื่อเราได้พิจารณาดูโดยใกล้ชิด มีบ้านอยู่ไม่มากนัก แต่มีต้นไม้ขึ้นปกคลุมอยู่โดยทั่วไป ตามต้นไม้เราได้แลเห็นนกสีสวยสดงดงามนานาชนิดเกาะอยู่บ้าง และบินไปมาบ้าง นอกจากนั้น บางตัวกำลังเดินไปมาอย่างร่าเริงอยู่บนพื้นดินก็มี ที่น่าประหลาดก็คือ ไม่มีตัวไหนที่แสดงความหวาดกลัวเราเลย แม้ในเมื่อพวกเราขึ้นจากเรือเดินลัด

เลาะไปตามชายฝั่ง มันก็เดินตามเรามาต้อย ๆ อย่างน่าเอ็นดู หากเราแบมือยื่นออกไป เจ้าตัวเล็ก ๆ บางตัวก็ขึ้นมาเกาะบนฝ่ามืออย่างสนิทสนม ดูเหมือนจะรู้ว่าไม่มีภัยอันตรายใดๆ จะเกิดขึ้นแก่มันได้เลย ซึ่งความจริงก็เป็นเช่นนั้น ในดินแดนอันผาสุกสงบนี้ ไม่มีความทุกข์ทรมานและความยากลำบากอันนับไม่ถ้วน ซึ่งเกิดจากการแย่งกันกินเพราะความหิว ด้วยเหตุนั้นจึงไม่มีศัตรูหรือภัยอัน-ตรายที่จะต้องระวังตัวแต่อย่างใด ข้าพเจ้าไม่สามารถจะพรรณนาให้เท่าเทียมกับความจริงได้ ถึงความไพเราะเยือกเย็นของเสียงร้องของนกบางจำพวกว่า มีประมาณเพียงใด กล่าวได้แต่เพียงว่าสภาวะแห่งจิตใจของเรา ผู้ซึ่งเพลินอยู่กับการชมภูมิประเทศอันสวยสดงดงาม และได้สดับเสียงเพลงแห่งธรรมชาติคลออยู่ตลอดเวลาเช่นนี้นั้น เป็นความผาสุกและอิ่มเอิบอย่างสูง จนหาคำบรรยายให้เท่าเทียมไม่ได้จริง ๆ ความประหลาดอีกประการหนึ่งก็คือว่า *กระแสจิตของพวกเรากับสัตว์เหล่านี้ดูเหมือนจะส่งถึงกัน และเข้าใจกันได้เป็นอย่างดี เมื่อเราร้องเรียกนกตัวใด มันจะเข้ามาหาโดยทันที*

สภาวะแห่งธรรมชาติรอบด้านเช่นนี้ทำให้ข้าพเจ้าอดคิดถึงบุคคลใจแคบบางจำพวกในโลกมนุษย์มิได้ น่าสงสารและเป็นการไร้เหตุผลอย่างยิ่งที่เขาเหล่านั้นพากันคิดว่าความสุขสำราญและความสวยสดงดงามต่าง ๆ นั้น เป็นของมีประจำอยู่สำหรับโลกมนุษย์เท่านั้น มนุษย์ส่วนมากหลงเข้าใจผิดว่า โลกของตนเท่านั้นที่มีความสวยสดงดงาม ต่อเมื่อเขาได้ละกายเนื้อผ่านเข้ามาสู่แดนเช่นนี้แล้วเท่านั้น ที่เขาจะได้เห็นความจริงว่า ความสวยสดงดงามของธรรมชาตินั้นวิจิตรพิศดารและยิ่งใหญ่เพียงใด

ระหว่างทางเราได้พบบุคคลบางคนเดินสวนมา เขาเหล่านั้นได้ทักทายเราด้วยอัธยาศัยไมตรีอันดี รู้สึกว่าบุคคลเหล่านี้ มีชีวิตอันสงบสุขอยู่กับธรรมชาติและนกเป็นอย่างดียิ่ง เราได้รับคำบอกเล่าว่า สัตว์บนเกาะนี้มีนกอย่างเดียวเท่านั้น ทั้งนี้มิใช่ว่าหากมีสัตว์อื่นเข้ามาปะปนอยู่ด้วยแล้ว บรรดานกเหล่านั้นจะได้รับอันตรายก็หามิได้ เพราะอันตรายแห่งชีวิตนั้นเป็นของที่หามิได้ในสถานที่เช่นนี้ แต่ที่ไม่มีสัตว์ชนิดอื่นแปลกปลอมเข้ามาอยู่ด้วยก็เพราะว่า เมื่ออยู่ด้วยกันตาม

ลำพังของสัตว์ประเภทเดียวกันแล้ว นกเหล่านั้นจะมีความสุขมากกว่าที่จะไปอยู่ปะปนกับสัตว์ประเภทอื่น

หลังจากได้เดินเที่ยวชมธรรมชาติอันงดงาม และฟังเพลงทิพย์ซึ่งขับกล่อมโดยเสียงดนตรีแห่งธรรมชาติอยู่จนอิ่มใจแล้ว เราก็กลับมาขึ้นเรือเพื่อกลับสถานที่พำนักของเรา เราได้กล่าวคำขอบคุณและอำลาท่านผู้เป็นเจ้าของเรือผู้ใจอารีด้วยความอาลัย และสัญญาว่าจะหาโอกาสมาเยี่ยมเยียนใหม่ให้ได้ในโอกาสหน้าอันสมควร

พิมพ์ที่โรงพิมพ์วิญญาณ ๔๙/๓ ถนนสามเสน
บางลำพู กรุงเทพมหานคร โทร. ๘๒๒๐๒๕
พร รัตนสุวรรณ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ๒๕๑๗

โลกทิพย์ ภาค ๑ นี้มีทั้งหมด ๒๑ บท แต่ได้จัดพิมพ์เป็นบรรณาการครั้งนี้เพียงแค่ ๑๐ บท ท่านที่สนใจจะติดตามอ่านต่อ กรุณาติดต่อได้ที่ -

สำนักค้นคว้าทางวิญญาณ

๔๕/๓ ถนนสามเสน บางลำภู

กรุงเทพฯ ๒

โทร. ๘๒๒๐๒๕